This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

LIBER PHYSICO-MEDICUS

KIRANIDVM KIRANI,

i. e.

Regis Persarum,

Verè aureus gemmeusq́;

Post ferè annos nunc primùm è membranis Latinè editus cum Notis.

Qui multis adhuc seculis antè Syriacè, Arabicè & Græcè scriptus & versus extitit: Cùm autem reliquæ translationes interciderint, Hæc semibarbara non omninò sepelienda, nec ita totum opusculum obliterandum fuit. De quo quid sentiendum sit, requiratur in C. Barthii Adversf. & Lexico Harpocrationis.

ÆRA C.

CIↃ IↃC XXXVII

Amplissimo & Experientissimo

ORDINI MEDICORUM PHILURÆORUM

M.A.R.S. Dicat hunc librum cum P.S.

MEdicinam solam vel ipsis Imperatoribus imperare è scito Plinianо didicimus. Ut nihil mirum, si Reges prisci non Philosophati modò ex Platonis voto, sed & medicati fuerint, ne alienis semper oculis & auribus videre & audire, atq; adeò se & sua omnia aliorum arbitrio submittere & concredere cogerentur. Id quod cum seqbioribus iterum temporibus antiqbatum fuerit; Vos Medici non injuriâ regnum istud vobis etiamnum vindicatis, ut omnibus præscribatis, aliqbos etiam, immorigeros præcipuè, penitus proscribatis. Nec minùs ergò Vobis, qbàm Regibus & Principibus ἢ ἤκιστε ἢ ἤδιστα colloquturi asserre debent: ne curæ & occupationes vestræ seriæ & regiæ planè turbentur, aut aures dictatoriæ offendantur. De suavitate verò in præsentiarum cum dubitem, utrum illam in hoc, qbem censendum vobis amicè offero, tractatu, regali qbidem illo, sed barbaricâ vestè adhuc amictо, deprehensuri sitis? De brevitate tamen ut securi mecum esse possitis, ipse libelli istius, & hujus in primis pagellæ intuitus faciet spero.

Qbem in finem de duobus solummodo protestando V.Cl. obtestor. Primùm ut ne rudi Latinitate scripti hujus, pro temporis illius, qbo translatum est, genio solæcissantis Vos alienari patiamini: cùm & Galenus vester Parens istud vitium in vernaculâ suâ libro integro, qbem hodieq desidemus, iverit excusatum. Religio mihi certè fuit, aliqbid in Interprete qbod mutare, præter qbem archetypum aliud nusqbam reperiturus. Deinde ne permittatis, ut qbæ interspersa sunt superstitiosæ curiositates vel scoriæ & sordes Enniance aurum Virgilianum, qbod inde legendum erit, corrumpere & sic qbod judicium vestrum invertere valeant. Cogitabitis & istud Plinii: Qbod nullus liber tam parvus aut pravus, qbin aliqbid contineat boni; id sufficiat. B.V.

PRÆFATIO DEDICATORIA VETERIS INTERPRETIS.

** ** ** ** ** **

Prudentissimo Domino Magistro ***

RA. PA. INFIMUS CLERICUS.

Admiror & commendo sagacitatem tuæ prudentiæ, qvæ cum docta & experta sit in his, qvæ supra naturam nostri circuli sunt; & qvæ jam qvasi ultra septem cœlos contemplando penetravit, modò etiam infima experimenta terrena despicere non dedignatur. Rogâsti enim me, ut hunc librum medicinalem de Græco eloqvio in Latino sermone transferrem. Res qvidem fuit facilis ad dicendum, sed difficilis ad perficiendum. Verùm caritativo amore tuoq; beneficio permotus obedire non renui. Et qvoniam *diversæ sunt ejus translationes de Agarenicâ lingvâ in Græcâ*, ut nôsti, librum Græcum, qvem mihi dedisti, studiosè & fideliter per omnia æmulatus sum. Ipsos etiam *duos Prologos*,

Digitized by Google

qvamvis asperos, velut de antiqvissimis titulis abstractos, præterire nolui: non verba, qvæ de Barbaricâ sterilitate sunt, sed sensum intelligendo utilitatis. Si qvid ergo repereris alienatum, non infidelitati, vel malitiæ, sed communi errori deputetur. *Nullus enim tam sapiens, qvi absq; titulo inscitiæ reperiatur.* Volo tamen te scire, qvod est apud Græcos qvidam *liber Alexandri Magni de VII. herbis VII. Planetarum;* & alter, qvi dicitur *Thessali mysterium ad Hermen*.i. Mercurium, *de XII. herbis, XII signis attributis, & de VII. aliis herbis per VII. aliæ Stellas.* Qvi si forte perveniunt ad manus meas, vel tuas, qvia cœlestem dignitatem imitantur, rectè huic operi præponuntur. Transfertur itaq; iste liber *Constantinopoli Manuele imperante*, anno Mundi VI.M.mo sexcentesimo LXXVII. anno verò Christi M. C. LXVIII. Indictione secundâ. *Liber Physicalium Virtutum, compassionum & curationum,* collectus ex libris duobus: *Experientiâ* videlicet *Kiranidarum Kirani*, Regis Persarum, & ex libro *Harpocrationis Alexandrini* ad propriam filiam. Habebat autem primus Kirani liber sic, sicut & supponemus ei donum magnum Agarenorum: accipiens fuit *Hermes Trismegistus* Deus hominibus omnibus

Digitized by Google

bus notus librum hunc. Ne tradas ergo insc̃ientibus, sed habe apud te velut possessionem magnam: solùm autem filiis, si possit, tradat pater pro auro ad efficaciam actionis, adjurans eos solùm secretè habere, ut filium sacrum.

Hic liber Syriacis fuit insculptus litteris in columnâ ferreâ, in libro quidem priori à me interpretata. In hoc autem libro, qui vocatur *Kiranis*, scriptum est *de Lapidibus XXIV. & Piscibus XXIV. herbis XXIV. Volucribus XXIV.* Horum unaquæq; virtus complexata & permixta est reliquis virtutibus corporis mortalis curationis caussâ, verùm etiam delectationis: & verè inventio aut initium à Deo omnipotente. Nam per ejus sapientiam, herbarum & piscium volucrumq; actionem, & lapidum virtutem & animalium ac ferarum naturam, insuper & vicarias eorum permixtiones, & communitates ac proprietates (*tenemus.*) siquidem divinitùs venit in homines scientia & multorum peritia. In tres igitur dividens Kiranidas, omnem compositionem declaravi per elementum, (*. i. Alphabetum,*) sicut digna recordatio rerum accedit. Κειρανίδες verò dictæ sunt eò, quod aliorum meorum librorum istæ sunt Reginæ. Invenimus

Digitized by Google

autem Kirani Regis Perſarum, quorum prior eſt hic. Hic qvidem eſt *Prologus Harpocrationis*, hic habebat ſic:

Liber Syriæ therapeuticus. i. curatorius, propriæ filiæ Harpocration ſcripſit hunc.

Cùm aliqvando iter agerem per Babyloniæ regionem, civitatem Seleuticam nomine inveni, cujus omnem hiſtoriam ſcripſi, ſed nos illius civitatis longum ſermonem non habemus neceſſe deſcribere, ne ſemper in proœmiis vacemus. Nunc ergo ad propoſitam intentionem revertamur. Adhuc autem & aliam, dixit, vidi civitatem, XVII. funiculos longè à Seleuticâ, qvam Alexander Macedo ſubvertit, & ſic Selevticam ædificavit, ſub Perſis poſitam, & à gente Perſarum habitatam. Vocatur a. parva Alexandria, qvæ eſt propior Babyloniæ. *Hæc autem Syria eſt Hiſtoria.* Tertiô anno accidit, ut invenirem qvendam ſenem extraneis diſciplinis litterisq; Græcis imbutum. Dicebat autem Syrum ſe eſſe genere, captivum autem factum, & illic degere. Ipſe verò omnem civitatem mecum circuiens oſtendebat mihi ſingula. Veniens autem ad qvendam locum diſtantem à civitate miliaria IV. columnamq; vidimus cum turre magnâ, qvam incolæ de Syriâ dicebant

Digitized by Google

cebant se attuliſſe de ædificio Salomonis, & collocâſſe ad ſanitatem & curationem illorum virorum civitatis. Attendens ergo inveni eam ſcriptam eſſe litteris peregrinis. Mox ergo ſenior rogatus à me conſenſit oſtendere mihi, & ego auſcultabam eum narrantem, qvæ erant de columnâ, & exponentem libenter Æolicâ voce Barbarorum litteras. Conſpicis, inqvit, Fili, tres turres diſpoſitas, qvarum una diſtat milliaria v. alia duo & dimidium, alia autem qvatuor. Hæ fuere ædificatæ à Gigantibus, qvi in cœlum volebant aſcendere, propter hanc impiam inſaniam alii fulminati ſunt, alii verò de reliqvo ſemetipſos non cognoverunt Dei judicio, cæteri verò in Inſulam Cretæ abjecti ſunt, in qvam projecit eos Deus eis iratus. Præcepit ergo ſenex, qvi hæc oſtendebat mihi, funiculo menſurare magnitudinem lapidis. Menſurans ergo eam, qvæ erat propinqva, inveni eam altitudinis cubitorum XXXII. Latitudinis autem LXXIX. Erant autem ei & gradus ducenti octo. Vidimus autem & clauſtrum ſacrum, & in medio clauſtri erat templum habens gradus argenteos CCCLXV. & alios aureos LX. per qvos aſcendimus orare Deum, & dicebat myſteria

Digitized by Google

Dei viventis, qvæ nolo omnibus proferre. Ego qvidem de reliqvis exqvirere volens, alia qvidem proposui, de columna (*verò*) solùm audire optabam. Senex autem auferens cortinam byssinam ostendebat peregrinas & extraneas literas sculptas in eâ; Cùm autem essem litterarum mearum doctus, orabam & flagitabam qvatenus omnia apertè & absq; invidiâ mihi patefaceret. Qvæ vero in columnâ legebantur, sic erant:

Tabula veri exempli multiplex ista, semper habēs & sciens & præcavens divinitatis immissiones.

Iste secundus liber dicatur nomine Dei Kirani. *Secundus liber de parvâ archaicâ Syriacâ exiens*, ut fluminis clari impetus Euphratis decurrit. *Stylis ferreis sculpta sunt hæc*: „Et qvæcunq; priùs fuerunt aut futura „sunt, æqvalia conjugata in virtutibus „Lapidum, cum eis simul & plantæ terræ, „& pisces profundi, & volucres aeris: tem„perans virtutem virtuti in qvaternario „majori. Hæc enim hominibus præteri„tis & futuris (*prosunt.*) Qvoniam im„mortalis mortale corpus portans, ducta „per aerem, obligata malis vinculis neces„sitatis; Sicut ipse Deus dixit, mortalia „corpora gubernās efficeris in peccatis & sordi-

Digitized by Google

„ sordibus necessitatis circumtorta. Sic-
„ uti in compedibus aliquis, nisi exiens, &
„ ligaminibus ac vinculis : sic & tu con-
„ nexionibus durissimis à necessitate co-
„ arctaris. Cum autem egressa fueris à
„ gravi corpore, verè videbis Deum do-
„ minantem in aere & nube, qvi tonitrua
„ & terræ motus inducit, fulgura & coru-
„ scationes & fundamenta terræ movet,
„ & undas maris. Hæc sunt opera DEI
„ Patris æterni. O ANIMA! Deus osten-
„ dit hominibus & contraria omnia.

Sed hic liber humatus fuit in paludibus Syriæ, sculptus in columnâ ferreâ tota chalybea vel endanica, veluti prædictum est in priori libro, qvi vocatur *Archaicus*. In hoc autem, qvi vocatur *Kiranidis*, scriptum est de Lapidibus XXIV. & piscium maris XXIV. & herbarum XXIV. & volucribus XXIV. Horum uniuscujusq; virtus complexata miscebitur reliqvis virtutibus, ut mortale corpus mitigantes & confortantes sanitate æternâ fruamur. *Nemo enim donat Spiritum homini, nisi Deus*. Omnia enim scripta sunt ad Dei constructionem. *Est autem initium hoc*. Si enim principia utrorumqve seu *prologi* dissonantiam habent, sed ex hinc omninò velut ab unâ consonantiâ initium fecerunt. *Harpocration* autem sic:

Digitized by Google

(ELEMENTUM I. A.)

Ἄμπελος λευκὴ, qvod ſonat vitis alba.
Aqvila volucris.
Ἀετίτης .i. aqvilinus lapis.
Aqvila piſcis absq; ſqvamis.

Ἄμπελος λευκὴ ſacerrima & admirabilis herba, qvæ eſt divina & dicitur βρυωνία. Aqvila maſculus rex eſt omnium avium. Aqvilinus lapis gravidus eſt & reſonat. Aqvila piſcis ſine ſqvamis, ſimilis ἱέρακι .i. accipitri, nigrior autem ſimilis parvo τρυγόνι .i. turturi.

Ad ſpasmaticos & Epilepticos:

Jam radix herbæ circumaptata collo ſpasmaticos & epilepticos ſanat. *Ad dyſentericos & hæmorrhoicos:* Foliorum verò ſuccus, qvando cyathus unus datus alicui à dyſenteriâ detento, ſanat. *Contra ebrietatem:* Aliàs autem vir ſanus volens uti multo potu, ſuccũ foliorum ʒ 1. & tantundem aceti jejunus bibat. *Ne qvis inebrietur:* Si autem & lapidem, qvi eſt in capite piſcis, cum mero bibat, non ſentiet, qvid omninò bibat. Et ſi portet lapidem circa collum absq; herbâ, meri lagenam bibens non ſentiet. Eundem verò lapidem piſcis cum vino minutum & attritum bibens non ſentiet

Digitized by Google

tiet penitùs qvid bibat. *Ad faciendam excretionem:* Aciini depressis botris triti cum modico prædicto lapide, dati in potu iis, qvi habent genitalia soluta, multam instantiam præstant. Sed & iis, qvi non possunt commixtionem vel concubitum perficere, his sanum est. *Ad ossa fracta manuum, & dysentericos, & omnem passionem ani. Hoc autem ipse Deus dedit, ut corpus mortale non deficiat:* Vini albi cotylas tres cum cymis herbæ XL. & ruboso de spicu (L. κηκίδι.) .i. gallâ Coriariorum ℥ iij. decocta usq; dum cotyla una fiat, dysentericos & Lientericos, & ossa fracta manuum & omnem passionem ani, omneq; hujusmodi sanat bibitum. Qvietat autem colli omnem passionem jus foliorum cum modico melle bibitum. Si autem & modicum lapidis addideris, neqvaqvam ultra augmentabitur, vel revertetur ista passio. Multis itaq; videns ossa conqvassata, admiratus sum esse curata. Addiscens sic qvidam erat annorum XXV. nunc absq; dolore (*restitutus*) medicinâ & hâc divinâ naturâ. Nec enim priùs manus erant: in eâ unâ tota caro marcuerat, nec sensum habebat, sed etiam reliqva membra tangenda erant. *Ut faciant sana etiam ossa conqvassata*

in hoc

Digitized by Google

in hoc sacro libro inveni sic: Foliorum herbæ succum & tantundem vini albi permixtum da bibere per dies VII. & sanabuntur. Et lapis qvoq; ætites circumaptatus, & piscis comestus idem faciunt. *Hoc Dei donum conserva, & nec proprio filio trade! Ad pollices & ungulas incurabiles.* Cum ungula majoris digiti ceciderit, & fuerit incurabilis, ac semper rheumatizat, dactylos attritos infunde vino albo, & masticatos superpone aliqvando solos, aliqvando cum oleo rosarū.

Ad formicationes & verrucas. Ad formicationes autem, qvæ fiunt in toto corpore, aut verrucas, qvæ fiunt in parte, qvæ à multis nominantur pori, Vitis sarmentum aut lignum comburas, & ex fumo pampini egredientem lacrymam circumline, vel da bibere, & cadent omnes; hoc neminem doceas! Sic & fimus aqvilæ circumlinitus curabit. Lapis appositus & adeps piscis inunctus (*qvoq;*) sanat. *Ad putredinem gingivarum, & maxillarum & in toto corpore ulcera cancrosa & depascentia:* Succi foliorum ℥ ij. aluminis ℥ iv. misy crudi ℥ iv. mannæ ℥ iv. Iris Illyricæ ℥ i. Chalcanthi i. Vitrioli ℥ iv. soluta donec sicca fiant. Hoc enim purgat & replet ulcera ulcerosa & depascentia, sistit verò & supervenions phle-

Digitized by Google

phlegma. Ac ultra magnum est. *Ad putredinem lingvæ & mortificationem gingivarū*: Narramus autem nunc magnum qviddam: Vidimus in lingvâ marcidum & cancrosum, ut gingivæ propterea mortificatæ essent; Succum ergo foliorum cum melle mixtum apponentes, curatum est: deinde ireon siccam superspergentes, ulcus repletum est. *Ad omnes confractiones & polypum, & depastiones & comestiones, & humores, & qvæcunq; circanares fiunt, divinum medicamentum*: Foliorum succi ℥ iv. mannæ, Chalcanthi .i. Vitrioli, libali, χαλκίτεως (.i. *misy*,) aristolochiæ ana ℥ iij. tere donec fiat ξηρόν .i. siccum, & utere divinâ virtute. *Ad denudationes capillorum & effusiones illorum, ulcera, fursures, & qvascunq; supra caput passiones*: Succum herbæ & succum ποταμῶ γείτονος, .i. vicini fluminis, & succum sesele peritè immixtum inunge per dies iij. *Ad dentes & molas molares immarcidas & inconcussas servandas divinum medicamentum, qvod te non lateat!* Succi botrorum ℥ i. vel cotylas ij. radicis corticis moræ ℥ vi. coqve usq; ad dimidium & da ad collutionem oris per dies iii. aut v. vel vii. & nunqvam molas dolebit. Si qvis ergo diligenter velit considerare â capite

Digitized by Google

capite usq; ad pedes, vitis curabit langvores, Theodorica vocata .i. à Deo donata herba.

Kiranus qvidem & Harpocration huc usq; consonant.

Dehinc nova Kiranus differens dicit: *Ad urinam & ventrem.* Asparagi inqvam herbæ hujus .i. cymæ primæ germinationis, elixi & esi urinam & ventrem movent. Virtutem autem & folia & radix & fructus, calidissimam & acrem habent. *Ad scrophulas & carnem rodentem, & ulcera putrida, & gangrænas.* Habet autem & aliam qvandam famosissimam virtutem & divinam efficaciam: sanat enim scrophulas & ulcera & gangrænas & phagedænas, & ulcera putrida cum Aristolochiâ confecta & emplastrata. Radix autem ejus assata bonum colorem faciei inducit, & teneram superficiem. *Maculas autem & clavos & lentigines abstergit.* Clavos, lentigines & maculas nigras cum orobi farinâ & fœnugræci mixtâ purgat. Cocta autem cum oleo donec concrescat, & contineatur .i. induretur, ad eadem prodest. Aufert autem & livores oculorum & anxillas ungularum radix vino confracta. *Ad tumorem* Genitalium & omne ulcus emendat: dissipat autem & disper-

Digitized by Google

dispergit tumores. *Ad Epilepsiam* autem bibitum ℥ i. per annum qvôq; die cum oxymelle. *Ad apoplexiam & scotoma, & serpentium morsus & abortum:* Prodest autem & apoplecticis & scotomaticis, sic autem date ℥ ij. morsos à serpente curat velociter; fœtus qvoq; corrumpit, turbat autem ventrem & sensum, & appositа qvoq; secundinam educit, & urinam movet bibita. Splenem qvoq; liqvant oboli iij. exeâ bibiti per dies xxx. Emplastratur autem cum ficubus utiliter ad idem. Elixatur & ad sessiones calidas pro purgatione matricis. Educit etiam temperatè & ventrem. Fructus autem ejus facit ad furfures & lepras inunctus & catapla smatus. Succus autem totius herbæ cum sorbitionibus bibitus lac educit. Prodest & Epaticis bibita & collita oleo. Ejus qvoq; folia ad omnia ulcera prosunt cum vino catapla smata. Et ad rheumata supra conveniunt impositа. Et ultra dicamus: *Utilis est ad omnia cautè ad utenti.*

Duæ sunt autem species ejus, prima qvæ vocatur *Vitis alba*, qvam qvidam bryoniam dicunt: Alii verò serpentis uvam, alii vero celidoniam, qvidam verò *μίλητον*, alii autem

Digitized by Google

autem φίλωθρον; alii verò ἀρχιστωσικὴν; alii Kethedron (L. κήθον *auxiliantem.*) Hujus palmites & folia & capreoli sunt similia domesticæ viti, densiora vero & implicantur adjacentibus fructibus, apprehendens cum capreolis. Fructum autem habet rubeum uvosum, qvo depilantur vel præparantur coria. Secunda autem ejus species *Vitis nigra* vocitatur, qvam etiam bryoniam dicunt; alii verò χειρώνειον, folia habens similia σμίλακι, majora verò applicans & ipsa arboribus capreolis suis: fructus verò ejus similes botris, virides autem sunt in initio, maturi verò deforis sunt nigri, interiùs verò buxo similes. Et ejus qvoq; caules in primâ germinatione coqvantur ut olus. Sunt autem diuretici & menstrua educunt, splenem sanant. Conveniunt splenèticis maximè radices, & tota herba convenit epilepticis & scotomaticis. Facit autem & ad supereminentes carnes abscisas folium ejus cum vino cataplasmatum, & ad membra subversa & mota & remissiones & ultra similem vim habet priori.

Vitis autem alba habet & alias efficacias sæculares & deliciales, ut impositus non solùm

Digitized by Google

solùm sobrietatem præstet alicui, sed & delectationem inferat, sicut in hoc loco *Kiranis* sic. A suprascriptâ verò utrorumqve dissonantia habuit ibi *Harpocrationis* sermo: *Beata herba Deorum ductrix & ducissa regalis, omnibus herbis potentior, terræ obtinens & cœli & aeris principatum, & potestatem solvens, botris ferens potum, ut solvas membra, inducas somnum, nullus sermo vel corpus expellet te, nullum poterit constrate, sed redarguis qvæcunqve sunt in animis mortalium, & qvæ abscondita habent mysteria mentis. Qvæcunq, occulta sunt vitis manifestat, & omnia qvæ scripturâ, aut medicinâ fuerunt, vel incantatione, vel gloriâ, aut à scientiâ, & qvæcunq, hujusmodi sunt occulta. Hæc enim dicantur vitis mysteria.* Habet autem & alia mundana, qvæ mortalibus non sunt inutilia, imò delectationem & gaudium præstant. Legi ergo sic deinceps: Sacer sermo sicut habuit *Kiranis*. *Ad gaudium & exultationem:* Beata, à Deo donata Regina, ex Deo botrum ferens, mater sacerrima & divinior omnibus plantis, natura prima botrum affectat, botrus vinum cœleste facit. Priusqvam hoc dixerint supra calicem vel scyphum mitte, vel lagenam, de qvâ bibunt omnes, & resolvuntur in gaudio, nullo qværente vel rogante. *Ad εὐοχίαν.* i.

Digitized by Google exul-

exultationem: Succus botri bibitus gaudium magnum inducit. Planta eam in omni loco. Nec enim solemnitates Deorum aut mortalium, qui terminum habent in vitâ, aut quæ in vitâ veniunt, vel quæ nunc exeunt, aut quædam de iis, quæ in vitâ fiunt, poterunt fieri absq; plantâ istâ. Vel occulta (*possunt*) hanc plantationem. *Ad quartanarios*: Adhuc restat mihi de quodam Cacodæmone, qui est Quartanarius, dicere, quia quinq; fortibus primi Decani capricorni non leviter domatur. Quoniam non videt, nec audit; est enim absq; capite. Accipe ergò uvam habentem semina IV. extrahe grana cum ungulis, & non cum ore, & mitte in rudi panno, & suspende ad collum, & faciet sanitatem. Et lapis, qui est in capite piscis, circumaptatus collo aufert quartanam. Accipe ergo lapidem ætiten, & sculpe etiam in eo aquilam, & sub lapidem mitte semina uvæ & summitatem pennarum alæ aquilæ, &, si non habes aquilam, accipitris, & recludens porta! Servabit enim te ab omnibus prædictis occasionibus mali: insuper & vim loquendi, & amicabile colloquium cum magnis viris præstabit, & ad multa alia, quæ nolo omnia dicere, confert.

ELE-

Digitized by Google

(ELEMENTUM II. B.)

Βορραίης est volucris, qvæ dicitur *κορώνη*, i. cornix, commune animal & omnibus notum, vivens usq; ad annos qvingentos.

Βήρυλλος est lapis pretiosus, qvi & *παντόζωον*. i. omnivita. *Bissas, cancer est marinus*, qvi vocatur carabus, vocatus est autem bissas propter similitudinem & colorem *βησσάλων*. i. tegularum scilicet rubearum. *Kinthi*. i. *sabina herba* est omnibus nota.

Ad dyspnoïcos, orthopnoïcos & asthmaticos: Face electuarium hoc: Sabinæ ℥ i. butyri ℥ iv. mellis ℥ iij. misce, & da jejuno.

Ademnem infirmitatem oculi: carabi ad collum suspensi sanant infirmitates. *******. Volucris autem eandem naturam habet, nam & fœmina moritur, masculus cum aliâ non jungitur, sicut & fœmina facit. *Ad amorem viri & conjugis suæ:* Si vir gestaverit cor masculi, & uxor cor fœminæ (*cornicis*,) convenient inter se toto tempore vitæ suæ, & hoc miraculum est certum. *Ad dyspnoicos, epilepticos & nephriticos*: Accipe inqvam, berillum lapidem, & sculpe in eo cornicem, & sub pedibus ejus carabum, reclude & modicum sabinæ, & modicum cordis volucris

Digitized by Google

lucris ſublapide, & porta ut vis. Facit enim ad dyſpno: epilept: & nephriticos. Eſt enim lapis Jovis. *Ad gaudium & exultationem, & ad acquiſitionem, & unionem, & conjugalem amorem:* Portantem autem faciet lætum & divitem. Facit autem etiam ad amorem laſcivum & conjugalem, ut valde optimum.

(ELEMENTUM III. r.)

γλυκυσίδη *herba quædam .i. Pæonia.*
γλαύξ *volucris. Gnanthius lapis.*
Glaucus piſcis marinus omnibus notus.

Glykiſide herba eſt *Paonia*, vocata eſt autem Pæonia ab inventore *Pæone*, habet autem fructum ſicut ſtyraca amygdalæ. Semina qvidem ejus alia ſunt aperta, alia clauſa. Glaux eſt avis, qvæ Palladi adſcribitur, coronam habet ſupra caput pennatam, oculos autem ut nycticorax magnos, in agris degens. Gnathius lapis eſt durus ſicut μυλίας, ſimilis granato. Glaucus piſcis eſt marinus omnibus notus. Herbæ itaq; duæ ſunt ſpecies fœminina & maſculina. *Ut mulier concipiat:* Si ergo fœmina non retinet ſemen virile & vult concipere, divina herbæ circumcingatur ſeminibus clauſis, ligans eam in panno lineo formato VII. colo-

Digitized by Google ribus

gibus, circa pecten autem ponatur. *Ut non concipiat:* Si autem non vult concipere, apertis seminibus cū ceramine auris mulæ circumcingat se qvanto tempore vult. *Ad facilem partum:* Si autem in dolore partûs est periculum, contere semen apertum, confice cum oleo, & perunge lumbos ac pecten, & absq; dolore pariet. *Ad effugandos dæmones & phantasmata mala:* Radix autem ejus suffumigata vel bibita dæmones expellit & phantasmata cuncta; gestata autem idem facit. *Ad miraculum* faciunt glaucis avis, & glauci piscis oculi, eos cum modicâ aqvâ marinâ contere & repone in ampullâ vitreâ. Melius autem est fel utrorumq; solvere & recondere in vitreo vase. Qvando autem vis, ut admiretur virtus naturæ, de prædicto molli collyrio intingendæ sunt membranæ, & in die qvidem non apparebit: obscurô autem factô legetur qvod scriptum est. Si autem vis & in muro depinge aliud qvodvis, & nocte facta, qvi sunt in tenebris videbunt putantes dæmones aut Deos esse, qvod viderint. *Ut videatur aliqvis robustus, & glorioſus, & fidelis ad omnes, & ut somnia conficiat vera:* Si qvis autem in lapide Gnathio sculpserit Glaucū volucrem, & sub pedibus ejus piscem, &

Digitized by Google

his oculos clauſerit ſubtus, ac portaverit, abſtinens ſeâ porcinâ carne & ab omni immundiciâ, obſcuro facto apparebit elegans homo; putabunt ergo conſpicantes Divinum eſſe. In die qvoq; qvicqvid dixerit, credetur ei. In lecto verò habitus viſiones oſtendet veras.

(ELEMENTUM IV. A.)

Draconthea herba.

Δενδροκολάπτης avis .i. arborū inciſor ſeu Picꝰ.

Draco piſcis. Dendritis lapis.

Draconthea herba eſt, habens ſemen ſicut oculos Draconis, folia lata, mala eſt omninò. Dendrocolaptes avis eſt omnibus nota, magnitudinem habet, ut ὄρτυξ .i. coturnix, vel qvallia: perforat enim qvercus, olivas & nuces, ut in medio ligni faciat nidum. Draco marinus piſcis ſine ſqvamis. Poſtqvam ergò multum excreverit, & violentiam nimiam facere voluerit, nubes cæli rapiunt eum in aerem, & projiciunt eum in montibus, membratim eum diſcindentes, ut amplius non ſit.

Ut non lædatur aliqvis: bifurcata eſt, ſicut cauda eqvina, longitudinis digitorū ij. Qvam mittens in oleo ſerva. Circumaptata qvidem omnes ſervat abs faſcinatione & infir-

Digitized by Google

infirmitate. Ego enim vidi hoc in maritimis locis Assyriæ regionis. Dendritis lapis est, qvi cognoscitur à multis: hic oritur in Indiâ in petrosis locis maritimis, habens altitudinem vi. digitorum. *Ad auditum*, Draconteæ herbæ semen gestatum visum acuit, & medicum dolorem capitis aufert. Penna qvoq; volneris cum pauco lapide hemicraniam appositа curant. Similiter penna avis & parum piscis trita & superpositа omnem cephalæam subitoq; curant. Non ergo erremus pro difficili inventione magnæ Draconteæ, sed ea qvæ fiunt, sunt à parvâ Draconteâ, qvæ est altitudinis palmarum ij, & est ut piscis vel serpens, & hanc ponimus pro eâ.

Ad λευκοφλεγματίαν & ἐλεφαντίαν, & omnem lepram. Ad dolorem capitis & initium elephantiæ & lepræ, & Kelesiæ, & ad omnem scabiem cutis adeps Draconis cum succo herbæ, inunge mane & vespere. *Ad aperiendas fores, claustra, vincula, & feras domesticas facere, & diligi ab omnibus, & acquirere omnia, ut fiat tibi qvicqvid vis.* Si qvis autem obtineat foramen arboris, in qvo sunt pulli dendrocolaptis, feret herbam, qvam cognoscit, & tangens aperit. nam si de luto, vel cretâ firmatum fuerit, cadet

Digitized by Google

lutum,

lutum; Si de lapide, prosilit: Si tabula lignea vel lamina ferrea clavis fuerit ita confixa, abscinduntur & disrumpuntur omnia ad tactum herbæ, & picus aperit, & extrahit pullos suos. Si quis ergo hanc herbam consecutus fuerit, faciet multa, qvæ non sunt modò licita loqvi, veluti de divinissimâ naturâ, qvæ homo perficere non potest. Si qvis ergo in lapide dendrite sculpserit picum avem, & sub pedibus ejus draconem marinum, & desubtus recludat herbam, qvam invenit picus, & portaverit, omnis porta ei aperietur, & vincula & claustra. Silvestres qvoq; feræ ei obedient, & ad domesticitatem venient; ab omnibus qvoq; diligetur & exaudietur; & qvicqvid voluerit acqviret & peraget. Mercurius maledictissimus paganus fuit, & ut Deus colebatur: ego autem Christum colo & invitè scribo de Mercurio. *Beatitatem Deorum!* Mercurius animal est Dei ignotum, ejus etiam natura. Genus enim virorum qvis inveniet? Hic nullus, imò fallax, Tu sapiens existens, instruens intellectum tradidisti in columnâ, *hæc autem natura*: Portans autem addiscet ea, qvæ sunt in Diis, claustra aperiet, & vincula solvet, omnes feras mitigabit voluntate,

Digitized by Google qvæ

qvæ est in cœlis, fluctus maris terribilis sedabit, omnia dæmonia fugabit, bonusque apparebit omnibus hominibus. Mutabimus autem ad consilium. Si fortè qvidem non inveneris herbam, qvæ aperit clausum nidum pici, reclude sub lapide sculpto summitatem pennæ alarum avis & cor, & semen unum Dracontheæ herbæ, & lapidem vel cerebrum piscis. Sic enim portata aciem oculis præstant, cephalalgiam sanant, & omninò passiones omnes oculorum & capitis expellunt à portante. Insimul autem divitem & potentem ostendunt eum omnibus hominibus.

(ELEMENTUM V. E.)

Εὔζομον, Eruca, herba est.

Eulvi avis est aëdon .i. philomela.

Ἐχῖνος piscis .i. ericius marinus.

Enanthus lapis.

Euzomon .i. Eruca herba est, qvæ inter olus comeditur, & omnibus nota. Echinus .i. ericius marinus itidem omnibus notus. Enlui avis est aedon, philomela .i. lusciniola, satis nota. Enanthus lapis est omnis coloris, hic autem refertur Veneri, qvoniam multicolor est. Eruca ergo calefacit, qvoniam error est apud multos, & non co-

Digitized by Google

gnoscunt naturam uniuscujusqve herbæ. *Contra concubitum & erectionem:* Erucam ergo & rutam & agnum castum herbam Sacerdotes comedunt castitatis gratiâ. Nam viridis eruca restingvit multum concubitum, & freqventem erectionem, & insomnia. Qvare Sacerdotes, cum vice suâ serviunt templis, sæpè hanc comedunt, & non cadunt in pollutionem. *Ad erectionem.* Seminis hujus ℥ iv. piperis ℥ i. cum melle manè & serò sume, qvantum accipies cum duobus digitis. Si qvis autem jam sit provectæ ætatis, & habet membrum dissolutum & labens, faciet hoc: Erucæ seminis ℥ xvi. Cimini ℥ viii. piperis ℥ iv. ἀνδρόχνης .i. portulacæ seminis ℥ ij. trita & cum melle confecta, sumat manè & serò, hoc incomparabile est.

Philomelæ autem oculi & cor in lectulo circumaptati insomnes tenent jacentes. *Ut qvis moriatur somno:* Si qvis enim ea solverit, & latenter in potu alicui dederit, nunqvam dormiet, sed ita morietur; solutionem vero non habet. *Ad Epilepticos:* Ericii marini medium umbilicum si solutum dederis ab epilepsiâ detentis, statim alleviabuntur, da autem solummodò cum melle freqventer. *Ut sis amabilis hominibus & notus*

Digitized by Google

& notus facundiâ, & gratus, & timearis ab hominibus & feris. In lapide Enantho cum auro sculpe Venerem, & capilli ejus ac comæ capitis sint alligatæ capiti, & submitte radicem herbæ, & lingvam Philomelæ, recludes & porta, & eris omnibus hominibus amabilis, & notus & facundus, & non solùm hominibus, sed dæmones & feræ fugient à te.

(ELEMENTUM VI. Z.)

Zμίλαξ. i. rerastrum herbæ est.
Zavkos avis. *Zmirena marinus piscis.*
Smaragdus lapis est.

Smilax herba est fortissima, quàm hederæ planta. (*Ad partum:*) Si corones eâ mulierem difficilè parturientem, mox pariet absque dolore. (*Ad prægnationem:* Si qua in prægnationibus patitur difficultatem cum dolore, circumcinge eam, & prægnabitur absq; dolore. Si autem succi foliorum ℥ i. & mellis aliam ℥. permiscueris, & dederis hydropico, absq; periculo purgabitur. Mulier tamen si biberit, patietur fluxum sanguinis. Zavcos vel Zeucos quoddam enigion (L. ὄρνεον, ἢ ὀρνίθιον.) alii Harpin dicunt. Est enim vultur is alba devorans cadavera. Zmirena marina nota est omni-

Digitized by Google

mnibus, & Smaragdus lapis notus. Harpis ergo inteſtinum ſi dederis alicui comedere, ſcindetur comedens, erit enim inſatiabilis. Inteſtinum autem ejus majus, quod dicitur πωλέντερον, tritum ſi dederis in potu alicui, aut aſſum comedere, colicam perfectè curabit. *Ad qvartanarios & leproſos:* Adeps autem ejus cum ungvento olei inunctus, qvartanam expellit. Fimus quoq; lepras ſedat cum aceto illinitus. Jecur autem ejus datum quantum vis, corrumpit ea omnia, quæ interiùs ſunt.

Ad omnem turbationem ſomniorum, & lunaticos & colicos: Smaragdus lapis eſt viridis pretioſus. Sculpe ergò in eo harpen avem & ſub pede ejus Zmirenam, & ſub lapide claude radicem herbæ, & porta contra turbationem & inſomniam, & ſtupores. Reducit & Lunaticis quietem & colicis. Melius autem eſt ſi adeps Smirenæ ſubmittatur. Hoc enim divinum eſt.

(ELEMENTUM VII. H.)

Ἠέρυγιον, *qvod nos Eringium dicimus, herba eſt.*

Ἡλιακὴ ſc. ſolis, *ales eſt* φοινικόπτερος. *i. habens alas puniceas.*

Digitized by Google Ἡφαί-

Ἡφαίστου Lapis est .i. Vulcanius s. imagines. Ἡδονὴ piscis .i. delectatio. Quidam dicunt affidion.

Eringius herba est sicut calamus, nascitur spinosa, virtutes habet hujusmodi: Si quis enim radices ejus portat, dæmonū insidias non patietur aliquando. *Ut dæmon confiteatur, quis sit, & unde: & ad ejiciendum eum.* Siquis autem Spiritum habet aereum, hujusmodi radicem pone sub vestimentis, & confitebitur tibi quis sit, & fugiet ab homine extraneus ei. Tota autem herba cum radice suâ potata cum aquâ & melle colicos mitigat. *Ad nephriticos, & lapidem, & strangūriam:* Si autem cum vino & melle, calefacta fuerit & potata, lapidosos & strangurioſos & nephriticos curat. Bibant autem per dies xvi. in lectulo manè. Si verò psidias roas (qui est cortex) malignanti calefeceris cum eâ, melius proderit. Idonis autem marinus piscis, qui & affidios dicitur, frequenter comestus dysentericos & dolores renum curat. In lapide autem Hephestionis .i. Vulcani, qui & pyrites dicitur, si insculpserit phœnicopterum, & secus pedem ejus Scorpionem, & miserit sub lapide radiculam herbæ, habebit phylacterium

Digitized by Google

rium & custodiam, vel Theriacam contra venenosas punctures; fugat quoq; phantasmata nocturna, omnemque fascinationem, & facit etiam lapidosis. Prudentiæ gratiam donat & virtutem gestatus. Ipse gestavit Saturnius & Phaos in cœlis & interris posfider aurum & argentum, dispersit infirmitatem & paupertatem crudelem, & mala vincula necessitatis, non Oraphos dimittens bonus, sed est cogens terram omnem & cœlum stelliferum verberans cum gradu fortunæ homines in tractibus eos ligans. Rex Saturnius quidam Kiranis in uno medio mutationibus incorruptis & indefectis Κυλινδήσεως & revolvens in circulo, vertens omnia ab eoo in occidentem, in septem arcticis .i. borealibus tenens & movens omnia peregrina. Anima esto cõtenta & sufficiẽs in his quæ agis deficiente tẽpore; & quamvis post prægnationem sis, tamen mox Deum cognoscis in aëre, & nubibus, infirmitatem pateris super terra, in qua incola facta torqueris. O anima beata immortalis extunc existens cessa â laboribus corporeis; Illi qvanqvam affigaris in his, sed reqvire cœlestia, vel unde sit aqva? Si vis discere, exponam tibi omnia, qvæ jubes. Cœlum est aqva & ignis, stellæ visibi-

Digitized by Google les, &

les, & tenebræ ſuper divinos ipſos inenarrabiles. Et ſphæra revolvens ab oriente ad occidentem. Occidit autem in Sphærâ vigilantibus ventis movens univerſa ex ponto. Fulgura reducit, & aerem ſolvit, percutit tonitruis, & micantem ignem fulminat, pluvias dat dulces, radices è terrâ educit, & dat omnem cibum utilem ventri. Et divina virtus, qvæ hoc educit, ipſa & occultat omnia, qvæ cum in terrigenis ſunt, radices herbarum, qvæ extra ſunt apud diverſas generationes hominum, & pro qvadrupedibus, reptilibus & volatilibus omnibus, qvæ in nidis & cubilibus faciunt ultra omnia pro hominibus data ſunt, benè colorata omnia & viridia. Sufficiat tibi, qvæ prædixi, profaico ſermone dico & oſtendo tibi animæ divinationes de omnibus virtutibus, qvæ cum aperta, alia dicam. Dixi enim futura metro vel verſu de præcognitione & reliqvorum ſic animalium. *Ad præſcientiam eorum, qvæ in cœlo & in terrâ, & qvæ in animâ qvis habet, & qvæcunq; in climatibus & civitatibus fiunt, & futura omnia hominibus.* Animal eſt in aere volans qvod vocatur ἔποψ, i. upupa ſeptricolor, regnũ habẽs in capite, altitudine digitorum ij. qvod aperitur & contrahitur. Ipſum

Digitized by Google

Ipsum autem est qvatuor colorum, ut sit directum ad qvatuor tempora anni. Hæc avis vocatur cucubas, sicut scriptum est de eâ, in priori libro, qvi vocatur Archaicus. Est autem hoc animal sacrum. Accipe ergo hanc avem, & discerpe eam, & eâ palpitante degluti cor ejus, versus ad Solē, in initio horæ primæ vel octavæ diei Saturni, Lunâ orientali existente, & superbibe lac vaccæ nigræ cum modico melle ex potatione. Vide ut sanum & integrum transglutias cor, & eris præscius qvæ in cœlo, & qvæ in terrâ, & qvicqvid in anima habet qvis, aut qvicqvid in climatibus & in civitatibus fit, & ventura omnibus hominibus. Erit autem mellis compositio hæc: Mellis cotyla i. magnetis viventis triti ℥ ij. & herbæ Eryngii cymæ ℥ viii. hæc contrita confice cum melle. Habeas & alium magnetem, in quo sculptus sit cucubas .i. upupa, quem omnem in mellis compositionem intinge. Cum autem volueris præscire aliquid, prægusta cum uno digito, & appone sculptum lapidem magnetem circa collum, & præscies, quicquid volueris. Si autem & ad aliud jecur & cor cucufæ mittes in confectione, melior erit, qvoniam memorabiliorem te faciet. Ut autem cor comedentis non cor-

Digitized by Google

corrumpatur à sexqvipedibus, qvia ille, qvi comedit mel istud & transglutiit cor, solet multos educere pediculos, necessium est, ut præungatur oleo isto: Olei cotyla j. Staphysagriæ tritæ ℥ ij. contere benè in unum, & habeas repositum & paratum; Cum autem opus fuerit, tùm in lectulo ungote. *Sitag, præcognosce, prædic mihi, utrum anima sit mortalis, aut immortalis? Ille respondens ait: Audi fili! Multi falsi sophistæ errant in intellectu immortalis animæ, sed ipsa seipsam discernit. Qvid est, qvod corpus qviescit in lectulo & anima versatur in proprio loco, i. in aere, unde & eam animam sumpsimus, & videt qvæ in aliis climatibus fiunt. Multoties autem ut mater filio compatitur & est sollicita pro corpore, in qvo habitat, ante tempus prævidet ac divinat futura sive bona sive mala, qvod vocatur somnium. Deinde reciprocatur ad corpus & proprium habitaculum, & surgens scrutatur. Hinc pateat tibi qvod anima est immortalis & incorporalis.* Sic enim *Harpocration* dicens in hoc loco complevit hoc elementum. *Kiranis* autem in aliis qvidem aliter dicens, & in aliis consentiens addit & de upupæ gustu, & qvod ex eâ est præscientia omnium mundanarum rerum. Deinde dixit hoc. Qvoniam difficile est ad inveniendum caput & ultima radix eryngii, si

vis eam absq; difficultate invenire, taliter facias: Accipe semen eringii, & terram, in qvâ nascitur, & mitte in vas figuli vel ligni terram, & semen supra aspergе aliqvantulum aqvæ, & qvando fuerit orta herba, & pervenerit ad maturitatem sicut alii eringii, tunc jejunus & castus reqvire, ut decet, & invenies Gorgonis caput. Hoc serva & habe paratum. Accipe ergo phocæ marini piscis pilos, qvi sunt inter nares & os, & lapidem Jaspidem viridem, & cor ac epar upupæ, & radiculas eryngii Gorgonis, & radiculam pæoniæ, & semen herbæ περιστερεών, i. columbariæ, & mundanum sangvinem Chrysanthemi, i. succum herbæ plumariæ vel flœchados, & extremitatem cordis phocæ piscis, insuper autem & coronam capitis upupæ, melius est si habueris de omnibus prædictis speciebus Qvæ cum modico musci involveris cum thymiamate qvatuor specierum, & mitte in corio ichneumonos, aut phocæ, aut cervi, corvi vel vulturis, & porta castè. Si autem deauraveris exteriùs, melius erit, acqvires enim qvæcunq; volueris, amatus à viris & mulieribus, apparebis autem & reverendus & pacificus & qvietus: feras domabis & inimicos reprimes. Si autem & lupi oculum dex-

Digitized by Google

dextrum mittes in prædictis, & feras vinces omnes per omnia & acqvires. Fugient te Dæmonia & feræ, & eris felicissimus, & sanus ac illæsus omninò. Ego enim & coagulum phocę permiscui, vincebam omnes inimicos meos, & invicibilis eram. Qvi enim portaverit hoc phylacterium, habebit à Deo dona, qvæ non speraverit, & honoratus erit undiq; vincens omnes sermone & opere, eripiens ab omni periculo, & Dæmone, & veneficio, & omni malitiâ. Ultra dicam: *Omnia mala avertit, & bona confert*, Hoc qvoq; prognosticum, qvod tu cum Deo solo scias. *Hoc Elementum Kirani perfectum est.*

(ELEMENTUM VIII. ⊖.)

Θύρσος herba Dionisia. Thyr volucris. Thyrsites lapis. Θύννος, piscis.

Thyrsitis vel thyrsus herba Dionysiaca, fructuosa, utilis per omnia. Thyr est avis similis accipitri pelagi efficaciam divinitùs habens. Thyrsites lapis similis corallo. Thynnus piscis est marinus, & comeditur, similis pelamydi, qvi magnus qvidem nōrus. Balkera est planta Dionysii. Ipsum thyrsum in festis Bacchi ponunt in torcularibus, terræ data est planta ad hilaritatem homini:

Digitized by Google

cujus nunc dicam virtutes. Utilis est in vino qvibuscunq; mortalibus datum est in torcularibus effundere. Hoc etiam pedestri sermone dicam: Videre vel scire terræ est hoc. *Ad gaudium & lætitiam in potu:* hujus plantæ si contriveris ʒ i. & lapidis ʒ i. & superdixeris nomen Dionysii, & mittes eam in lagenam vini, de qvâ bibunt omnes vinum, unum solum cyathum bibentes dissolventur omnes ut ebrii, & referentes gratias dicent: Lætificâsti nos Domine. *Unde bibant amici & recedant lætantes & gaudentes:* Si autem thirmæ (*L. thynni*) vel anthimiæ dextrum oculum mittes in vino, dissolvuntur in gaudium recumbentes amici absqve potu, & gratias referent sicut lætantes.

Ad discordiam in convivio: Si autem alam, vel summitatem pennæ thyros volucris incideris cum gladio toto ferreo, & miseris in amphoram vini, superdicens nomen Dionysiacum, & qvando vis fac spargere recumbentes, ut effundant sangvinem & adinvicem se verberent, & fit ita. *Ut sis absq; ebrietate, & ad omnem gratiam & salutem:* In lapide thyrsite sculpe thyr volucrem, & Dionysium tenentem avem & sub lapide radicem herbæ reclude, & gesta, & eris absq; ebrietate, & ab omnibus gratiam habebis,

Digitized by Google qvia

qvin absq; periculo & in palatio invincibilis eris. Est enim Dionysiacum hoc divinum, & vires Bacchi fundit ***. Sic enim Harpocration ***.

(ELEMENTUM IX. 1.)

Ἰτέα .i. Salix, arbor infructuosa.
Jaspis lapis viridis.
Ἰκτὶν, volutris .i. milvus. *Ἰθλὶς piscis.*

Salix est arbor infructuosa, Jaspis est lapis notus. Ictin avis nota omnibus. Julis piscis marinus parvus varius, qvi facilè invenitur.

Salicis inqvam folia viridia terecum modico sale, & superimpone dolenti spleni, & illicò cessabit dolor. Si autem vis *ut liqvefiat splen*, corticem fac bullire cum oxymelle, & jejuno da cochlearia duo, vel ita: facias bullire usq; ad tertiam, & dabis unicuiq; secundum propriam virtutem. In jaspide autem sculpas milvum dilaniantem serpentem, & sub lapide pone lapidem de capite milvi, & reclude, da portare in pectore, omnem enim dolorem stomachi fugabit, & appetitum comedendi & bonam digestionem præstabit. Habet enim & alias virtutes, portetur tantum in pectore.

Digitized by Google

(ELEMENTUM X. K.)

Κυναίδιος herba, lapis, avis, & piscis.

Kynædius herba est, qvæ & περιστερεὼν meretricis centum capita ἀφροδίτης. Kynædius avis, qvæ vocatur Iynx, sicut ait *Kiranus* in versu *Theocriti*, gratiâ exempli:

Ἰὺλξ ἕλκε τὸ τῆνον ἐμὸν ποτι δῶμα τὸν ἄνδρα.
(*Per te, Iynx, meus ille domum vir qvæso trahatur!*)

Qvidam autem dicunt jugium alitem. Kynædius volucris est, & comedit sicut coturnix, retorqvens collum, sicut ait *Harpocration*. Hic habet tres lapides circa collum, lingvam habet longam, freqventer autem refertur ad Venerem. Kynædius piscis marinus, magnitudinem habet digitorum VI. caput habet latum ut uletinum. Pisciculus rotundus translucidi corporis, ut per corpus appareat ejus spina, sicut per speculum. abundat autem in maritimâ, Syriæ & Palæstinæ, & Syriæ Lybiæ. Hic ergo habet lapides duos, qvi & proprias habent actiones, sicut subtus dicemus. Sunt autem in capite. Habet autem & alium lapidem in tertio spondyli vel nodo dorsi versus caudam, qvi est potentissimus valde & requiritur

Digitized by Google

qviritur in corrigiâ vel ligaturâ ἀφροδίτης .i. Veneris. Kynædius autem lapis ignotus erat, qvia rarissimus est, & vocatur opisianus (ὄψιμος) .i. serotinus vel tardus. Est enim Saturnius. Iste lapis est geminus, vel duplex: Unus qvidem est obscurus & niger; alter autem niger qvidem, (sed) lucidus & splendidus sicut speculum. Hic est, qvem qværunt multi, & non cognoscunt eum: ipse est enim Draconis lapis. Si qvis ergo cum modico herbæ, & stercore vulturis fumum fecerit sub perficario, decident folia. *Ut membrum virile non erigatur, donec positum auferatur:* Si qvis autem sub pulvinario posuerit herbam, jacens non eriget, & si modicum tritæ herbæ dederis in potu viro, non eriget ad concubitum per VII. dies. *Ut Gallus non calcet gallinam:* Gallo da inde in furfure vel polentâ, & non calcabit gallinam. *Ut qvis unâ die sit* κόναδος *.i. fornicator:* Qvod est in Kynædio pisce, in tertio nodo spinæ, si dederis in potu vel cibo, erit manifestus unius diei fornicator. *Ut gallus ascendat super gallum:* Si gallo dederis cum polentâ, super alios gallos ascendet, & super qvodcunqj masculum animal. Si ergo hunc lapidem acceperit, super simile ani-

Digitized by Google

animal aſcendet, ut fœminam. Omnia verò prædictus lapis facit. *Ad gratiam & amicitiam habendam:* Lingvam avis ſi portaverit qvis in petalo aureo, gratiam habebit, & amabitur ab omnibus. *Ad molles:* Extremitates autem alarum, carnium dico, non pennarum, latenter datæ viro, aut alicui maſculo animali, hic mollis fiet, & fœminina opera faciet. *Ad gratiam:* Dextrum autem oculum ſi qvis portaverit ſub lapide ſapphiro immaculato, in qvo ſculpta ſit Venus, erit gratioſus, & omnibus acceptus, in omni conſiſtorio vincet. Idem autem faciet ſiniſter oculus à fœminâ geſtatus. *Ad ſuffuſionem oculorum:* Sangvis ejus in petalo aliqvo collyrio & inventus ſuffundit oculos. *Ad tertianam & qvartanam:* Cor verò ejus Lunâ deficiente circumligatum, tertianarios & qvartanarios ſanat. *Ad cephalalgian inſanabilem:* Cerebrum autem avis latenter datum in potu vel cibo cephalalgian incurabilem ſedat. *Ad Epaticos:* Epar autem ejus epaticos cum ſale & aqva ebullitum ſanat. *De cingulo Veneris Deæ:* Genus Veneris. Primus coſtus A. cingulum, & fortis mollificat corda hominum, & omnium animalium, & naturas maximè virorum, ut molles fiant & effœminati

Digitized by Google

natis tactus vel portatus. Ampliùs autem: in opsario lapide sculpe hominem abscisa habentem secus pedes verenda posita vel jacentia, manus autem subtus contractas; Ipsum autem inferiùs tendentem ad verenda, post dorsum autem sit Aphrodite .i. Venus, dorsum ad dorsum habens, ipsa seipsam vertens & videns eum. Reclude ergo Cynædii piscis lapidem. Si autem non habes unum de iis, qvi sunt sub capite, suppones & submittes radiculam herbæ, & avis extremitatem alæ sinistræ. Reclude in capsellâ aureâ spatiosâ, pones autem eam in corrigiam nervi de ventre accipitris, ut sit tenerum, consuens in medio corrigiæ vel nervi, ut non appareat. Hoc est qvod pingitur in capite Aphrodites complexata corrigia, vel ligatura, quæ dicitur cæstus. *Ut masculus non erigat:* Si qvis tetigerit marem cum corrigiâ vel ligaturâ, non eriget; & si inscienter gestaverit, effeminatur. Si autem de lapide piscis gestaverit, luxuriosus penitus erit, non revertens ad naturam. Si verò mulier portaverit ligaturam hanc, nemo jungetur ei ad concubitum. Nam vir non eriget. Mensura autem ligaturæ, (*respectu*) latitudinis sit digitorum ij. longitudinis palmo-

Digitized by Google

rum v. *Alia præparatio Veneris:* Est qvoq; & aliud vas vel præparatio Veneris, qvam puro auro portant reginæ Veneris, & qvicunq; possunt alii. Similiter & hæc in ligaturâ, qvæ ex nervo componitur modô istô ne appareant lapides, sculpturam habentes, ut subjectum est. Primus autem fit (*lapis Sulphureus*) in medio corrigiæ vel ligaturæ lechnitis vel kerannitis habens sculptum Martem armatum: Huic cùm adamantes lapides sint insuti, habentes Venerem cum spinâ circa pedes. Deinde iterum ex utrâq; parte ypoptiros immaculatos duos, habentes Venerem cum capillis ligatam ad Amorem astantem. Iterum autem alios duos lapides ex utraq; parte, similiter Sardiniam sculptam habentem utrinq; simul Solem super qvatuor pullos, scilicet qvadrigam, & Lunam super duos tauros, unumqvodque unusqvisque lapis. Alios autem lapides duos ex utrisq; partibus insculptum habentes Mercurium cum virgâ sceptri in dextrâ: Alios autem duos anankitas .i. Veros Uniones seu margaritas albas: ex utrisq; partibus erachmitas .i. retinaculum habentes, Deam Nemesin super rota pedem habentem, & virgam tenentem. Alias autem duas margaritas imma-

Digitized by Google

immaculatas, habentes à duabus partibus nō sculptas & positas in cesto; ut plurimi lapides sint XIII. infixi in capsellis aureis, & sic in ligaturâ suti, ne videantur à turbâ. Est autem & ligatura dupla factam consequens autem ut & alius lapis portetur ad collum spensus, qui dicitur σελήνιτης .i. Lunaticus, in quo appareat augmentum Lunæ, & ejus divinum. Habeat autem insculptam Lunam, sub lapide autem selini .i. apii infructiferi radicem in capsellulâ aureâ. Hic autem portatur circa collum. *Ad actus mirabiles & magnificos:* Hoc mysterium gestatum divinum facit gerentem, & ab omnibus veneratur & colitur. Multi enim Regum subtus portant eum vel intus in coronâ ut cestum, ut à nullo conspiciatur. Selenitim autem in anulo gestatum, eadem dicunt facere. Sed ut non destruamus librum, sufficiat sermo, quia magnas habet virtutes. Quare fili, cum multo studio & labore animæ exponens hæc scripsi. Scias autem hoc, quod nullus alius habet. Quare nulli des mysterium hoc divinum.

(ELEMENTUM XI. Λ.)

Λίβανος *herba.* *Lyngurius lapis.*

Digitized by Google

Lynx

Lynx volucris est. Ἀάβραξ *piscis est.*

Libanus herba est arborosa, cujus gumma suffumigata excitant divinos Spiritus. Lyngurius lapis est circa montes Lingvos (*ita*) nominatus. Qvidam autem dicunt eum esse populi arboris lacrymam: bonus autem (*est.*) Lynx volucris est, quæ & Gyps, animal fortissimum. Labrax .i. valorus (*lupus*) piscis omnibus notus.

Ex his conficitur molle collyrium ad omnem hebetudinem oculorum, ita ut in tribus diebus acutum faciat visum; facit & ad initium suffusionis, & anxillas, & albulas, & reversionem, & asperitatem & μυδρίασιν, & νυκτάλωπα, & aqvaticos & pruritum, & siccitatem, & milvos, & angulos comestos oculorum, & ad multas alias passiones. Ad hæc omnia summè facit inunctum. Confectio autem ejus est hæc: Thuris masculi ℥ iv. Lyngurii lapidis ℥ ij. fellis vulturis ℥ vi. Labracis totum piper ℥ iij. mellis optimi ℥ vi. Hoc inveteratum melius foret.

Collyrium autem ex Kirano habuit sic: Thuris masculi ana ℥ vi. fellis labracis, fellis vulturis ana ℥ vi. piperis ℥ iij. mellis absq; fimo ℥ iij. In Lyngurio lapide sculpe vulturem, & impone parum thuris, & summitatem alarum volucris, & porta: proderit enim ad diffusionem oculorum.

Digitized by Google

(ELEMENTUM XII. M.)

Moρέα arbor. Migrios avis.
Mydicus lapis. Mormyros piscis omnibus notus.

Morus est arbor omnibus nota. Migrios avis, est Nycticorax omnibus nota. Mydicus lapis refertur ad Venerem. Morineros (L. μόρμυρ@) piscis marinus comestibilis & parvus. *Ad faciendam diarrhœan & evacuationem:* Succus radicis moreæ, datus occultè in cibo vel potu, purgat & diarrhœam præstat. Si qvis autem interiorem corticem radicis masticet, & salviam transglutiat, substantiam autem projiciat, diarrhœâ peribit ille. *Ad molarum magnos dolores & gingivarum prodest, nec finit eos corrodere, imò corrosos absq; dolore facit repleri:* Interioris corticis ℥ ij. in alio ℥ i.** ℥℥** imperforati ℥ iij. aceti optimi cotylas ij. tere vel incide, decoqve ad cotylæ unius *(vel)* dimidii diminutionem; de hoc colluatur os manè & serò. *Ad fluxum sanguinis mulierum ex matrice vel ano:* Aperuimus & hoc divinâ virtute. Moreæ itaq; rami alii sursum sunt erecti, alii qvasi ad terram respiciunt, & habent oculos pullulæ præclaros & qvasi ovum. Si qvis ergo steterit erectus

Digitized by Google

super

ſuper pedes, & aſpexerit verſus ventum Lybicum .i. Africum, qvi flat inter occidentem & auſtrum, & cum duobus digitis ſiniſtræ manûs elevaverit cymam virgulæ rami reſpicientis ſurſum verſus orientem extendens & evellens, & in purpurâ verâ vel rubeâ involvat, & circumnectat, & tetigerit mulierem, qvæ patitur fluxum ſangvinis matricis, vel ani, in tribus diebus ſtabit fluxus. *Ad αἱμοπτοϊκὸς*: Si verò oculum, qvi reſpicit deorſum, ſimiliter ut dictum, id eſt, ſtans evulſerit & alligaverit hæmoptoicos, tertiâ die ſtabit fluxus. Hæc ſunt qvæ vocitantur anacardia; ſanant qvidem ea, qvæ ſurſum reſpiciunt, inferiores fluxus in totidem diebus, & qvæ deorſum reſpiciunt, ſuperiores. Ad ſangvinis autem fluxum hoc eſt qvod dicunt *ανακαρδίαν* vel *κατωκαρδίαν*. *Ad enteridas, qvæ vocantur exophanæ vel ἐξοχάδες .i. hæmorrhoidæ.* Multi qvidem falſi Sophiſtæ errant: Ad enteridas autem, qvæ vocantur hæmorrhoides & exochades medicina paratur De omphaco moreæ fructus eſt, XII. Chalcitei ℥ xij. lapidis Indici ℥ IV. extremitatum alarum VII. corvorum & cum modico vino confice cum penna ejusdem corvi, ut ſit molle

molle & tenax ut gluten. Ad interiores hæmorrhoidas fac suppositoria vel clysteres; & ad exochadas fac inunctiones. Utere autem cum Deo hâc ligaturâ: In modico lapide sculpe mormyron piscem, & reclude in pyxide ferreâ, & submitte oculum moreæ sursum respicientem & porta! *proderit ad hæmorrhoidas omnes & anum!*

Ad hæmopticos & ad sangvinem narium & qvascunq; passiones in superioribus. Præparatur qvoque cararthicum de radice moreæ. O morea potens herba, non pro paucis inducta! tuus enim succus radicis mixtus eqvi succo, stratiotæ persiæ herbæ radicis similiter .i. Saturejæ, similiter & succus tithymali, scammoneæ æqualiter, misce æqvaliter omnia, & triplum mellis decoque ad crassitiem ceroti, & abstractum reconde in ampullâ vitreâ, & da ex eo jejuno & diætato valde. Si autem dederis ultra magnitudinem phaseoli, qui hoc acceperit à cholerâ captus non vivet diem. Nihil superfluum in cibo vel potu des, sed secundum virtutem accipientis unicuiq; tribue.

(ELEMENTUM XIII. N.)

Νεκυΐα herba. *Naucrates piscis.*
Νῆσσα, Avis. *Nemesitis lapis.*

Nekia

Nekia herba est florinus .i. tapsus barbatus: hujus herbæ species sunt VII. differentiæ ergo qvantum folia, qvæ ascendunt supra terram brachium unum. Hujus folia comburuntur in lucernis pro lychnis. Qvia hæc habent in νεκυϊκαῖς μαντείαις (.i. in nigromantia) qvæ fiunt in conchâ, quod faciunt hucusqs. Quare & herba hæc nekya dicitur. Nam νέκυς est mortuus. Νῆσσα .i. anas, volucris est natans in fluctibus ad gallinæ magnitudinem. Ναυκρέμπης piscis marinus est ἐχενηὶς i. habens navem, hic si adhæserit navi currenti, non finit eam movere, nisi prius ultra frangatur, vel exeat arbor de loco suo *Ad podagricos:* Hic piscis totus in oleo decoctus ad ceræ crassitudinem, & colato inde oleo, & decocto ad ceroti spissitudinem cataplasmatus podagricos curat. Nemesitis est lapis elevatus de arâ Nemesiæ Deæ Athenienſium. Optimus lapis is. Sculpatur ergo Nemesis illa in lapide, habens pêdes & super rota stans. Species autem ejus est veluti Virginis, in sinistrâ manu tenentis pirhin .i. brachium vel mensuram, & in dextrâ Virgam, & pede conculcet bovem. Subtus autem claude acronium lapidem & medicum moreæ.

Si ergo

Digitized by Google

Si ergo digitum istum ostenderis dæmoniaco, statim dæmon, consistens seipsum, fugiet. Facit quoq; & ad phantasmata & insomnia dæmoniaca, & ad pavorem infantium & timores nocturnos. Oportet autem gestantem abstinere ab omnibus contaminatis & immundis rebus. *Hic enim anulus portatus indicat quantitatem annorum vitæ, & qualitatem mortis, & locum.* Echeneidis piscis brevis quiddã ex ossibus si consueris in corio equi & habueris tecum, & ascenderis in navem, *non movebitur navis in aquâ pro vela*, nisi auferatur, quod positum est, vel exeas de navi. *Ad præscientiam vitæ & mortis*, ut paulò antè dixi, oportet te uti hieracis .i. accipitris prægustatione, vel præcognitione.

(ELEMENTUM XIV. E.)

Ξίφιον herba. Xiphias lapis, Xiphias avis.
Ξιφίας piscis omnibus notus .i spatha vel gladius.

Xiphion .i. gladiolus, herba est, quæ abundat in omni terrâ; folia habet similia frumento, at oblongiora. Nascitur autem in culturis cum frumento, quam quidam machæram .i. cultellum vocant, alii verò *Φάσγανον*. Erecta autem ascendit à terrâ ut brachium unum; est autem unius rami, florem habet ceravinum, subcya-

Digitized by Google

neum .i. aureum olentem, ſubpurpureum. Hanc paſtores plectentes faciunt coronas tempore veris. Xiphias lapis omnibus notus, hic in omni terrâ abundat ſicut lapilluli, colorem habet ſicut calenos. Hôc in Syriæ regione utuntur in incenſo ſacrificii qvadrupedum. Xiphius avis eſt hierakinos .i. accipitris, qvi vocatur Kydos. Xiphias piſcis ſimilis Julidi, varius eſt, & parvus ac tenuis. Flos itaq; herbæ & radix ſi multum in vaſe olei vel dolio recondatur, & per aliqvod tempus permanſerit, cum abſtraxeris & reſervaveris, erit ungventum, qvod reqviritur in ſacris libris, qvod vocatur ſuſinum in Melanitide regione. De qvo antiqvi Prophetæ errant. Apud Syriam verò regionem planta Suſannum vocitatur, & apud Melanitida Suſinum.

Hæc herba duas habet radices, unam ſupra, alteram ſedentem. *Radicem itaq; ſuperiorem ſi qvis tritam dederit alicui cum vino in potu ad Venerem, eriget: Inferiorem autem ſi biberit qvis, contrarium faciet & ſine ſemine.* Sculpe ergo in lapide accipitrem, & ſub pedibus ejus piſcem, & reclude ſub lapide radicem herbæ & habe. Hic annulus eſt caſtus, ſicut & qvi geſtant eum. Si itaq; habueris eum circa te in oraculo videbis qvicqvid volueris.

Digitized by Google

Et ſi

Et si posueris eum in animali vel idolo aliqvo plasmato, oraculum dabit de omnibus, qvod volueris scire. Caput autem piscis suffumigio positum cum myrrhâ, velut dæmoniacos facit odorantes: Tu autem nares tuas unge ungvento valido, & nullo modo fies rabidus vel insanus.

(ELEMENTUM XV. o)

Ὀνοθύρσις herba est. Ὄρτυξ avis.
Orpheos piscis. Ὀνυχίτης lapis omnibus notus.

Onothyris vel onothyrsis herba est, qvidam Ονομαλάχην. i. asini malvam, hæc est rosa, de qvâ plectunt coronas: folia habet similia malvæ domesticæ. Hæc à Græcis dicitur ἀλθαία. i. malvaviscus. Ortyx. i. qvallia, volucris est omnibus nota, non facilè tamen scitur natura ejus, qvare vel unum est ejus ignotum. *Cum enim hyemes fuerint magnæ in partibus desertæ Libyæ, mare magnos proficit thynnos in littore, hi verò vermes faciens per dies XIV. & aucti fiunt ut muscæ, deindè ut locustæ, qvæ augmentatæ in magnitudine fiunt volucres vel coturnices dictæ. Post hæc noto flante, id est austro, vel libonoto magnificante, transeunt maria in Pamphyliam vel Ciliciam & Hiberniam, & consequenter boreâ flante pergunt ad maritima loca Syriæ regionis & reliqva Melanitidis terræ.*

Digitized by Google

Sed abominabiles falsi Sophistæ dicunt eas pudicas esse, ignorantes earum naturam. Orphos piscis marinus comestibilis. Onychites lapis vel Sardonychus omnibus notus.

Radix ergo herbæ decocta cũ oleo & adipe coturnicis .i. qverqveræ, deinde cerâ addità *facit adindurationes matricis, & tumores ac ulcera, & prurigines, & omnes passiones muliebres alias in matrice.* Immittitur autem ad rosata *renum.* Facit autem & *ad Cheironia* .i. scrophulas. Oculi Ortygis .i. coturnicis cum radice herbæ circum appositæ *rigorem qvotidianum & qvartanum* mitigant in diminutione Lunæ. *Ad illusionem:* Ortygis avis vel orphi oculos solve cum aqvâ modico in vase vitreo per dies VII. deinde olei parum: ex hoc in lucerna modicum mitte, vel licinium solum unge, accende & induc inter residentes, & conspicient semetipsos ignitos ut dæmones, ut unusqvisq; ab omnibus fugiat. In lapide onychite sculpe ortyga, & sub pedibus ejus orphum piscem, & de prædictâ confectione pone sub lapide in capsulâ anuli. Cûm autem vis, ut non videaris, faciem tuam unge de prædictâ confectione, & anulum porta, & nemo te videbit, si qvid in domo feceris, nec etiamsi tuleris aliqvid de his, qvæ insunt.

Digitized by Google ELE-

(ELEMENTUM XVI. Π.)

Πολύγονον *i. corrigiola vel multigenua, alii verò χαμαίζηλον dicunt.* (*undat.*

Porphyrius avis pluvialis, quæ influminibus ab-

Πορφύρα *marina, quidam Kirikium* (L. scolecium) *similis echlo* (L. cochleæ,) *.i. limaci.*

Porphyrius lapis est notus maximè in Melanitide regione.

Radix ergo hæc sublata in diminutione Lunæ & portata non finit oculos infirmare. Succus autem ejus præparatus, ut subjiciemus, facit ad multas oculorum passiones. *Multis enim passionibus subjacent & torquentur oculi hominum.* Et ut non discedamus, sed insistamus verbo: *Palpebris* accidunt *prurigio, lendes, pediculi, depilatio, implicatio pilorum,* Φαλάκρωσις, *grando, hordeolum,* ἀκροχορδών, μυωπίασις, *grosities palpebræ,* & sunt passiones XI. Circa ὀφθαλμὸν verò *asperitas, aquatio, ulcus, capillatio,* & sunt quatuor. Circa *angulos* verò *scabies, ariditas, agethinos, adustio,* αἰγιλώπια, αἰγίλωψ. *serix, pastio, anavrosis* (L. ἀνάβρωσις,) & sunt IX. Circa *totum cepe* vel sphæram: Sit Πτερύγιον, *albula,* ῥῆξις, μυιονέφαλον, *uva visus .i.* σταφύλωμα, τύρωξις, αἰμαλώψ, σταγγός. &

Digitized by Google

sunt

sunt IX. Circa *pupillam* sunt *nebula, nubes, hebetatio, latitudo pupillæ, effusio, effectio, defectio, atrophia* I. sine nutrimento, φθίσις, *glaucedo*, μυδρίασις, *gemina pupillæ, hippaium i. equorium*, (sed L. ὀπωπῖον) *metalopa, myops, obscuratio* & sunt XII. In totâ circumstantiâ (L. *substantiâ*) oculi sunt φλεγμονη, φίμωσις, χυμωσις, *combustio, suffusio, apostema, comestio, ulcus, circumdolor, Pſydrakium*, & sunt X. Species autem *rheumatis* sunt: *lene*, λαθερον, *subitum, calidum, dulce, frigidum, tepidum, tenue, acre, antiquum & arenosum, aluminosum*, & sunt rheumata XI. & passiones omnes sunt IV. *Est autem præparatio confectionis ad omnia prædicta*: Succi herbæ ℥ VI. Licii indici ℥ VI. myrrhæ, croci, thuris, opii ana ℥ VII. acaciæ nigræ ℥ XII. aqvæ pluvialis ℥ V. Contere & repone in vase vitreo. Melius autem est vinum pro aqvâ ponere. *Hoc ad omne rheuma, & ad omnem passionem oculorum, & hebetudinem pretiosissimum est, restringit enim omne rheuma. Insuper etiam & ad omnes dolores illinitum in balneo, & ablutum, magnum est adjutorium. Ad hemicraniam*: Caro autem crudæ porphyræ cataplasmata in fronte, hemicraniam mitigat. In Porphyro autem lapide sculpe volucrem, & subpedibus

Digitized by Google

bus ejus Kirikium & sub lapide mitte extremitatem alæ avis, & reclude ac porta ad *omnem dolorem capitis, & omnem hemicraniam. Facit autem & ad rheumatizatos oculos.* In diminutione Lunæ fac anulum & collyrium.

(ELEMENTUM XVII. P.)

Ῥάμνος est herba.

Romphea avis, est τυκτερίς .i. noctua omnibus nota.

Ῥαφὶς piscis est marinus, sicut acum habens in ore.

Ῥινόκερως lapis est varius, cornutus lapis, de extremitate naris Rhinocerotis. Est enim ut cornu.

Si ramum itaq; herbæ posueris in domo, omnia dæmonia fugient. Succus autem herbæ & fructus cum melle oculo inunctus *visum acuit:* Si autem solus apponatur, *albuginem abstergit.* Coqvatur verô ad spissitudinem. Sangvis autem nycteridis, cum succo herbæ & melle si inunxeris, *visum acuet & suffusionem auferet.* Sculpatur autem nycteris in lapide, & ad pedes ejus piscis Raphis .i. acus, & sub lapide radix herbæ immissa: *Qvi gestaverit, dæmonia fugabit.* Et si posueris eum ad caput alicujus eô nesciente *non dormiet.* Similiter autem & caput nycteridis si absciderís viventis, & ligaveris in pelle nigra, & apposueris lævo

Digitized by Google

brachio alicujus, nunqvam dormiet, donec auferatur ab eo.

(ELEMENTUM XVIII. Σ.)

Σατυριον herba. *Στρουθοκάμηλος avis i.* *Struthio gambarum vulgò.*

Σάλπη piscis. *Saphirus lapis.*

Satyrion herba velut spinosa & toto thyrso ascendit à terrâ, altitudinis est palmorum duorum, plena semine, colorem habet ceravinum pallidum cum semine. Struthocamelus avis est nota. Salpe marinus piscis, benè coloratus & notus, comestibilis. Saphirus Aphroditæ refertur immaculatus. Herbæ itaq; fit hujusmodi præparatio; *Ad dissolutas & steriles mulieres, & concubitum, & qvæ habent sperma aqvosum, & liqvidum, & qvæ non possunt concipere, & sunt aridæ & siccæ: Est enim hoc aridum & delectabile & conceptum dans:* Si ante coitum supersperseris membro virili melle peruncto, mulier ultra modum debilitatur. Si autem mulier sic ungatur, intensio actûs multa fiet: desiccat enim naturam & facit conceptum, & ut steriles concipiant. Præparatur autem sic: Satyrion seminis ℥ ij. & s piperis ℥ 1. Aluminis scissi ℥ 1. *secundum alium vero librum* ℥ ij Styptyriæ rotundæ ℥ ij.

Digitized by Google

℥ ij: aromate aridis ℥ ij. reconde in vase & nemini tradas. Præparatio vel confectio aromate aridis fit ita: Costi ℥ iij. spicæ nardi ℥ ß. (in alio libro ℥ iij) carpobalsami ℥ iij. Amomi ℥ ß. alibi ℥ v. Caryophyllorum ℥ ij Cassiæ ℥ ij. & ß. storacis ℥ v. opobalsami ℥ i. & ß. Rosæ exu gulatæ ℥ iv. musci ϑ ß. ii. tere arida tenuissimè & cribra diligenter. Deinde storacem semotim diutius tere, hinc cum balsamo & cum rosis tritis de omnibus permixtis fac trochiscos: postea suffumiga & desicca eos in θυίνῳ musci arboris & storacis & mastychis & ortygis ungulis, & costi, qvibus desiccatis, repone in ampullâ vitreâ, & cum opus fuerit ad conceptionem, tere ij. trochiscos. Et hæc est confectio aromatis sicca. Struthiocamelus verò avis habet echidirum qvod dicitur suffuviũ aridũ, hoc tritum & datum in potu occultè, *amorem & luxuriam parat.* Lapis aurem de echino .i. ventriculo struthi gambari cum uno grano de satyrione tritus & datus in cibo vel potu latenter, *magnam facit intensionem maximè eorum, qvi non possunt concumbere.* Ipse autem lapis solum ad collum suspensus, *bonam digestionem facit, & intensionem ad concubitum.* Salpes autem piscis dextri lapis timporis ejus portatus

tatus *intensionem seu erectionem facit.* Sinister autem lapis contrarium facit. Adeps vero piscis *delectationes magnas facit*, tritus vel solutus cum melle & inunctus in utrisque genitalibus. Sculpe ergo in lapide Saphiro Struthiocamelum in ore tenentem Sarpen, & suppone granum de Satyrio & modicum lapidis, qvi est intus in echino seu in stomacho Struthocameli, & modicum de ipso echino ejusdem avis, & recludens porta *ad omnem indigestionem, & tensionem & amorem. Convenit enim maxime qvi multo coitu uti appetunt & senibus. Facit autem & gratiosum gestantem.*

(ELEMENTUM XIX. T.)

Trifoliam herba est nota.

Ταὼς .i. pavovolucris, est delectabilis & acceptabilis, qvam omnes cognoscunt.

Τρυχὼν .i. turtur, piscis est marinus omnibus notus, cujus bonum & pravum scitur. (similis.

Taitis lapis est pulcherrimus, sicut & pavo, eig

Sculpe ergo in lapide pavonem, tenentem turturem marinum piscem, & sub lapide pavonis vocem .i. ajo, & radiculas suppone. *Est enim hoc magnum mirabile gestatum ad victoriam & pacem, & stabilitatem ac lucrum omne; Ut ipsum divinum lætetur in eo.*

Digitized by Google Osten-

ostendit autem in somno qvicqvid vis. Nam si sub capite posueris, in qviete magnâ, videbis in somno qvod voluisti. Hunc autem anulum nulli alii tradas. Tantus enim non invenitur. Lapis autem, qvi est in capite pavonis datus in potu cum proprio sudore, virginem, qvam volueris, acqvires.

(ELEMENTUM XX. Y.)

Ὑπέρικον herba est stupende bona, qvidam dicunt eam Dionysiacam .i. Bacchi & Jovis, προβατότυλος, est autem æstiva. Yperionis avis est aqvila fœmina, similis aqvilæ masculo.

Ymos marinus piscis notus comestibilis neqvam.

Yenos lapis est, qvi in fluminibus invenitur, lapillus est sangvineum colorem maximè habens.

Sculpe ergo in lapide Aqvilam dilaniantem piscem, & sub lapide mitte radiculam herbæ, & extremitatem pennæ alarum aqvilæ, & si non habes, mitte pennam accipitris, & claudens habebis magnum phylacterium *Ad omnes occursus matricis & obscurationes & sangvinis flûxum, phlegmones, & ultra ad omnes matricales passiones, præter ad casum matricis.* Da ergo patientibus mulieribus velut mysterium magnum.

(ELEMENTUM XXI. Φ)

Φρύνιον

Digitized by Google

Φρύνιον herba est, quæ dicitur βατραχιον i. rana, mala planta. Species autem ut apium raninum: nascitur autem in aquis, combustiva virtutis existens. Φρύνη volucris est, quidam autem dicunt ictaerem, quidam viridem, magnitudinem habet ut passer. Φώκη. i. vitulus marinus piscis, videlicet animal est marinum optimum, manus habens ut homo, faciem ut vitulus, vel bos. Φρῦν & lapis est, quidam dicunt βάτραχον.

Herbæ ergo virtus est valida ut ferrum, videlicet *incidens apostemata, glandulas, scrophulas, & quæcunq; purulenta sunt:* facies autem imponi tantùm emplastrum vel cerotum per tres horas, aufer, & invenies corpus designatum & læsum: in duris autem corporibus dimitte ampliùs. Post incisionem verò utere iis, quæ mundant & abstrahunt, (*abstergunt,*) deinde sanativis. Est autem rosarium hoc: Batrachiæ herbæ ℥ iv. arsenici ℥ iv. cantharidum, calcitheos ℥ iv. lathyridon ℥ iv. cantharidarum pectus, ablatis alis & pedibus, ℥ vi. calcis vivæ ℥ i. alibi reperitur ℥ viii. cedrini vel rosei vel costi quod sufficit; Saponis Gallici ℥ iv. Tere diligenter, & fac emplastrum, & repone in vase vitreo: Utere, & observa ne imponas supra nervum, aut musculum,

Digitized by Google & fa-

& facias ſpasmum. Facit autem *& ad aegilopas & trichaſin .i. pilationem*, poſtqvam apparuerint ortæ, impoſitum. Phocæ qvoque pili, qvi ſunt inter nares & os inventi majores & aſperiores abſtracti cum medio cordis phocæ, & corde upupæ & modico epatis phocæ & Chrysāthemi.i.ſtœchados, aut herbæ plumariæ, herbæ formicarum & Iyngos, ſtruthii lingvæ, & modici muſci in pelle cervinâ, & lupi dextrum oculum liga, & habe pro magno phylacterio, *& ad omnem amicitiam & conſtitutionem victoriæ. Solvit enim omnem inimicitiam, & confert amicitiam, liberat qvoq; & ab omni neceſſitate & difficultate temporis, & periculo, & ab omni tempeſtate, & fluctuatione marinâ, & à feris, & piratis ac latronibus in terrâ & in mari, & à dæmonibus & infirmitatibus; præbet enim ſanitatem, & bonos actus, & bonum opus, tempus, & abundantiam omnium bonorum, & verè eſt Dei magna cuſtodia*, maximè ſi habuerit Pæoniæ radicem aut fructum. Ungulæ autem manuum phocæ portatæ vel habitæ omnes inſidias & faſcinationes abjiciunt. Nullum ergo inconveniens erit, & ungulam dextræ manus mittere in phylacterio. Pili autem phocæ poſiti in ungvento & circumaptati in corio vel in Zonâ, *omnem dolorem lumborum*

Digitized by Google

rum sanant & renum. Positi qvoq; in calceamentis *podagram curant & dysenterian.* Similiter autem & adeps phocæ, permixtus ceroto roseleo, *podagricis prodest & arthriticis.* Si verò cor ejus ligaveris in arbore navis, *nunqvam naufragium patietur navis:* & si corium ejus in antenna vel arbore navis, *non patietur fulgura.* Avis autem comesta *ictericos sanat.* Ungulæ autem ejus suspensæ *frigus qvotidianæ, tertianæ & qvartanæ sanant.* Cor autem ejus in panno ligatum, & in brachiis gestatum, *tertianum, & qvartanum & ἀμφημερινὸν abjicit.* In Batrachite ergo lapide sculpe accipitrem, & secus pedes ejus batrachum piscem, & reclude lingvam batrachi, & radiculam herbæ & extremitatem lingvæ avis, & da portare cui vis. *Sistit enim fluxum sangvinis & aselepiadas, & ictericas passiones sanat. Facit etiam hæmoptoicis & qvi sangvinem spuunt, & ad fluxum mulierum, facit autem & ad actum furoris super iram inimicorum,* maximè si pili phocæ sint ibi reclusi. *Servat autem à venenosis puncturis.* Habet item & alios actus, qvos dicam: Accipe in lapidem, qvi dicitur hieratites, & sculpe in eo ἱέρακα .i. accipitrem, & ad pedes ejus vatrachũ, & sub pede sculpe hoc: M I ã a ã a

qvod

qvod est *malaa*. Invenitur in alio libro sic: *Mer Gyf Rai maa oraa*. & in magnete lapide vivente fac sculpturam hanc: *aaa* ⅄ *a*, *aa Gyna*. alii autem habent ita ⅄ *aaaaa* & accipe accipitrem communem, qvem dicunt Circum, neca in aqvâ fontanâ, toties submergens eum qvousq; moriatur. Tolle ergo eum, & conde eum in myrrhâ per dies VII. tanqvam in Sale. Post dies autem VII. oculos, lingvam & cor liga cum lingvâ batrachi viventis, & duos lapides, sc: hieracitem & magnetem, & modicum limaturæ ferri, ut magnes vivat, liga in corio hieracis: Ligaturam autem phylacterii fac de nervis hieracis, sicut funiculum rotundum (vel retortum,) tenue & longum, ut gestatum ad collum contingat usque ad stomachum & cor, & *præscies omnia*. Hoc verò nec filio tuo dicas, vel dodeas. *Apozema vel poculum phylacterii est*: Accipe lagenam novam vel concham, in qvâ est aqvâ prædicta ubi necata est volucris, & de illâ aqvâ tolle ℥ ij. & mellis ℥ i. & radicis libanotidis herbæ .i. roris marini ℥ IV. & hordeum priùs infusum aqvâ pluviali usque ad germinationem, ita qvidem ut appareat jam granum, grana XXVIII. & batrachiæ herbæ ℥ IV. libani ℥ IV. chamæleontis herbæ,

grana

grana iij. qvæ dicuntur Cnidius coccus. Hæc contere & coqve cum hydromelle donec fiat crassum ut electuarium, & repone in vase vitreo cooperiens habe. Qvando autem istud reponis mitte in eo cor upupæ & sangvinem ejus, & demum alterum cor upupę ad hoc deglutias, & supra hydromel, & parum de compositione, *& eris perfectus omni tempore vitæ tuæ.* Bonum autem est, si & prædictos lapides intinxeris in eandem compositionem, & adeo indigenti tibi tribues, vel etiam anulum ita servabis, & eris perfectus. *Cum ergo volueris præscire qvæcunq; fiunt in mundo, aut in domo tuâ vel in alia domo de viro vel fœminâ vel latrone;* prægusta de compositione digitum unum, & bibe devotè, & postea hydromel, porta autem prædictum phylacterium circa collum, ut attingat cor tuum & stomachum, & eris præcognitor omnium. Qvæ volueris scire de vitâ viri & mulieris, actus & generationes, & sortes vel fortunas, & de latronibus ac fugitivis, ubi, & qvomodo sint, veluti Sapiens unamqvamq; rem scies, & cognosces & discernes.

(ELEMENTUM XXII. x)

Χρυσάνθεμον .i. aureus flos, herba, est omnibus nota.

Digitized by Google Χρυσι-

Χρυσόπτερος .i. aurea penna, avis est ad ortygis magnitudinem.

Χρύσοφος piscis marinus comestilis, notus omnibus.

Χρυσίτης lapis varius, & quasi aureus.

Flos ergo Chrysanthemi est aurizans, & ut calyx in medio floris ceu formicæ parvæ & nigræ, parvas alas habentes. Hic vocatur sangvis humanus. Hic ergo colligitur ante ortum Solis, Sole existente in ariete, & reponitur in vase vitreo & oleo rosarum & flore herbæ: deinde mane veniens, caste accipe modicum ex eo, & faciem tibi unge, & vade confitenter, *faciet enim te amabilem, & acceptum, & efficacem ad omnes, & per omnia.* Si autem Sole oriente hoc feceris, melius erit efficax. *Faciet autem & ad gradus infortunatos ineffficaciam & hujusmodi.* Radix ergo herbæ cum lapide de piscis capite circumligata in panno, *facit ad dolorem nascentium dentium parvorum.* Chrysepteris avis oculi suspensi *tertianarios sanant.* Cor qvoq; ejus circum suspensum collo *febrientes curat.* Lapis etiam capitis ejus ad collum appensus *phtisicos sanat.* In Chrysiti lapide sculpe avem, coronam rotundam habentem, & ad pedes ejus piscem, & subtus reclude radicem herbæ: *Da ad portandum*

Digitized by Google

contra dolores ſtomachi, & reſtaurationem matricis ac renum. Facit & portentem gratioſum ac per omnia amabilem. Facit & ad febricitantes, ſi in oleo mittatur & fiat unctio de illo oleo, Sole occidente. Habet autem & alias efficacias *Ad amorem bibitio:* Si infundis in vino & bibis. Si qvis etiam lapidem capitis piſcis habuerit cum prædictis & *phriſicis proderit valdè.*

(ELEMENTUM XXIII. Ψ.)

Ψύλλιον herba eſt omnibus nota.

Ψύλλος marinus, parviſſimum animal, qvô utuntur Piſcatores qvod pſallit per litus.

Ψάρ avis notiſſima i. Sturnellus.

Pſorites lapis, qvi & πόρος .i. vadum.

Herbæ itaq; ſeminis ℥ iij. aqvæ cotylas ij. coqve usq; ad viſcoſitatem, & per pannum exprime, & projice fæcem, & in aqvâ illam, qvam colâſti, mitte ceræ ℥ iij, olei ℥ vi. dein coqve ad liqvefactionem ceræ, & in pilâ diutiùs contere. *Hoc eſt enim divinum emplaſtrum podagricis, & ad lapidoſos & inſenſatas carnes.* Si autem & in ſangvine avis miſeris lapidem, & unxeris faciem, *tertianarios & qvartanarios ſanabis.* Si autem in prædicto ſucco herbæ ter immiſeris lapidem, & unxeris patientes vel *cephalalgicos* in-

Digitized by Google

in facie, *servabis absq; dolore.* Psyllos autem marinus cum psylli seminibus VIII. in panno ligati, & ad collum suspensi *vigorem tertianum fugant.* Psyllos autem marinos multos coqve cum aqvâ marinâ, *& aspergе ubi multi sunt pulices, & ultra non erunt.* In lapide psorico sculpe psyllos marinos tres, sub calamo viridi manentes, & reclude radices herbæ, & da portandum *parvo cadenti, qvi dentes terit.* Si autem piscator eum portaverit vigilando in die per flumen aut paludem *magnam capturam pisciumfaciet.*

(ELEMENTUM XXIV. Ω.)

Ὠκιμον omnibus notum, est planta comestibilis.

Ὠκιπέτης avis i. velox pennis, venerabile animal, communis omnibus χελιδὼν i. hirundo.

Ὦμος marinus qvi habet membras, alius autem Κυμβρος, tenue animal qvidem est comestibile, qvod vocant μαχαίδα.

Okirokios i. velociter periens. Lapis est minor aetite & resonus. Est autem planus tactu.

Cognovimus de plantâ ocymi, qvod habet actus magnos. Si qvis eam herbam masticaverit jejunus, & adhuc illotus, & posuerit eam sub divo per VII. noctes, qvò Sol non videat eam, die qvidem auferendo, & nocte ad serenum ponendo, inveniet Scor-

pionem vir. nodorum & viridem. *Iste si percusserit aliqvem, tertianarius insiatus morietur.* Si autem deposueris eum in aqvâ vel vino,& dederis eum in potu alicui, totum corpus ejus fiet mareidum & leprosum. Ex hoc enim fiunt ulcera insanabilia. Si verò triveris eundem Scorpionem cum semine Scorpioniæ herbæ,& feceris pilulas, eas postea desicca & repone in Vitro, & da alicui *epileptico*, non ulteriùs lædetur. Da autem per dies vii. ana tres pilulas jejuno in vino temperato. Si autem sano dederis, fiet Lunaticus, & erit insanabilis. Si autem succô ocymi herbæ cum stercore hirundinis inunxeris *tertianarios*, sanabis. Si autem pennam hirundinis & radiculam ocymi *dederis ad tenendum mulieri partu laboranti, illicò pariet sine læsione.* Pennam avis si miseris in aliqvo ungvento, *amorem & pacem habebit ab omnibus.* De communi autem Scorpione nil abscondam propter errorem insipientium. Error est enim in aere plantatus. Si ergo mittis Scorpionem communem in olei cotylam unam in diminutione Lunæ, & habes repositum, & unxeris alicujus dorsum & extremitates pedum ac manuum; dorsum verò unge à superioribus usq; ad inferiora, &

Digitized by Google fron-

frontem, & caput ante horam accessionis *tertianæ & qvartanæ, & cottidianæ, sanabit. Alleviat qvoq; Lunaticos & Dæmoniacos.* Si autem pennam avis miseris in alio oleo, & unxeris sanatum, reciprocabitur infirmitas, & peribit. Assatus autem communis Scorpio & comestus à lapidosis, *facit mingere lapidem absq; tormento.* Κέντρον autem .i. stimulum Scorpionis, & ocymi herbæ extremitatem, in qva est semen, & cor hirundinis circumliga in pelle cervinâ, *& sanabit Lunaticos, & hoc autẽ phylacterium ejicit & inobedientes Dæmones, & exire compellit.* Prædictum autem lapidem solve cum succo herbæ & sangvine volucris, & uno capite Omidis, & parum aqvæ & repone in vase vitreo, *& cum volueris ostentationem virtutis facere,* intinge digitos tuos sinistræ manus vel dextræ, *& tange lapidem fortissimum qvemcunq; vis aut os, vel lignum, statim frangetur, ut videaris magnus esse.* Si qvis autem caput recentis omidæ super carbones ad fumigandum posuerit, & de nocte sit hic super domum, *videbitur, qvod omnes stellæ concurrant.* Si qvis autem in plenilunio mittet caput animalis in ἰγκάδα, qvæ est ficus sicca, & ponat super ignem qvieto aere existente, videbit discum .i. orbem Lunæ veluti medietatem

Digitized by Google

cœli. *Alia ostentatio:* Si autem permiscueris et parumper de astro, .i stellâ marinâ, videbis magnum Stichium, is est Dæmon Fortunæ, factum & stantem ad pedes tuos. Si autem & pyriten lapidem contriveris, & similiter superpones, *tonitrua & fulgura fient.* Si verò terram, qvæ ceciderit de domo super hominem, simul superposueris, *terræ motus fiet in loco.* Ὠμίδα autem vocant μάνιδα, eò, qvod in humeris magnam virtutem habeat: nam ὦμος est humerus. *Habet autem & confectionem emplastri hujusmodi:* De ossibus ejus .i. spinis, qvæ sunt in humeris Mænidum, mandragoræ poma, jusqviami seminis, opii, rosæ siccæ ana ℥ i. alicubi ulmeleæ corticis radicis ℥ iij. colophoniæ mina .i. Sulphuris ℥ i. Nitri ℥ i. Compone ut compositionem, & emplastra cui volueris, & citò liberabitur ab infirmitate. Si verò feceris fomentum die unâ superpositum, & volueris aliqvod adjutorium afferre, nil valebit. Non enim transibit dies vii hæc est enim medicina superpositorum. Vocata est enim mænis, eò qvod habet confectionem maniacam hujusmodi. Accipe inqvam oculos mænidis, & mitte in vini cotylam unam in aliqvo lilio .i. Susino,

sino, & si sic infundis per dies VII. deinde mitte in vino grana mandragoræ ʒ XIV. Κυνοσβάτε .i. caninæ spinæ seminis ʒ IV. Scorpiniæ herbæ ʒ IV. coque ad medietatem, repone & utere. *Ad insanos:* Si videris aliquem in mania existentem, da ei de vino ʒ I. cum aquâ calidâ & salvabitur. In alio libro cotyla fuit. *Si cadenti & marinoso dederis* cum vino bibere, *alleviabitur.* Si autem cum aqueo collyrio immiscueris, & infusionem feceris, & *ad suffusionem oculorum* per dies VII. (*usurpâris*,) alleviabitur. Dolente autem in aure si dederis & immiseris, *surdus fiet.* Lapides autem, qui sunt in capite mænidis, soluti cum fele alaniti nigri & minuti, *faciunt cernere ea, quæ in tenebris sunt.* Si autem permiscueris modicum quid magnetis viventis, & parum aquæ pluvialis, & inunxeris, *videbis ea, quæ sunt in cœlo & in aere per dies VII.* Sculpe in lapide hirundinem, & ad pedes ejus Scorpionem super mænida stantem, & sub lapide reclude oculos Scorpionis & mænidis & Scorpiniæ radiculas & porta! *Avertit enim omne venenum animalium, omnesq; inimicos & insidiatores humiliabit.* Si quis *percussus* fuerit *à Scorpione* cum sigillo sigilla plagam, & mox sanabitur. Si quis *à rabido cane* fuerit *morsus*,

Digitized by Google

factus ὑδρο Φοβικὸς, bibere neqvit pretiosiorem lympham. Accipe ergò anulum, & mitte in aqvam, & da ei bibere, salvabitur, & si ante maniam dederis, non fiet maniacus. Si qvis autem Mænidis lingvam pubens mænis existentis dederit alicui solutam cum aqvâ, mittens autem anulum intus, dederit bibere *insano*, *salvabitur*. Si autem sobrio dederis, furens & insanus fiet. Hujus solatio est, mænida assam da ei comedere, fiet homo ignorans prædicta omnia. *Ut fatur Kyranida divina hominibus.*

Sic Harpocration hunc librum complevit, & alterum librum ejus ex iis, qvæ dicuntur Kiranidæ, nos non invenimus. Sed in hoc qvidem inqvam dissonans fuit Harpocration à Kirano, vel alter ab altero: (sed) per unumqvodq; capitulum nos recollegimus ex utroq;, ut subjectum est, & composuimus librum, nil prætermittentes. Nunc autem transibimus ad alios Kirani libros, ut ab eis proficuum habeamus.

(SEQVITUR

II. KIRANIDUM LIBER, SEU ALPHABETUM SECUNDUM.)

Ἄιξ

Digitized by Google

Aiξ .i. *capra fœmina omnibus nota*, qvæ & oraculum dicitur: ut si qvis pellem capræ circumponat alicui *epileptico*, & ducat eum secus fluvium aut mare, mox corripietur cadens & tremens ac patiens. *Ad dysentericos*: Sangvis autem capræ calefactus in igne & comestus dysentericos sanat, *& eos qvi venenosas potiones bibunt, efficaciter salvat, & hydropicos perfectè liberat*. Fel autem cum melle sine fumo inunctum, *curat caliginem*, ἄργεμα *& pterygium*. Splen qvoq; capræ comestus assus *dysentericos curat*. Fimus autem ejus bibitus siccus cum vino & melle *dysurian adjuvat*, & stercus ejusdem solutum cum pultibus, & super aspersum ulceribus, *percussos à phalangio vel serpente, vel prestere, sanat*. Cum vino etiam veteri coctum & superpositum, *tumores articulorum, & genitalium, & uberum, & lumborum perfectè sanat*. Cum melle verò solutum, & liqvefactum, & emplastratum eos *sanat, & omne venenum abstrahit*. Splen autem capræ recens & calidus acceptus in nomine patientis, & impositus *Splenetico* super splenem, & fasciatus unâ tantûm die, postea sublatus, demum infirmus suspendat eum ad fumum vel Solem, vel ad ventum, in qvantum

Digitized by Google

ſplen capræ deficcatur, in tantum & patientis ſplen minuetur. Hœdi autem ſplen bibitus eos, *qui ab ipſis ſerpentibus percuſſi ſunt, ſanat.* Coagulum verò ejus bibitum vel comeſtum aſſum *dyſentericos ſanat*: elixum verò cum gallis & olivis, & comeſtum *fluxum ventris ſiſtit.* & ſplen ejus feræ qvoties aſſus comeſtus, *ſplenèticos curat.* Corium ejus in fumigio combuſtum *Lethargicos excitat, & eos qvi cadunt ab epilepſiâ, & qvæ habent matrices ſuffocatas.* Et pili ſuffumigati *idem præſtant.*

Βός. i. *Bos fœmina omnibus nota.* Hujus ſtercus acceptum ſiccum tere, cribra, penſa unam ℔. ceræ ℥ vi. braſſicæ ſucci ℥ vi. vel iij, in alio: Ova cruda iv. Olei optimi ℔. i. terenda tere liqvanda deliqva, tunc ſolutis atq; depoſitis & liqvefactis, mitte ova, & diſſolve diutiùs. *Ex hoc emplaſtro ſplenèticos, epilepticos, hydropicos, & ſimiles curabis ſimiliter & hydrocelicos, & podagricos.* Hoc abſconde qvoniam magnum eſt. Si autem ſtercus ſolveris cum aceto, & ungis aliqvem locum aut *vas mellarium, formicæ non aſcendent.* Ungulæ verò bovinæ elixæ & cum ſinapi comeſtæ *reſiſtunt omni veneno, ut nihil aliud.* Fel autem bovinum *clavos carnis noſtræ rumpit, & ſplendificat faciem.* Fimus autem

Digitized by Google

tem ejus subfumigatus sub sellâ patientis, *partum celerat, & secundinas educit.*

Βατ ... .i. *Rana, animal notissimum.* Hujus lingvam si qvis absciderit, eamqve vivam dimiserit, & superscripserit in lingvâ sic: *XV. Vox. chuoch, eoja* ⅄ *Hyogi. edammoph.* & latenter dormienti mulieri illata, *dicet mulier qvicqvid egerit in vitâ suâ.* Cinis verò ranę cum pice emplastratus alopeciam inspissat. Cum aceto autem impositus *omnem fluxum narium, & ulcerum, & sexuum sistit. Venas etiam & arterias & combusturas sanat.* Si qvis autem acceperit viventem ranam in nomine alicujus, qvādo nec Sol, nec Luna sit super terram & cum forpice absciderit ejus duos pedes posteriores, & ligans in pelle cervina, dextrum dextro pedi, sinistrum sinistro pedi alligaverit, *padagricos sanabit absq; dubio.* Si qvis vult *abjicere pilos totius corporis,* pellem ranæ comburat, & mittat in aqvâ balnei & projiciet. *Ad alopeciam* cinerem parvularum ranarum cum molli pice impone, & sanabis alopeciam.

Γαλή .i. *mustela parvum animal cunctis notum.* Hujus lingva desiccata & sub calceamētis gestata *obmutescere facit omnes inimicos.*

Alius

Alius liber habet, *oblivionem & malam mentem emendat.* Si autem inveneris aliqvando mustelam projectam mortuam, accipe, & coqve eam cum oleo usq; dum liqvefiat, & colans oleum, mitte ceram, qvæ sufficiat, & fac emplastrum, *& habebis per magnam medicinam ad arthriticos, & ad omnes nervorum passiones, & phlegmones pedum & articulorum, & omnem rheumatismum. Sanat autem & scrophulas magnas, & ubera, & testiculos, & apostemata, ad Chirurgiam meditatum & bubones.* Testes autem ejus sunt conceptorii, & sine conceptione: Si qvis ergo dextrum testiculum solvit cum ungvento, & cum lanâ in pessario ponat, ut dictum est, & concumbat, *mox concipiet.* Sinister autem testiculus in pelle mulæ ligatus & portatus, *inconceptivum est.* Oportet scribi in pelle mulæ nomina hæc: *In ora. i. idacvia. i. joa. Q. a.* VIII. *1 rayo og. j. voi koox Z. 1. coochi.* Si autem non credis, proba in gallinâ, qvæ parit ova, & non pariet. Testiculos autem ejus abscide in deminutione Lunæ, & vivam eam dimitte, & testiculos da ferri in muli corio, *inconceptivum est, & invictum, & amatorium.* Sangvinem autem ejus serva in aceto, & da occultè epileptico, qvousqve consummetur, sanat perfectè.

Digitized by Google Δορκά

Δορκάς .i. *caprea, est animal qvadrupes, habēs virtutem conceptoriam.* Si ergo volueris conceptum magnum facere, & intransgressibilem, fac sic: Satyrii .i. Satyrion seminis ʒ iv. follis Dorcadis liqvidum totum; mellis ʒ iij. Solve & repone in vase vitreo. Cum autem opus fuerit, da merechidi, ex eo passa, & fiat concubitus. Si autem masculum vis concipere, masculi fel accipe, si fœminam, fœminæ. Est enim delectabile valde. Si verò deficcatum est, superadde mel, qvod sufficiat.

Ἔχιδνα *est serpens, & est animal tortuosum, omnibus notum.* Qvidam autem capiunt eam vivam, & mittunt in ollam rudem cum Sale, & mittunt eam in camino nocte & die, donec frigatur; & permiscentes aromata faciunt ad omnem infirmitatem eam resistere: *Elephantiosis, leprosis, podagricis, epilepticis, paralyticis, & ad omnes desperatas passiones medicatur Sal.* Adeps autem echidnæus *visum acuit, & omnem hebetudinem oculorum.* Oculi autem ad collum suspensi *omnem ophthalmiam curant.* Dentes autem *ad odontalgian, & parvorum dentes nasci absq; dolore faciunt.* Fugat autem hanc lapis Gagates fumigatus, imbibitus autē morsus ejꝰ sanat cum cervi medullâ. Ἔχιν-

Digitized by Google

Ἐχῖνος *vel Echidrius terrestris .i. spinosus porcus, animal est neqvam valde.* Hunc cum ceperis, & salsum ac passum feceris, ut magnam medelam habeat: Fel tamen ejus projice, qvoniam malum est. Caput autem ejus combustum, & cum melle inunctum, *alopeciam spissat.* Passati verò corporis ejus qviddam datum in potu *aridum, epilepsiam, tremorem, scotomiam, cephalalgiam, & qvæcunq; sunt hujusmodi sanat; & renes etiam ac lumbos.* Da autem ℥ i. alius liber habet ʒ i. Corium autem ejus combustum & tritum *alopeciam sanat.* Totum autem corpus ejus cum visceribus veluti carnem porcinam Sale condias, & desicces. Præter fel & intestina, deinde contere benè & repone Da autem bibere cum oxymelle ℥ i. *elephantiosis, hydropicis, & anasarcicis.* Similiter autem & epar, & renunculi, & cor, & pulmo passata *eadem sanant.*

Elurus .i. Gatta cunctis nota. Si itaq; spasmetur, vel cadat epilepticus, aut scotomaticus, vel apoplexia capiat aliqvem, & jaceat homo supinus & resolutus, & extemplò superposueris ei gattam vivam, *statim recedat ab eo spasmus, vel scotoma, vel apoplexia:* Dic tamen & nomen hoc freqventer. *Robis ba. Q. U. 1. couelthe.* Stercus autem ejus

Digitized by Google

cum

cum oleo liliaceo inunctum *febrem sedat* cum sinapi & aceto arido tritum, *alopeciam inspissat.*

Ἐλάφων .i. *cervorum species sunt tres. Notum autem animal est.* Et una species vocatur πλατύκερως .i. habens cornua lata & excelsa; Secunda autem rotunda cornua habens; Tertia fœmina. Huic non potest masculus misceri nisi juxta fontem. Cùm enim sitit, qværit fontem, & cum bibit flagranti siti & appetitu magno, tunc masculus ascendit super eam: coacta enim desiderio bibendi fugere neqvit. Nam alio tempore non patitur concumbi: Illicò ergo concipit. Hoc autem animal viveret annos qvingentos, nisi caperetur. Veri inqvam cervi, qvi habent cornua rotunda, limaturæ cornuum cochlearium unum da cum hydromelle per dies VII. *Colico, & perfectè à passione sanabitur.* Fel autem cum melle *conceptum facit.*

Ζ*avræ genera tria sunt: unum dicitur* ἡλιακὴ *.i. Solaris; aliud* χαλκὴ, *ærea: tertium* χλωρὸς *.i. viridis. Solaris autem nota est omnibus.* Hujus dextram manum si qvis gestaverit ad collum in aureâ capsella, habente scriptum & hoc nomen: *ha.va.ba.Ga.b.i. auluſare.*

Fugiet

Digitized by Google

fugiet omnem difficilem infirmitatem, & nunqvam tentabitur ab infirmitate, qvanto tempore portaverit eam. Oculi qvoqve abstracti eâ vivente in nomine patientis, & ad collum gestati *omnem ophthalmiam sanant*; dimittatur autem Saura viva. Si autem duas, fœminam sc: & masculum inveneris commiscentes, & ceperis, ac sexum abscideris, & desiccatum in potu dederis, *fiet amicitia indissolubilis*; & qvandocunqve concumbunt; si corium, aut pannum super eas projeceris, *erit gratiosum valde*. Cauda autem gestata *erectionem facit*. Epar autem ejus *clavos sanat* supra emplastratum. Fel autem ejus in vino putrefactum per dies XI. ad serenum & ad Solem in diebus caniculatibus, *pilos palpebrarum exstirpat & exterminat*. Solaris lacerta eadem potest qvæ & viridis. Si ergo feceris clavos duos & excæcaveris cum eis Σαύρῳ, & miseris eam in rudem ollam, habentem terram virginem, dimiseris; eam sic per IX. dies, cum aperueris postea ollam, invenies videntem Sauram: hanc ergo dimitte vivam. De peronibus fac duos anulos & porta, & in dextro dextrum oculum mitte, & in sinistro sinistrum, & reclude in eis lapidem carbunculum, qvi ἄνθραξ Græcè in,

Digitized by Google

in alio Jaſpidem, habentem ſculptam Sauram ad ventrem ſuum replicatam, & inſcriptum *Zibem Q. a. y. i. pyram:* Deſubtus autem ſit nomen hoc: *Kaka, Fas. id eſt cacaſas.* & porta. in alio erat ſic: *Kor. dſſe o. t. a. b.* illæſus enim eris oculis, omnibus diebus vitæ tuæ, *ophthalmicos* ſanabis ad tactum anuli, & ſuſpenſionem colli.

Ἡμίονος *mulus.*) Mulæ ergo typos. i. cerumen, qvod eſt in aure ejus, in pelle ejusdem ligatum, & ad collum ſuſpenſum, *inconceptivum eſt omninò.* Si autem cerumen occultè dederis in potu mulieri, non concipiet aliqvandiu. Similiter & ſi de matrice coxeris cum aliis carnibus, & dederis latenter comedere, *nunqvam concipiet.* Si qvis habet frigidum catharrum, & oſculatus fuerit nares burdonis, ſanabitur, etiamſi κόρυζαν habet. Si qvis autem acceperit occultè urinam muli, & coxerit cum cera, oleo, & lithargyro, emplaſtraveritq; pedem *podagrici*; homo qvidem ſanus fiet, burdonis vero pes dolorem habebit; ad mulierem fac de mulâ.

Θύραωος *vel phalangium aut araneus*, animal parvum eſt ſex pedum, araneas in parietibus texens, notum omnibus, qvod di-

Digitized by Google

citur thyraphos, acceptus in nomine patientis, & in cerâ confectus, & fronti emplastratus *tertianum rigorem expellit*. Si autem cum vivum in fistulam, vel calamum miseris, & ad collum suspenderis, *ἐφήμερον sanat*. In modico roseo vel nardo coctus *aurium dolorem sanat, & scissuras etiam pedum*. Aranea qvoq; tela *sanguinem fluentem de vena sistit*. Araneus autem, qvi in arboribus facit telas, magnus & niger major albo, acceptus in nomine patientis, & circumaptatus, *scrophulas incipientes sanat*. Albus autem araneus cum animali in calamo missus *ophthalmiam sedat, & rheuma sistit, & qvecunq; ex superfluitate accedunt*. Si qvis autem decoxerit araneum, & exinde caput vigilantis unxerit, *somnum inducet*. Si autem intelâ albi aranei involveris granum Salis, & imposueris *perforato denti*, sanabitur.

Ἵππος, *Equus est animal regale, velox, omnibus notum*. Hoc autem nato illicò accipe nebulam, vel lapidem de fronte ejus, qvem pastores eqvorum hippomanes dicunt, & porta eam velut *amatorium magnum*: nam si solummodò tetigeris aliqvem cum eâ, vehementer te amabit, & si in potu dederis eam alicui bibere, idem operaberis, & si in-

Digitized by Google

in cibo qviddam, omnino amaberis. Fel autem eqvi dulcora um in vase plumbeo, magnas actiones parat datum in vino homini, & *qvietem inducit*. Jumenti autem lac, inunctum cum melle, *albulam delet*. Ungula ejus suffumigata *mortuos fœtus educit*. Suffumigata etiam *partus accelerat*. Fel autem cum melle illinitum *visum acuit*.

Κάμηλος *animal est notum*. Camelæ ergo fœminæ lac non coagulatur, & si permiscueris ipsum cum alio lacte, *nec id coagulabitur*. Fel autem cameli coagulatum in vase plumbeo usqveqvò dulcescat cottidianum ornat in cibo & *gratiosum facit*. Fimus autem ejus combustus, & cum oleo immixtus, *alopeciam ac sinuum capillorum ex infirmitate perfectè sanat*. emplastratum, ut dictum est, *hydropisin evacuat per urinam*. Arida qvoq; & trita stercora ejus & superasperſa aqva ac bibita *dysentericos sanat*. Suffumigata etiam *contrarietates abjicit*. Cerebrum autem ejus cum roseo inunctum capiti anteriùs & posteriùs, totumq; corpus, *epilepsiam sanat*. Qvod est admirabile & excellentissimum.

(Κύων, *canis*.) Catulus parvus cum adhuc lactat, si consenserit vel qvieverit ja-

cere cum antiqvo in fimo, & Chronico in infirmitate suâ, & cubuerit super pectus viri, vel mulieris, aut parvuli, & continuè jacuerit in lecto, catulus qvidem morietur, infirmus autem *à Chronica infirmitate evadet.* Splen autem canis superpositus splenetico in *splene, sanabitur;* fimus autem aridus tritus & in potu datus, *ictericos & dysentericos sanat.* Cum melle autem inunctus gutturi & corpori, *sqvinanticos perfectè sanat.* Occultè autem detur ad omnia, ignorante infirmo bibitus etiam *hydropicos perfectè sanat.* Combustus autem fimus in testâ figuli & cum roseo *scissuras ani sanat.* Thymus autem *exochadas exstirpat.* Cum therebinthina superpositus *& œdemata & hæmorrhoidas curat.* Cum roseo verò *ad ulcera putrida & insanabilia,* maximè cum ceroto roseo. Cum oleo qvoq; *ad apum & vesparum punctiuras.* Si autem cor canis qvis teneat in sinistrâ manu, aut lingvam in panno ligatam, *omnes canes obmutescent & fugient.* Glauci canis ut sunt, ocillos cum magnete lapide, & cum opsiano. i. vespertino lapide, fac confectionem ut sicci collyrii, & serò commiscens & movens, *videbis ea, qvæ in obscuro sient.* Si infirmatur aliqvis, cum modicâ pastâ absterge faciem & maxillas, & bubones, scilicet in-

Digitized by Google gvina

gvina, pedes & manus, & des cani ad comedendum, & si comederit canis, vivet infirmus, sin autem, morietur: pasta verò sit calida.

Κύων ποτάμιος *seu canis fluvialis, qui & Castor dicitur*, hujus testiculi sunt, qui dicuntur castoreum. Castoreum ergo tritum, & in pessario positum, *menstrua educit*. Bibitum verò cum cerumine, qvod exit de aure mulæ, *inconceptivum est*. Inunctum autem *mollificat nervos, & siccitatem vel ariditatem aufert*. Cum vino qvoq, inunctum *suffocationes matricis sanat*. Cum oleo pigamino (*forte leg.* πηγάνῳ) submissum *colicos sanat*. Pellis verò ejus pro sotularibus gestata *podagricos sanat*. Castoreum esum in accessione qvartanæ, si detur ʒ 1. *qvartanarios sanat*.

Κροκόδειλος *terrenus omnibus notus est. Est enim animal qvadrupes lati capitis, longæq; caudæ*. De hujus pelle combustâ si qvis fecerit ξηρὸν .i. aridum pulverem, & superasperserit membro comburendo, vel incidendo .i. *qvod debet comburi vel incidi, absq; dolore fiet*. Si qvis autem fixerit Cocodrillum, & unxerit se de eo, *qvæcunq; vulnera, vel plagas recipiet, nullo modo sentiet*. Dentes autem ejus

Digitized by Google

dextri abstracti, eoq; vivo dimisso gestati, *intensionem vel erectionem præbent;* Sinistri autem mulieribus: si verò utriq; adaptentur, facient incontinentiam. Stercus qvoque cum oleo illinitum, *faciem splendificat:* Cum felle verò mixtum & inunctum *albula aufert.* Sangvis autem ejus inunctus hebetationem perfectè curat.

Λύκος) *Lupus, est animal sylvestre, versutum.* Sangvinem ergo si qvis biberit, *manioſus fiet, & non ultra sanabitur.* Oculus ejus dexter latenter gestatus *magnos actus faciet: fugient enim à portante omnia qvadrupedia, sylvestria & domestica, & transibit per medios hostes, nemoq; eum tanget.* Alter liber habet, *videbit, Facit etiam vincere omnem causam, omniaq; phantasmata abjicit, expellit qveq; omnem rigorem febrium.* Pellem autem lupi nunqvam ovis calcabit. Epar autem ejus siccum & tritum, & cum μελιπήκτῳ bibitum *epilepticos perfectè sanat, & Lunaticos ac manioſos.* Κυνόδοντα autem ejus, i. caninum dentem si suspenderis ad collum *Lunatici* vel expavefacti in die & in nocte, vel per somnium terribile, liberatur. Dexter autem oculus lupi, & primus spondylus vel nodus caudæ insimul & prope gestata in vase au-

reo,

Digitized by Google

reo, *potentem & glorioſum faciet gerentem, & honorabilem ac victorem & divitem, & acceptũ, & à mulieribus valdè amabitur & amplexabitur; nec qui hoc geſtat, ophthalmiam patietur, imò ophthalmicos oculos ſanat.* Fel autem ejus calefactum, & modicum coagulatum *oculos inunctos purgat ſuper omne collyrium.* Si autem os de collo lupi ligaveris ad collum ὀπισθοτονικῷ, *i. qui habet poſteriorẽ ſpasmũ, ſanabitur.*

Λαγωὸς, *Lepus eſt animal qvadrupes, velox & infugâ vertigines faciens.* Hujus fangvis calidus inunctus *podagricos pedes ſanat perfectè.* Circa lumbos autem calidus poſitus vel immiſſus *nephriticos ſanat.* Confectus autem in pulte & comeſtus *dyſentericos reparat, & corroborat.* Pulmo autem ejus minutatim inciſus, & palpebris impoſitus *tumores oculorum ſedat, & chimeda* (L. χύμωσιν) *ſanat.* Cor autem ejus in byſſino, (al. in albiſſimo) panno in volve, & ad collum ſuſpende, *qvartanarios perfectè ſanat.* Renunculi qvoq; ejus in condito, vel melicrato bibiti, *nephriticos curant.* Fel autem ejus adipe Vulpis & nardo liqvefactum *ſurditatem ſanat.* Si autem in peſſario cum ſucco althææ vel malvæ mittatur & oleo, *conceptionem adjuvat.* Cum ſucco verò

prasii .i. porri, & irino ungvento immissum *mortuos fœtus ejicit.* Coagulum qvoq; ejus cum propoli solutum & repositum *puncturas & morsus venenosos curat.* Stercus autem ejus cum vino soluto calido *sciaticos* (L. ἰσχιαδικὰς) *omninò desperatos sanat, & colicos:* Similiter cum pipere tritum & bibitum *nephriticos curat.* Pili autem ejus combusti & triti, & super combusta loca sparsi, *ulcera mundant, & cicatrices sanant, ut & pilos educant:* Et cum albugine ovi superpositi *omnem fluxum sanguinis sistunt.* Pedes qvoq; viventis Leporis circumsuspende in nomine patientis, *sanabit arthriticos, anticos* (L. αντικὰδας,) *podagricos & chiragricos perfectè;* dextrum vero ad pedem dextrum, & sinistrum ad sinistrum. Cerebrum autem Leporis inunctum in parvorũ gingivis, *absque dolore educit dentes.* Tota autem pellis leporina cum auribus & ungulis combusta, & pulvis exeâ cum condito calamo datus *Lethargicos perfectè sanat.*

Mũs, *Mus hospitiatus omnibus notus.* Hujus caput combure cum adipe porcino velurſino, & cinerem tere, & inunge *alopeciam, & sanabitur.* Totum autem murem si combusseris, & in vino solveris, & modico

Digitized by Google

modico nardi aut roſei, *antiqvum dolorem aurium mirabiliter ſanat.* Stercus autem ejus cum aqvâ ſolutum & inunctum, *uberum duritiam, & dolorem, ac tumorem ſolvit.* Superſperſus verò *exochadas delet in tribus diebus:* Oportet autem eos prælui cum vino. Cum aqvâ qvoq; illitum *lepras & lichenas curat.* Si viventis muris caudam, pedes, aures, & nares abſcideris, & in panno ligaveris, ac ad collum ſuſpenderis, *omnem typum & rigorem antiqvum febrium mirabiliter ejicit.* Si autem per os muris cum filo miſeris, & per foramen extraxeris filum, *colico ſanitatem dabit.*

Μύρμηξ.) *Formicarum ſpecies ſunt VII. Una eſt omnibus nota: aliæ verò ſunt longi capitis & magnæ, colore nigræ: aliæ verò ſunt tenues, & graciles & rubræ, qvæ dicuntur Zinyphes: aliæ magnæ & latæ: aliæ campeſtres & mediocres: aliæ qvoq; ευόδιαι, i. bonæ viæ, & ſunt parvæ: aliæ autem πυρμηκολέοντες, i. formicæ leoninæ, magnæ ac variæ & alatæ, & carnes comedunt, ſed citò moriuntur.* Omnes autem forcipe decapitatæ & attritæ, ac in palpebris poſitæ, *hordeolos ſanant.* Sic & campeſtres, qvæ frumentum comedunt, æqvaliter faciunt. Si qvis autem XL. formicas cum ſucco asphodeli

 Digitized by Google

decoxerit, & in potu alicui dederit, ἀνεπαὸς .i. *remissus erit omnibus diebus vitæ suæ.* Elixatura earum infusa μυρμηκιὰς .i. formicarias cadere facit.

Νύκτερις *est animal qvadrupes omnibus notum, volat ut hirundo, parit autem ut qvadrupes, & lactat filios.* Hujus sangvis inunctus loca palpebrarum, de qvibus evulsi sunt pili, non finit alios pilos renasci. Si qvis autem caput ejus cum panno nigro ad brachium dextrum ligaverit, *non dormitabit, neq; dormiet, usq; qvò portaverit ipsum,* & cor ejus gestatum *magnam vigilias præstat.* Si verò sangvinem ejus qvis susceperit in panno, & fœminâ nesciente posuerit sub capite, si jacuerit cum eâ, *mox concipiet.* Habet & alias efficacias, qvas nunc tacebo, non enim oportet eas publicari.

Χilonatis *qvædam avis. Cichonatis species est parvæ crocodili.* De hujus frixurâ qvis inunctus, sine dolore facit eum ad verbera. *Est autem & magnum amatorium.* Comesti autem Cocodrilli velut pisces *impudentes & inverecundos faciunt comedentes.* Stercus autem illorum *hebetudinem oculorum & albuginem sanat.* Similiter & sangvis. Dextra autem mola gestata *erectionem facit:* Sinistra

Digitized by Google verò

verò mulieribus desiccationem æqvalem. Οἰοι, qvi sub hydriâ inveniuntur, animalia pusilla sunt, multipeda, qvæ in exprimendo πνιδρῆται .i. consudant. Hæc cum roseo vel nardo decocta *dolorem aurium sanant.* Si autem qvis cum acu punxerit eas, & tetigerit dentem, *dolorem dentium sanat,* & sunt valde utiles

O"ιος. *Asinus, omnibus notum animal qvadrupes;* habens virtutem hujusmodi: Fimus enim ejus *omnem fluxum sangvinis sistit.* Sangvis autem asini viventis cum succo serpentariæ & cocodrillæ (*fortè L. condrillæ,*) & inunctus oleo *qvartanarios sanat.* De subtiliori autem ferro, qvod fit ex freno asini, sine igne anulus factus & gestatus *fugat dæmones, & avertit febres: mulieribus qvoq; magnam Venerem præstat.* Si qvis dormierit vel qvieverit super corium asini, *nulla dæmonia timebit, nec etiam Gelo, nec Gillu, .i. strigas, aut nocturnos occursus.* De ungulâ verô dextri pedis anterioris si feceris anulum, & dederis gestare *Dæmoniaco, salvabitur eâdem die.* Ex anteriori autem parte dextræ auriculæ ejus si ligaturæ phylacterium feceris, & dederis ad portandum *mulieri, sangvinis fluxum patienti, eâdem die salvabitur.* Lacrymâ verò asini cum oleo concussa, & permixtâ,

Digitized by Google & in

& in lucernâ accensâ, *omnes in convivio residentes videbunt se capita asinina habere.* Pilis autem auriculæ asini combustis, & tritis, inq; potu mulieri datis, *non qviescet πέρδειν βδέουσα .i. pedones facere: solutio autem ejus rei est*, si asinæ fœminæ pilos combusseris, & ad potandum dederis. Si qvis autem *à Scorpione percussus* fuerit, & dixerit in auricula asini: qvantum Scorpio me percussit, percussus qvidem sanabitur, asinus autem morietur. *****. Habet & alias efficacias.

Πρόβατον, *Ovis omnibus nota.* De hujus sevo ac medullâ fit sapo cum cinere συκίνῳ, vel qvercus: confert enim ad multa. Alius verò, hujusmodi habet actiones. Si ergò dextrum ejus cornu secueris, & pectinem ex eô feceris, dextramq; partem capitis vel hemicranii cum eâ pexueris, *curabit eam.* Cum dextro namq; dextram partem pecte, & sinistro sinistram. Sole existente in ariete, fimum ejus collige & desicca, & *ad capitis dolorem* cum aceto illinias, *& alleviabit.* Vermes autem qvi sunt intus in cornu, *ad amorem* sunt efficacissimi, in potu dati. Cornua qvoq; suffumigata *matricis suffocationem aperiunt.* Pulmo autem

rem ovis jejuno comestus *absq; ebrietate servat, & quantumcunq; biberit, non sentiet.* Epar autem ejus recens & vaporans maxillis mulierum impositum, *coloratam & præclaram reddis faciem.* Sebum autem ejus in pessariis utile est. Pulmo autem agni siccus & tritus, & in potu datus, *qui à venenis læsi sunt, sanat.* Fel autem & sangvis agniculi *epilepticos sanat.*

Πιθήκερως *animal est quadrupes, simile cervo, unum cornu habens magnum circa nares.* aliter erat: *nec capitur nisi odore & formositate mulierum speciosissimarum. Est enim animal lascivum in amorem.* Hujus cornu vel lapis qui nascitur, in ejus naribus gestatus *dæmonia ejicit.* Testiculi autem ejus, aut genitale membrum bibitum viris & mulieribus, *incitat vehementer concubitum.*

Σύαγρος. *i. Aper sylvestris.* Hujus testiculi bibiti *Venerem incitant.* Stercus autem ejus cum aceto solutum *erysipelata sanat:* & fel similiter. Coagulum apri bibitum *facit ad omnia mortifera:* est autem Theriaca.

Σαίγυρος, *animal terrestre, simile Crocodilo, in Melanitida regione invenitur.* Extremitas caudæ illius & renunculi ad Venerem allevant membrum in potu dati. *Sala-*

Digitized by Google

Salamandra animal est quadrupes, major quàm sit lacerta vel Saura viridis: est autem in vepribus & stirpibus degens. Cor ejus gestatum sine timore *contra ignem facit gerentem, & audacem contra incendium, & incombustum.* Animal ergo in camino veligne missum *omnem flammam extingvit*: & si suspenderis ad collum febricitantis, cor ejus, *statim extingvetur febris.* Et si mulier circa genua ipsum gestaverit, *nullo modo concipiet, nec menstrua sentiet, imò extingvetur.* Si autem in pelle nigrâ ligaveris ipsum, & suspenderis ad cubitum, *tertianum, & hemitritæum, & qvartanum, omnemq; typum febris aufert.* Combustus verò cinis ejus aspersus μυρμηκιας, *i. formicationes exterminat, & claves pedis eradicat, & extrahit velociter.*

Ταῦρος, *omnibus notus & audax.* Hujus fel cum testâ ovi solutum & inunctum *cicatricem ejusdem* coloris facit. Cum aceto lotum *lepras nigras sanat, & furfures capitis ejicit, & lentigines, & nebulas* (nævulos) *mulierum purgat, propter pueros qvi sunt extra.* Non solum enim ipsum animal est forte, sed & circumposita in eo virtus interiùs pervenit. Et si homo gestaverit eum, *scies omnia.* Similiter & capitis cornua non habens,

Digitized by Google

habens, si eum portaverit, *oraculum dabit, & conjurantes & exorcissantes confitebuntut, & manifestabunt, ac dona magna imponent in loco illo.* Accipe hieraca, .i. accipitrem pelagi & neca eam in aqvâ, & tolles eorum oculos, condes cum myrrha & croco, & desicca eos in umbra sine Sole: Cadavera eorum sepelias in terrâ, in qvâ es, & gerens sive sit homo, sive aliud qvid, accipe oculos & porta. Cum melle autem junctum fel ut puto, *stomaticos perfecte curat.* Cum irino autem ungvento in duplo mixtum, & in pessario appositum *ducit menstrua multa eâdem die.* Cum amaracino autem ungvento & aphronitro immissum *fœtus mortuos educit.* Perse autem appositum ano, vel umbilico, fel ampliùs qvam clystere evacuat ventrem: emplastratum umbilico, *lumbricos educit.* Fimus autem tauri *fluxum sangvinis narium stringit, & alopeciam inspissat, & capillos ex infirmitate cadentes sistit.* Sangvis autem ejus aridus commixtus cum oleo illitus omphacino, & inunctus, *canos capillos denigrat;* sit tamen taurus niger. Cum autem mortuus fuerit taurus post dies VII. facit vermes, qvi in XXXI. die fiunt apes mellificæ, qvas collige in vasis.

Τράγυ

Τραγος .i. Hirci sangvis aridus cum gallis & balaustiis in cibo datus *dysentericos sanat.* Similiter reclude in sigillo aureo rotundo cum lingvâ ranæ, & cinnamomo & musco, & consuc in corio cervino, circumliga, vel suspende in sculpturâ vel idolo, *& erunt in loco illo θυσίαι vel sacrificia .i. miracula famosissima.* Facit autem & in hoc communis accipiter: hoc autem valde absconde. Sevum autem renum ejus elixatum cum farre, aut speltæ succo, immittitur *ad eadem.* Laudanum autem barbæ ejus .i. mumia, vel ysopos (*L. œsypos*) aut sudor succidus collectus, *facit ad alopeciam & casum capillorum* cum vino & oleo omphacino; cum aceto autem illitum *cephalalgiam sanat.* Sebum qvoq; cum visco & sandaraca emplastratum *ungulas scabiosas eradicat.* Si qvis linxerit nares hirci ungvento, & triverit manu suâ ex eo, faciet eum ex delectatione sperma projicere; de hoc spermate si unxeris membrum hominis, *tensionem habebit magnam, & inexpugnabilem à muliere aliqvâ.*

Ycaua est animal qvadrupes, sylvestre, bisidum; hoc enim animal nascitur fœmina, & post aniam fit masculus, deinde per alterum annum fit fœmina, & aliqvando calcat, aliqvando succumbit, & parit, & lactat. Habetq; virtutes has.

Digitized by Google

Fel autē animalis hujus dulce existens, efficaciam habet ad ostentationem: Conficitur autem ex eâ ostentaculum magnum. Compositio autem hæc: Glauei piscis oculos, & ejusdem hyænæ oculos dextros, & hyænæ totum, qvod est liqvidum, solve insimul omne, & repone in vase vitreo optimè cooperiens: Si ergo vis ostentaculum magnum facere, fac in lucernâ posita, cujuscunq; vis reptilis, vel qvadrupedis adipem misce, cum modico compositionis prædictæ, & si unxeris inularion vel chinariton, & ostenderis præsentibus serò lucernâ accensâ, putabunt illam feram esse cujus est adeps, sive leonis, sive tauri, vel serpentis, aut alius alicujus. Si ergo vis ostentationem vel phantasiam facere, adipem cujuscunq; vis animalis vel feræ cum pusillâ parte confectionis super carbones ardentes pone in mediâ domo, & apparebit animal, cujus adipem permiscuisti. Idem autem facies de volucribus. Si autem de undâ maris modicum permiscueris in confectione, & asperseris inter convivas, omnes fugient, putantes mare in medio sui esse. Si autem sacrificaveris vel mactaveris hyænam, Lunâ existente in Geminis, vel Virgine, & dederis de pulmone ejus

Digitized by Google cali-

calido elixato occultè, *Lunaticos curabis.* Cognovi hoc & admiratus sum *in epileptico,* qvi freqventer cadebat, sed postea non cecidit. Da autem ℥ ij. vel iij. Vidi autem confectionem & expertus sum eam. Habet autem & aliam præparationem. Fel enim *ad hebetudinem, diaconasim, initium & ictericorũ suffusionem nebulæ & nebularum lippitudines prodest, & amalfos* (L. λημαλέους) *.i. lippos.* R. Fellis lucii ℥ vi. indici ℥ ij. Opob. ℥ i. myrrhæ ℥ iij. Succi hieracindis .i. accipitrariæ herbæ seu lactucæ sylvestris ℥ viii. piperis ℥ i. mellis ℥ vi. Solve omnia diligenter, & fac collyrium molle, repone in vitreâ ampullâ, & utere. Si autem *hydrophobico,* aut ei, qvi rabido morsu tactus est, & axungiam hyænæ dederis, salvabitur; Dabitur autem ignoranti. Si verò duos oculos viventis hyænæ extraxeris, & ligaveris ad duo brachia, in purpureo panno, *abjicies omnem timorem nocturnum, & strigum, qvæ necant infantulos, & insidiantur concubitui vel partui, & omnis dæmon fugiet.* Venter ejus siccus & tritus, & irino ungvento mixtus ac unctus *curat colicos, & qvi ex multâ evacuatione spasmati sunt, & articulorum dolores tollit.* Dexter autem pes si circumligetur fielæ & detur ad portandum; *cum da hydrophobo, aut*

Digitized by Google

morsu

morsō à rabido animali, mox salvabitur. Epar autem ejus comestum *quartanarios sanat, & tremulos ac cardiacos:* omnibus autem dā latenter. Si qvis autem lingvam ejus gestaverit in sinistro calceamento, & ambulaverit, *obmutescent omnes homines & canes;* est enim obmutivum. Reticulum autem ejus cum oleo liqvefactum, *omnem timorem curat.* Medulla verò spinæ ejus inuncta, *omnem dolorem lumborum, & dorsi sanat.* Arvina ex ossibus lumborum suffumigata, *qvæ in partu laborat, (ei) citò partum largitur.* Hyænæ qvoq; vesica arida & trita in vino potata *mingētes in lecto sanat.* De pelle autem ejus parū gestatū, vel subtelare inde factum & calceamentum *podagricos, genuagicos, chiragricos, & arthriticos curat; omne etiam rhevma oculorum, & ophthalmiam sedat.* Cum melle autem inuncta *visum acuit,* pellis autem hyænæ *canes fugat,* ante portam suspensa, *omnes q; insidias avertit.*

Φώκη animal est qvadrupes; habet virtutes multas. Nam cerebrum ejus bibitum *Dæmones expellit:* Caput autem ejus combustum, & cum cedrina junctum, *alopeciam, omnemq; passionem curat.* Dexter autem oculus, gestatus in corio cervi, *amabilem & fortunatum facit, & potentem:* Similiter & cor

Digitized by Google

potatum & coagulum *omnem difficultatem avertit, & omne bonum confert.* Si autem pilos narium in corio circumligatos portaveris, majores & aspersos dico, & in medio inimicorum ingressus fueris, *omnes ut amicum te salutabunt.* Lingva sub calceamentis portata *victoriam parat.* Adeps verò *omnem tumorem, & dolorem articulorum sanat.* Pellis qvoq; ejus præcincta *renes, & ischiadica loca confirmat.* Caro ejus comesta, & sangvis ejus cum vino bibitus siccus latenter, *omnem epilepsiam, & maniam, & scotomiam, omnemq; passionem sanat.* Epar qvoqve & pulmo, & splen arida & in potu aspersa *similia sanant, omnemq; passionem.* Ossa qvoq; suffumigata *partum accelerant.* Fel autem cum melle inunctum *omnem ophthalmiam curat.* Cerebrum qvoq; bibitum *sacrum morbum sanat.* Si qvis autem cor phocæ, & extremitatem lingvæ, & pilos naris, dextrumq́ve oculum, & coagulum ligaverit in pelle cervina vel phocicâ, & gestaverit, *vincet omnes in mari & in terrâ, fugietq́; ab eo omnis infirmitas & passio, & infortunium graduum, omnisq; dæmon ac fera: Erit enim beatus, fœlix, dives & dilectus.*

Φρῦνος *est species ranæ in aridis degens.* Hic si spuerit in homine, mox fiet totus decapilla-

pillatus; Sangvis verò ejus venenum est pilorum. Multæ rubetæ decoctæ in oleo cum cymis thymi, & prassii, & sqvillæ per tres dies continuê in camino balnei, podagricos sanat.

Χαμαιλέων *est animal, simile crocodilo, unâ qvâq; horâ diei permutans colorem suum; faciem habet Leonis, pedes & caudam Crocodili; colorem habet varium; hic â capite usq; ad caudam habet unum nervum solum solidum.* Qvo abstracto in nomine patientis, & ligato ad collum, *spasmum posteriorem sanat.* Fel autem ejus dulcificatum *ornat cottidianum.* Alia autem membra ejus omnia æqvaliter operantur, qvæcunq; facit fel phocæ & hyænæ. Cum radice autem chamæleonte retenta vel portata lingva & buglossæ, *obmutescere facit inimicos valdè.*

Ψαμμοδύτης *est phalangium, qvi & harpocration dictus est.* Qvoniam qvot habet membra, tot virtutes & utilitates, *ut curet epilepsiam, alphæam, pedes, elephantiam, & ὀφίασιν.* Et utilissimum, & valdè commodum est animal.

Ψύλλος, qvi in littoribus invenitur cum roseo decoctus vel albo vino, *dolorē aurium sedat.* Psyllos .i. pulices marinos marcos in

Digitized by Google

aqvâ marinâ elixos cum psyllio herbâ, & asperge elixaturam in domo, & *fugient* ex eâ *pulices semper*. Si autem piscator utitur psyllio in escâ piscium, fruetur piscibus: liget autem eam cum pelle Delphini.

Ὠὰ, *Ova aranei*, inventa incipiente vere in viis, & ipsius etiam phalangii ova si acceperis in nomine patientis, & in panno nigro ligaveris, sinistroq; brachio suspenderis, *tertianum & qvartanum rigorem & amphimerinum sanat*: Oportet autem ea accipere Lunâ deficiente, temperataq; in piscibus, die Sabbathi circa nonam horam, in amphimerino I. in hemitritæo II. in tertiano III in qvartano IV. & suspende ad collum vel cubitum. Sunt autem & *accelerativa partûs* fumigata & circumligata.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ HUJUS LIBRI IN A.

Ἄρκτος, *Ursus, ferox animal est, & hispidus, similis homini per omnia & astutus, & conatur pergere erectus*. Unumqvodq; membrum ejus facit ad unumqvodq; membrum hominis in medicinâ. Ossa ergo capitis illius suspende *ad omnem cephalæam*: Cerebrum ejus comestum *epilepsiam sanat*: Oculi qvoqve *omnimodam ophthalmiam curant*: Aurium

Digitized by Google

ejus

ejus cerumen cum oleo ros. *omnem dolorem aurium sanat*: Dentes autem *dolorem dentium*; Suspensi in pueris, *sine dolore dentes educunt*. Oculi autem ejus gestati *gravidas sunt*. Fumigati & portati *pili* verò *Spiritus malos, omnemq; febrem fugant*. Ungulæ dextræ manus portatæ *omnem febrem ejiciunt*. Par autem ejus siccum & solutū ac superspersum *epaticos sanat*. Nervi autem pedum & manuum habiti *podagricos & chiragricos adjuvant*. Stercus autem ejus cum aceto illitum *visum acuit*. Cor ejus portatum *hilarem, & divitem, ac potentem facit*. Adeps autem ejus cum Laudano & adianto inunctus *alopeciam sanat*: *Similiter autem supercilii & barbæ raritatem*, cum gallâ tritâ & chalcantho i. Vitriolo, & cedriâ, & lychnithuri allitus. Per se qvoq; adeps *parotidas & scirsuras, & echimethla sanat*. Summitas autem ejus masculini sexûs in pulvere suppositа matrici, ut tangat os *matricis, suffocationem aperit*: Habeas autem eum paratum ἔηρὸν. i. in pulvere. Fel eum melle bibitum, ut cochlearium unum, *epaticos perfectè curat*. Corium verò ejus *pulices fugat* à loco, in qvo ponitur.

Ἀλώπηξ. i. *Vulpes, animal est sagaci simum, & sapiens, ac fœtidi oris, gallinas comedens.*

Digitized by Google

Si eam

Si eam ceperis vivam, & in oleo vetustissimo decoxeris ad carnis consumptivum, ejus unctione *arthriticos, podagricos & ischiadicos antiqvos curabis mirabiliter.* Et cum ceperis eam, dic: ad hoc capio te. Testiculus ejus dexter siccus & tritus, & in potu superspersus, amoris potus est mulieribus datus, & sinister viris. Extremitas autem ejus suspensa *tensionem magnam facit:* Similiter qvoq; trita & in potu data latenter: & testiculi sicci bibiti idem operantur. Da verò qvantum cochlearium unum, tantum enim invictum est, & intensionem præstat competentem & innocuam. Cum duos testiculos animalis absciderís, animal qvidem vivum dimittens, curabis & suspēdes; nam si aliqvem cum illis testiculis tetigeris, *statim assentiet:* Qvidam autem immittunt eos in ἰσχίον hirci. Si autem illius mentulæ extremitatē in vesicâ, aut in pelle ligaveris, in qvâ superscribes nomen hoc cum encausto syrminizato: ♃ *pp g l' XICI .i. tinbin ilithi,* & suspenderis, *illæsè concumbes.* Sangvis autem ejus *renum dolorem aufert* calidus distillatus. Renes ejus comesti & bibiti *Venerem impellant & excitant.* Epar autem ejus siccum tritum, & cum oxymelle bibitum, *splenetico perfectè curat:* ut & splen ejus gestatus.

Epar

Epar ejus cum vino propinatum *asthmaticos sanat*. Pulmo verò ejus *diseniam* assatus & comestus *curat*. Adeps autem ejus *alopeciam perfectè sanat*. Stercus autem ejus in pessario immissum cum roseo *conceptionem facit*. Cor autem ejus gestatum *à fascinatione custodit*. Dens vulpis appensus *ad escharas prodest, & est aptus pueris dentes mittentibus*. Cum asphalto autem & oleo omphacino perunctis ungulis ejus in roseo & permixtis, oleum positum in pessario *suffocationes matricis aperit perfectè*. Testiculus tritus cum ceroto *parotidas sanat*. Si membrum ejus cum panno in capite ligaveris, *cephalalgiam, hemicraniam & scotomiam curabis*. Stercus autem aceto solutum *lichenas curat*. Cum adipe verò emplastratum alopeciam inspissat.

Ἀσπάλαξ. *i. Talpa, animal est cœcum, sub terrâ foveas & nidos faciens, & deambulans: Si autem viderit Solem, non ultra recipit ipsam terra, sed morietur*. Hujus cor in pelle cervinâ gestatum *Lunaticos sanat*. In pelle autem upupæ avis cum duobus oculis avis, s. upupæ, si qvis suspenderit & ligaverit cor aspalacis, omnia præsciet, qvanto tempore portaverit ea castus. Si autem gestaverit cor avis interiùs, *magnus & potens erit*. Nam

virtus hujus animalis divina & efficax est, de qvâ dicentes non tacemus, cujus etiam hæc est præguſtatio: Si qvis enim guſtaverit Sole oriente de eâ ℥ i. Sciet omnia futura usqveqvò Sol occidat. Est autem præparatio guſtationis hæc: Accipe aſpalaca, & ſuffoca eum in aqva pluviali cotyl. iij. & decoqve eum, donec ſolvatur; deinde cola aqvam in æneo vaſe, addens hæc: Theogoni radicum ℥ iv. artemiſiæ, qvæ ſit unius rami tantùm, ℥ iv. ſtoracis, cal. myrrhæ, trogloitæ, bdellii, Spherui ana ℥ iv. libani .i thuris maſculi ℥ viii. tere & cribra, & mellis optimi cotylam unã, & coq; ad ſpiſſitudinẽ mellis, & repone, ac utere eâ ut dictũ eſt. Oſſa verò aſpalacis ſub terrâ in domo tua. Nã aſpalax vivus & mortuus utilis est, ſicut & caput fœminæ. Si qvis autem habet *parotidas, ſcrophulas, vel aliqvod apoſtema*, & acceperis viventem aſpalaca, & contriveris eum tam diu manibus, (*donec*) moriatur, *curabis omnes hujusmodi paſſiones*; & nec uvulas *patietur deincepe, nec cantharidas, aut bubones, vel ſcrophulas habebit aliqvando, aut aliqvod apoſtema*. Adeps ejus ſolutus *ophthalmiã ſummè ſanat*. Aſpalaca ergo ſepeli in domo tuâ. Si qvis autẽ cor ejus, adhuc eâ reptante, ſeu palpitãte, trãsglutierit, præſcientiã accipiet futurorũ, & eorum, qvæ in ſeculo fuerint.

Digitized by Google

Ad melius emendandas præcedentes istas

KIRANI KIRANIDES,

RHYAKINI KORONIDES

Aliqvæ Notarum & Variarum Lectionum.

Pag. 1. lin. 14. Terrena despicere non dedignatur.] *Inepte hic Sciolus qvidam in Msc.* conspicere *suppositit, vel potius superposuit: Cum* despicere *h. l. proprie notet desuper vel deorsum aspicere, & καθορᾶν, non παρορᾶν, ἢ ὑπερορᾶν: prout καθόρημα, seu prospectus è superiori loco,* Cæsari despectus *nuncupatur.*

Ibid. l. 21. Diversæ sunt transl. de Agarenici L.] *In Msc. erat* Angarenica lingva, *sed rectius legitur* Agarenica *i. Arabica, ab* Agar *dicta. Sed lapsus hic in Græcâ lingva est facilis, qvod Gamma forte fuerit duplicatum, ubi prius deinde ut Ni pronunciatum sit. Qvemadmodum idem videmus contigisse in ἀγγαρεία & ἀγγαρεία, qvæ idem, h. e. servitutem coactam significant.*

P. 2 l. 21. Liber Phys. virt compass. & curationum.] *V. Cl. Casp. Barthius, S. R. I. Eqves, in Adversaris suis hic legit:* Certationum, *qvod penitùs haud capio. Cum alioqvi vocabulum hoc* curationum *ita contractum passim in Msc. compareat.*

Ib. l. 27. Accipiens fuit Hermes T. D. h. o. n. librum hunc.] *Trajectionem hic agnoscimus, qvæ sensum plane obscurat; Legendum ergò:* Ac-

cipiens

cipiens librum hunc fuit Hermes Trismegistus, Deus hominibus omnibus notus.

P. 3. l. 20. Vicarias eorum permixtiones.] *Ita quidem expresse in codice, errore librarii, qui non* vicarias, *sed* varias *scribere debuisset.*

Ib. Ac proprietatem (*tenemus:*) si qvidē &c.] *Illud* tenemus *de meo addidi, uti sensus modò sibi constaret, sicut &* siqvidem, *pro* si qva, *ut in textu erat, substituì. Qvemadmodum verò hoc loco, ita & in aliis sæpè observavi, ut qvod in Mss. corruptum manifestè videretur, illud correctum, parenthesi includeretur, aliisq; characteribus imprimeretur: item si qvid enarratione indigeret, uti lin. fatim 25. ibid.* elementum *per Ordinem literarum seu* Alphabetum, *& p. 31.* chalcitis *per* Misy, *p. 42. Valorus per lupum explicatur.*

P. 4. l. 4. Liber Syriæ therapevticus.] *Mss. habebat* therapevtici, *juxta Græcum textum:* ἡ βίβλος θεραπευτική.

Ib. l. 8. Cujus omnem hist. scripsi.] *Mss. sumpsi.*

P. 5. l. 2. Ad sanitatem & cur. illorum virorum civitatis.] *Scribe:* Ad sanitatem & curationem virorum illius civitatis.

P. 6. l. 2. Qvæ nolo omnibus proferre.] *Mss.* qvæ non oportet proferre. *Et sic etiam lin. penult. p. 16.* qvæ non oportet dicere.

Ib. l. 15. Secundus liber de parva Archaicâ] *Mss.* archiacâ, *unde maluissem* archiatricâ, *nisi*

Digitized by Google

pag. 30. expressè Archaicus liber *citaretur, cujus etiam p. 7. fit mentio. Est enim ἀρχαϊκὸς antiqvus, qvod iste primus liber cæteris, qvi Kiranides dicuntur, vetustior & prior perhibeatur. Qvo nomine fortassè legendum* de primâ archaicâ: *in Msc. namq;* pa *saltem extabat.*

Pag. 8. l. 1. Lege: ad dys. & hæmoptoicos.

P. 9. l. 11. cum thymis herbæ XL. & ruboso de spicu.] *Ita Msc. sed falsò, L.* Cymis, *qvâ voce pro cauliculis primæ germinationis, (qvæ Græcis κύματα, qs. κυήματα, nostratibus qvoq;* die Keymen/ *Medicis aliàs* asparagi & turiones *dicuntur, atq; ita paulò post p. 12. l. 7. & 8. explicantur,) Autor noster sæpiùs utitur. Qvid autem sit* rubosum de spicu, *haud intelligo, nisi de* qvercu, *aut κηκίδι legendum sit, aut potiùs de* rubeo uvoso fructu, *ut est p. 14. l. 7. Qvod omninò puto, additur enim ibi,* qvod eo depilentur vel præparentur coria. *Et hinc dicitur* ἄμπελος λευκὴ ψίλωθρον, πρὸς ψίλωσιν τῶν τριχῶν, *à depilandis coriis, qvem usum habent acini & radix ejus. Diosc. l. 4. c. 380. Theophr. l. 9. hist. plant. c. 22.*

P. 11. l. 18. Succū ποταμοῦ γείτονος) *L.* ποταμογείτονος. *Valdè ridiculus fuit h. l. Interpres, qvi cum ignoraret genus dari herbæ à fluminum vicinitate dictæ, qvod in aqvosis nasceretur, ut est apud Dioscoridem l. 4. c. 101. illam in duas voces divisit,*

Digitized by Google

visit, & Latinè quod reddidit, tanquam si nullus succus herbæ alicujus, sed fluminis proximi aqua commisceri deberet.

P. 12. l. 26. anxillas ung. radix vino confracta.] Msc. anxillæ ungularum conspexit vino confecta.

P. 13 l. 14. Educit enim temperatè & ventrem: l. 18. prodest etiam & paralyticis.] Ita corrige utrumq; locum ad fidem Msc. apographi.

P. 14. l. 11. Msc. folia habens similia hederæ, magna verò similia similaci.] Qui locus à Typothetâ corruptus ob geminatam vocem: similia.

Ib. lin. ult. Seculares & deliciales, ut imposterus.] Emendandus & hic locus est ad exemplar Msc. sic: Vitis autem alba habet & alias efficacias sæculares & delectabiles, ut impotibo non solùm sobrietatem præstat &c. Quas verò h. l. efficacias sæculares, has pag. seq. mundanas vocat.

P. 15. l. 14. L. omnia quæ scripturâ, vel medicinâ fiunt, vel incantatione, vel gladio.

P. 17. l. 2. Borosites est volucris, quæ Corone d.] Ita rectè locum hunc Kiranidis legit Ulysses Aldrorandus l. XII. ornithol. f. 369. licet in Msc. Uoroſitis esset: neq; tamen hoc explicavit idem, sed inter synonyma cornicis tantùm retulit: Cum id nominis non tam genus, quàm speciem certam cornicum designare videatur, frugivoram scil. quam Aristoteles σπερμολόγον, i. frugilegam,

Longo-

Digitized by Google

Longolius Granivoram *appellârunt, cornici pre-prie dictæ undiqvaq; similem, præterqvam rostro & magnitudine, qvâ illam superat. Vid. idem. Aldrov. ibid. f. 378.*

Ib. l. 10. Binthi. i. Sabina herba omn. nota.] *Ita qvidem extabat in Msc. sed depravatè. L.* Brathy. *Nam qvæ Romanis Sabina, Dioscor. l. 1. c. 105. est* βράθυ *seu* βράθυς, *& sic etiam Lonicero.*

P. 19. l. 12. Msc. ita: Ad miraculum faciendum: Glasci avis & glasci piscis oculos cũ.

Ibid. l. 19. Msc. Intingendis membranis.

Ib. l. 22. in muro depinge animal qvodvis.

P. 21. l. 4. Maritimæ. *l. 25.* si qvis a. obfirmat.

P. 27. l. Si v. psidias roas, qvi est cortex malignanti.] *Frustra fui, cum antea sic legi, ignarus ecqvid illud* psidias roas *esset: Nam* ψιθία *qvidem* πράμνιος οἶνος *est Nicandri Interpreti, sed illi & cortici nihil commune. Sic ergo L:* si verò φλοιώδες ῥοᾶς, is est cortex mali granati, cal.

P. 28. l. 12. L. in necessitatibus eos ligans.

P. 30. l. 10. pro potatione *L.* ex compositione.

Ib. l. 21. L. Qvem oportet in mellis comp. intingi.

Ib. l. 25. L. Si autem & aliud jecur, & cor.

P. 32. l. 4. L. semen superasp. aliqvãdo aqvã.

Ib. l. 14. mundanũ sangvinem Chrysanth.] *scribo:* humanum sangvinem, *ut inf. p. 63. l. 8.*

P. 33. l. 23. Msc. Thyrmus piscis est marinus,

& co-

& com. similis pelamydiæ. Magnus qvidam motus.] *Cùm apud Ichthyologos* Thyrmus *nullus sit obvius, audacter substitui* Thynnus, *qvi inter* pelamydas *numeratur. V. Rondeletius l.8. c.10. & seq. Et sic etiam pag. seq. corrige l.13.* thynni vel pelamydiæ. *Deinde rectè legatur: piscis ille* magnus qvidē notus, *qvæ formula authori nostro est usitatissima, ut dicat hoc vel illud esse notū.*

P.36. Meretricis centum capita aphrod.] *Aliàs Columbaria* centrum galli *dicitur, Eryngium autem* centum capita.

P.39.l.16. Librarius hîc cæcutiit, qvi inventus *scripserit pro* inunct9. *Est autem* πέταλον *hîc lana coacta, non bractea, aut folium.*

P.41.l.7.Msc. Est autem & ligatura dupla sancta, conseqvens autem est, ut & al. lap.

P.42.l. 7. Msc habet Lonis, *& paulò antè l.1.* Lynix. *Sed ex Ul. Aldrov. l.3. ornith. c.1. f. 125. restitui,* Lynx.

Ib.l.8. Fortè Legendum: Varolus, *à qvo Veneti etiamnum piscem hunc* Varolo, *juxta Rondel. l.9. c. 7. nuncupant.*

P.43.Ms.bis: Morineros piscis. *Sed L.* mormyros.] *Qvo de V. Rondel lib.5.c.22. de piscibus.*

P. 46. l. 24. tenentis pirhin.] *L.* κήρινην, *flagrum.*

P.58.l.20. Canthar. *abundat, qvod mox repetit.*

P.62.l.11.Msc. Et aliqvid indigenti tibi trib.

Digitized by Google

PARS POSTERIOR;

Seu

Reliqvæ duæ

KIRANI KIRANIDES;

qvarum una de avibus 44. **

altera de 74. Piscibus;

Et ad easdem

RHYAKINI KORONIDES.

**. *DE AVIBUS XLIV. uti seqvuntur in hoc III. Alphabeto.*

1. Ἀετὸς. 2. ἅρπη. 3. ἀλέκτωρ. 4. ἀηδὼν. 5. ἀλκυὼν. 6. ἄθυια. 7. Βοῦφος. 8. Γὺψ. 9. Δρυοκολάπτης. 10. Ἐρώδιος. 11. Ζῆνα. 12. Ἡλιόδρομος. 13. Θώπιος. 14. Ἱέραξ. 15. Κόραξ. 16. κορώνη. 17. κίσσα. 18. κοσσυφος. 19 Λάρος. 20. λαμπυρὶς. 21. Μέροψ. 22. μελικὸς. 23. Ξοῦθος ἢ στρυθὸς. 24. Ὄρνις. 25. ὄρτυξ. 26. Πέλαργος. 27. περιστερὰ. 28. πέρδιξ. 29. Ῥάμφος. 30. Σαπινὸς. 31. σεισοπυγὶς. 32. Ταὼν. 33. Τρυγὼν. 34. ὑπεριοσὶς. 35. Φήνης. 36. Φασιανὸς. 37. Φαλακρὸς. 38 Χελιδὼν. 39. χαράδριος. 40. χὴν. 41. χὴν ἄγριος. 42. Ψιττάκη. 43. ψάρος. 44. Ὦα.

Digitized by Google

Ἀετὸς .i. *Aqvila, rex est omnium avium, colore nigrizans; hâc per aëreas volante omnis avis tremit.* Habet autem magnas actiones. Capias ergo aqvilam, & dimitte eam die ac nocte unâ vivere, & fimum, qvem interea projicit, sumas colligens, deinde ligans pedes ejus, & os obstruens, dic in aure aqvilæ: O aqvila, amica hominis nunc macto te ad omnis infirmitatis curationem, conjuro te per Deum cœli & terræ, & per qvatuor elementa, ut efficaciam habeas ad unamqvamq; curationem, ad qvam oblata fueris! posthæc accipe gladium totum ferreum subfumigans storace & melle; tunc suppone craterem, abscinde caput ejus super cratere, ut totus sangvis in craterem defluat. Moxq; adhuc eâ reptante scinde eam & extrahe cor ejus simul cum omnibus visceribus, & repone in vase alio qvo, in qvo sit vinum odoriferum ad bibendum: Caput autem repone cum sale multo: oculos tamen extrahe & cerebrum seorsum: viscera verò omnia extrahe de vino, smyrniza cum Sale, & sicca in Sole, & sangvinem, & sicca & mitte in vas. Depila autem aqvilam, & magnas pennas coxarum serva. Accipies ergò nervos de coxis; signa qui sunt dextri, & qvi sinistri

Digitized by Google

Sit

Sic qvoq; facias de pennis, quæ sunt de aliis. Carnes autem omnes facolentes cum aromatibus multis smyrnizans; sicut & interiora & desicca. Omnia sint tibi separatim & superscripta. *Ad cephalalgiam qvoddam magnum miraculum:* Os verticis capitis aqvilæ ligatum patienti in corio cervino *verticem sanat.* Timpora verò aqvilæ *hemicraniam curant.* Cerebrum qvoq; illius cum oleo & modicâ cedria inunctum *scotomaticos, & omnem capitis dispositionem sanat. Ad gratiam & fortunam:* dexter ejus oculus in panno mundo ligatus, & in sinistrâ manu retentus in collocutionibus magnorũ gratiam & amicitiam parabit. Sinister autem ejus oculus circumpensus in corio cervino *nunqvam sinit ophthalmiam pati gestantem.* Supra oculos aqvilæ in supercilijs inveniuntur duo lapides, unus in unoqvoq; supercilio, qvi ligati in pelle, sive in corio lupi, vel phocæ, vel hyænæ, seu aqvilæ, & ad collum gestati *conservant portantem ab omni iniqvitate & nocumento ferarum, & insidijs Dæmonum ac hominum, omneq; bonum affert.* Lingva autem ejus appensa in panno lineo *arthriticos, & nivolicos, & tussientem, & disseniam magnificè sanat.* Epar autem ejus siccum & tritum cum proprio sangvine &

Digitized by Google

oxymelle per dies x. bibitum *epilepticos sanat*. fel autem cum succo prasii inunctum, cum myrrhâ quoq; & melle sine fimo, *omnem obscuritatem & hebetudinem tollit, & non finit malum in oculis fieri. Ad omnem prosperitatem:* Cor autem ejus, ut dictum est, datum in vino & melle & aromatibus smyrnizatum per dies VII. deinde in corio lupi sutum & portatum *in nullum malum incidet vel infirmitatem aut feram, sed prosper ac beatus, & dives fiet. Ad amorem:* Renunculi & testiculi ficci infusi & superspersi condito, & in potu vel cibo dati in concupiscentiam & amorem magnum ducunt bibentem, sive mas sit, seu fœmina. Dextræ autem alæ penna retenta *divitem & amabilem facit gerentem.* Sinistræ verò alæ pennam si tenuerit, & in oleo tinxerit, & à loco tenante usq; ad sacram spinam mulierem in partu laborantem unxerit, *illicò pariet.* Fimus autem ejus suffumigatus siccus *in partu laborantes adjuvat mulieres, & corruptos fœtus educit, & secundinam extrahit.* Nervi qvoqve ejus colli & dorsi ad collum & spondyli ligati, dexter dextro, sinister sinistro lateri, *Chiraguris prosunt.* Similiter & nervi pedum *podagram pedum & genuum dolorem sanant.* Ungulæ autem ejus à pueris & per-

Digitized by Google
sectis

fectis gestatæ, *ab omni malo ac phantasmate inimico, ac ab omni nocumento liberant portantem.* Pellis autem curata ac diligenter habita cum pennis suis reservata, posita pro fasciâ qvoq; ventri & stomacho, *colicos magnificè adjuvat, & stomachicos, & eos, qui colicam stomachicam patiuntur liberat, & digestionem facit, dat etiam oraculum in somnis de hujusmodi, qvæ futuræ sunt, rebus.* Si qvis autem vadens dormitum, os vel rostrum aqvilæ ad caput ponat, *videbit in somnis qvod voluerit.* Tot qvot diximus de aquilâ. Si verò non potes invenire aqvilam, cape vulturem, simili modò agens: Nam eadem potest, sed non ita intensè. Habet autem vultur proprias virtutes & efficacias. Si verò & vulturem non habes, accipiter replet utilitatem, etsi minus efficaciter. Unumqvodqve habet proprias virtutes. Aqvila verò major omnibus existens majora potest, & hæc ei propria est virtus. Aqvilæ autem pennam vel alam si qvis ponat sub pedibus mulieri in partu laboranti, *mox pariet*, mox autem ut peperit, tolle pennam. *Ætites* autem lapis, qvi ad tactum de intus sonat, rubeus est colore, & ut (al. *in*) cera, gestatus *servat in alvo fœtus, & non finit abortivos fieri: est enim velocis partûs.*

Digitized by Google

Ἅρπη *Avis est raptrix, similis vulturi, minor quidem, & rubicundior.* Hujus venter siccus & tritus cum polenta vel farinatâ acceptus, *dysuriam sanat, lapidem vesicæ frangit,* εἰλεὸν & χόρδαξον *lumborum sanat: digestionem enim summam operatur* avis venter esus & gestatus.

Ἀλέκτωρ ὁ. *Gallus omnibus notus.* Ἀλέκτορος ventris jus bibitum *solvit ventrem:* Sangvis autem ejus *erysipelata & χίμελλα sanat, & eos, qui marinum leporem comederint.* Si qvis autem præguſtaverit allium & biberit calidum ſangvinem cum vino, *nullum reptile timebit.* Cum pultibus verò conſperſus & datus ad magnitudinem nucis veluti per dies x. comedere iis, *qui ſurſum deducunt ſangvinem, prodeſt.* Fel qvoq; ejus cum ſucco chelidoniæ herbæ & melle illitum, *viſum acuit perfectè.* Fimus autem ejus cum aceto cataplasmatus *à feris rabidis morſus & ulcera ſanat: maturat autem & ὀθόνας* cum aceto impoſitus. Cerebrum autem ejus cum aceto bibitum, nec cum aceto, ſed cum condito ſerpentis bibitum, *morſos ſerpentis morſus adjuvat.* Teſticuli ejus cum vino bibiti *Venerem irritant, & bonam habitudinem præſtant.* Ventriculi autem intę-

Digitized by Google rior

rior pellicula cornea, qvam vocant ἐγίνεον, alii fifukion, in vino missa & siccata ac trita cum sale, potata cum vino, vel condito *nephriticos perfectè sanat.* Crista autem capitis galli cum grano uno libani, & paululum cornu cervini gestata, *avertit omnem timorem nocturnum & omnem occursum malum, & sine timore facit portantem.* Stercus autem ejus bibitum cum bono vino *suffocationes affugeris* (L. à frigidis) *factas mirabiliter sanat.*

Ἀηδὼν .i. *luscinia, avis nota est omnibus, similis hirundini. Hæc vere incipiente nunqvam cessat canere die & nocte flebili & misericordioså voce, unde & nomen accepit, eò qvod semper canat.* Hujus cor eâ adhuc palpitante si qvis cum melle transglutierit, & ad cor ejusdem avis cum lingvâ portaverit, *erit suavis ad loqvendum, & sonoræ vocis, libenterq; audietur.* Si qvis oculos ei abstraxerit, eamq; vivam dimiserit, eosq; portaverit, *nullo modò dormiet, usqveqvò portaverit eos.* Fel autem ejus cum melle illitum, *visum perfectè acuit.*

Ἀλκυὼν *volucris est speciosa valdè, sublazura, vel subviridis, vario colore, in littoribus degens maris: hæc in labio maris parit, & cum parit ova, fit magna tranqvillitas in mari, ne penitus fran-*

gatur vel inundet mare : nam circa lab'um mari gignit, ubi frangitur vel inundat mare : Comedit autem parvos pisciculos. Postquam ergo compleverit nidum, & pulli sui evolaverint, rursum mare solito more fluctuat. Hujus avis oculos si qvis in panno ligaverit, & ad caput nimium dormientis posuerit, *abjiciet* ab illo *somnum.* Si qvis portaverit ejus oculos navigans in mari, *non timebit tempestatem, aut hyemem, aut qualemcunq; necessitatem.* Gubernator qvoq; si gestaverit eos, *secretè & absqve hyemis afflictione gubernabit scapham.* Cor autem ejus gestatũ *formosum & amatum, ac diligendum, omnibusq; pacificum facit portantem ; etsi in medio inimicorum ceciderit, non nocebit ei, & nec ab hyeme, nec à fulgure laedetur, sed erit in omnibus gratiosus & qvietus.* Oportet autem ipsum ponere in propriâ pelle suâ & consui, & in aureo calamo mitti. Si autem piscator portaverit ventrem, aut caput vel pennas, *nunqvam erit fraudatus piscator.* Assata verò tota avis cum pennis suis & comesta *daemoniacos sedat.* In domo autem sitâ *seditiones & lites avertit.*

Alcyon *i. Mergus, avis est marina, insatiabilis, omnibus nota: Hac si obviaverit navi vela naviganti, & volans submerserit se in mari, tempestatem signat navi ; si verò praevolaverit, aut*

Digitized by Google *super*

super petram sederit, bonam navigationem portendit. Hujus ergo sangvis *antipharmacum est & obvius veneniferis feris:* Venter autem ejus siccus potus, & portatus *digestionem perfectam vel bonum stomachum præstat.* Fel autem ejus cum cedriî .i. pice liqvidâ inunctum *evulsos de palpebris pilos non sinit renasci.* Tota autem æthya passata & esa *elephantiam sanat:* Eadem potest & *contra splenem.* Ova autem *dysuriam, & renes, & stomachum sanant.*

Βȣ̃φος) *Bufum dicunt qvidam esse avem amatricẽ vigiliæ, nam in die non apparet, nocte verò emittit voces magnas & boat.* Hujus ungula *fortunata est, & non fallens, & phylacterium* appensa homini.

Γύψ .i. *Vultur, volucris magna & utilissima, omnibus nota.* Pulli autem vulturis utilitas est hæc: Ossa capitis ejus cum filo purpupureo ad cubitum suspensa *cephalalgiam sanant & antiqvum scotoma:* Cerebrum autem ejus solutum cum cedriî & oleo veteri, & inunctum timporibus *omnem cephalalgiam sanat.* Fel autem cum melle & succo prassii *suffusionem oculorum sanat.* Adeps autem ejus mixtus cum porcino adipe *juvat arthriticos, tremulentos, .i. frigidatos, podagricos,*

Digitized by Google

ſtomachicos & paralyticos, & qui nimiâ evacuatione patiuntur ſpaſmum. Cor qvoqve ejus in pelle ligatum *omnem fluxum ſangvinis ſiſtit.* Hæc qvidem de pullis vulturum. *Fugiant autem dæmonia portantem, & maximè feræ; habebit autem & gratiam ad omnes homines, & ad omnes mulieres, & in divitiis vivet; eſt autem & victoriaſum ad omnem rem.* Magni autem vulturis cor elixum, & datum in cibo lætenter, aut ſiccum in potu datum mulieri *magnam amicitiam, & deſiderium laſcivum facit.* Pedes autem ejus portati *ad facundiam ſermonum & lucrum, & taciturnitatem inimicorum, & adulationem adverſariorum ſummè faciunt.* Ungulæ autem ejus combuſtæ & cum vino ſolutæ veteri, totoq; corde inunctæ & bibitæ *victoriam inimicorum faciunt.* Os autem ejus vel roſtrum cum lingvâ portatum *facit ad itinerationem nocturnam, fugat dæmones, & feras, & omne reptile ac cuncta mala.* Et ut ultra dicamus, *omnem victoriam, & rerum abundantiam, ſermonum facundiam, & cauſas, & gloriam, & honorem portanti acquirit.* Porta ergo cum lingvâ & oculos, & *ſervabis corpus tuum in omni caſtitate.* Si autem mulier cerebrum volucris liqvaverit, & unxerit ventrem ſuum per dies VII. unxerit qvoq; & ventrē viri, *non concipiet omnino.*

Digitized by Google Oſſa

Ossa verò ejus combusta & trita habeas pro pulvere, & pulvis ille *sanabit omne ulcus* superspersus, *& dolorem dentium perficiet* cum vino perfusus. Fel autem ejus cum succo prasii & opobalsamo & melle solutum *omnem caligationem oculorum & suffusionem summè sanat.* Pennæ verò ejus suffumigatæ, *Lethargum, & suffocationem matricis & phreneticos curat.* Quotcunque facit aquilæ, tot & vultur. Sed etsi vulturis utilitates multas reliquimus, tamen per omnia sicut & aquilæ utilitas, ita & hujus sit.

Δενδροκολάπτης .i. *Quercûs incisor, seu picus, avis est fortissimi rostri, quæ in foramine quercûs parit: Si quis cum lapide obfirmaverit pullos ejus & recesserit, venit picus, & fert herbam, apponens eam aperit omnes firmaturas.* Oculi autem ejus gestati *visum acuunt.* Rostrum autem ad collum suspensum, *omnem dolorem dentium & uvulæ, & antiadii, & Synochiæ* (al. Cynanchen) *curat.* Assata verò avis vel elixa & comesta, *sanitatem velocem infirmantibus reddit, & incantatione ligatos solvit, & sanat, & prosperitatem tribuit.*

Ἐρῳδιὸς *avis est, in templis & ædificiis, quæ sunt in civitate, nidificans, & habitans: super caput suum cumulum pennarum velut somam, ob-*

Digitized by Google

longum ut digiti tres. Hujus ramsum .i. ungulam cum cancri felle in corio asinino si suspenderis ad collum vigilantis, *dormitabit.* Si qvis autem in convivio pannum, in qvo est ramsus, deponat in vino, *bibentes obdormient super mensam.*

Ζηνὰ est *avis Jovis, qvam Graci vocant Astrogallinam, nos verò cardellum* (carduelē,) *in capite habet pennas rubeas & aureas in alis, & ultra totus est varius colore.* Hæc assata & comesta *cœliacos & colicos optimè sanat.*

Ἡλιόδρομος est *avis in Indiâ, qvæ mox, ut nata est, evolat ad Orientem, adversus Solem; & statim cum Sol vertit se ad occidentem, & illa: non vivit amplius, qvàm unum annum: sed parit marem & fœminam.* Hæc autem bibita *habet gratiam.* Si qvis ergo eam aperuerit & interiora ejus gestaverit, passans eam cum myrrhâ, *dives fiet.* Comesta verò *sanitatem præstat, & non infirmabitur qvis diebus vitæ suæ, & dives fiet, qvi portaverit.*

Θώπος *avis est nocturna.* Hujus oculi gestati & cor *audacem & absq; timore faciunt gerentem in nocte & illæsum in oculis.* Comesta verò *prosperitatem & bonum stomachum præstat.*

Ἱέραξ .i. *Accipiter*, potest qvæcunq; & vultur, debiliùs tamen. Fimus autem ejus,

Digitized by Google cum

cum dulci (*vino*) bibitus *infantis partum accelerat.* Vivus autem depilatus & coctus cum oleo ſuſino usqveqvò ſolvatur, & poſtea colatus, qvodcunqs unxeris exeo, *omnem nebulam & hebetudinem oculorum ſanabit.* Avis verò aſſata & comeſta *ſacrum infirmitatem ſanat.* Oculi autem ejus ad collum ſuſpenſi *tertianam fugant.* Cor qvoq; ejus geſtatum ad omnia, *corroborat & conſervat portantem.*

Κόραξ,) *Corvus omnibus notus eſt.* Hic captus & vivus ſepultus in ſterqvilinio equino & per dies XL. putrefactus, deinde combuſtus, & cerotus factus *podagricos ſanat perfectè.* Fimus autem ejus ſuffumigatus *alphos albos & albam lepram ſanat.* Ova verò ejus *denigrant canos capilles.*

Κορώνης ὠ. *Cornicis* cor geſtatum *concordiam inter virum & uxorem præſtat:* habens uxorem ſi portaverit cor cornicis fœminæ inſciens ſuper ſe, & fœmina benè ſciens portans ſuper ſe cor maſculi, *erit amor inſeparabilis inter eos.* Interiora verò ejus aſſata ſi mulieri ignoranti dederis, *valdè diliget te.* Cerebrum autem ejus cum melle ſi unxeris genitale, fuerisq; cum eâ, *valdè te diliget, & nulli alii adhærebit, niſi tibi.* Fimus ejus

Digitized by Google

ejus cum vino bibitus *disiniam* (dyspnœan) *sanat*. De sangvine illius cochlearia duo bibita cum vino *hydropicos perfectè sanat*. Cornicem capias illæsam, *si tibi pes dolet*, posterioremqve digitum dextri pedis abscindas à pede juxta crus proprium incorruptum ligans filum suspende & circumnecte; cornicem verò terebintino ungvento unge, vel oleo totam, & dimitte eam vivam volare: Digitum verò ejus circumliga patienti pedi, sinistrum in sinistro pede: non lavetur, ne deorsum cadat qvod ligatum est, sed sit ligatum in pelle cervinâ, & sic gestatum. Qvando verò incideris digitum ejus, dic: accipio digitum pro medicinâ ischiadicæ, & podagræ & pro omnibus articulis, & ungens eam dimitte.

Κίσσα .i. *Gaia vel galandria, avis est sagax imitans vocem hominis*. Hujus cor gestatum cum radice Kyssæ .i. hederæ *contractas mulieres sanat: Similiter autem & dysuriam curat*. Est autem avis vario colore.

Κόσυφος *est avis dulcisona, affatè multum cantans; & est valdè nigra tota, solum rostrum habens aureum*. Hæc in oleo veteri cocta usqveqvò solvatur, oleo inuncto ὀπισθοτονικὸς *solvit & ischiadicam curat*.

Κάρ-

Digitized by Google

Λάρος *volucris est marina*, eadem potest qvæ & alcyon. Hujus itaq; cor tenens mulier qvæ partu laborat, *statim pariet*: & mox cum pepererit, foràs exporta id, ne seqvantur intestina. Venter qvoq; ejus siccus bibitus & gestatus, *perfectè digestionem præstat*.

Λαμπυρὶς *aviculus* (L. vermiculus) *est alatus, volans nocte, & lucet ut stella: habet enim lumen in posterioribus, in alvi tunicâ*. Si ergo ligaveris eam in matrice vulvæ & suspenderis ad mulierem, *inconceptivum est omninò*. Si qvis vero Lāpyrida ponat in pavimento domûs, ubi sunt *pulices, fugient omnes*.

Μέροψ *i. Parra, avis est omninò viridis, qvam quidam Gangrænam vocant: est autem astuta avis, ad multa qvoq; faciens, sicut & Alcyon. Hæc cùm educat filios* (pullos) *ne qvis capiat eos, mutat illos de loco ad locum: ipsa qvoq; eum videt eum, qvi qværit pullos suos, hinc inde sese freqventer transmutat, ne fortè sciatur ubi eos nutrit*. Hujus cor *ad nimium amorem* aptum est, & comestum *cardiacos juvat, & ictericos, & stomachicos*. Merops autem vocata est eò, qvod citò hominem ad amorem conciliat. Fel verò ejus cum melle aut succo rutæ *suffusionem oculorum sanat*.

Digitized by Google

Μελιο

Μελικὸς, avis est suaviter canens in æstate. Hæc combusta & cũ melle mixta ac inũcta *μελικηρίδος pingvedinem vel crassitiem sanat:* assata verò & comesta *dysentericos sanat.*

Νῆσσα .i. *Anas, sluv alis est & palustris omnibus nota.* Anatis ergo sangvis calidus aut siccus cum vino bibitus, *salvat bibentem ab omni veneno, & eos, qvi ab echidnâ morsi sunt sanat; ac sanitatem ac robur præstat & bonam habitudinem.*

Χυτηεος *aliis* στρουθὸς .i. *passer,* (qvem alii) πυργίτην .i. *turritam* (turricolam) *alii* τρωγλίτην *vocant.* Hujus stercus cum vino bibitum *erectionem facit magnam:* cum adipe verò porcino inunctum *alopeciam sanat & densat, & carbunculos frangit.* Avis vero assata & comesta *delectationem Veneream movet.*

Ὄρνιδος .i. *gallinæ domesticæ* cerebrum fricatum *dentes puerorum facit nasci absq; dolore;* & cum vino bibitum *eos, qvi morsi à Scorpione, sanat:* Cor autem ejus, eâ adhuc palpitante, coxæ ligatum *partum festinat optimè.* Epar autem ejus tritum & cum hordei farinâ emplastratum ac cum aqvâ *podagricis prodest.* Axungia ejus cum nardo liqvefacta *ad dolorem aurium utilis est*

& mu-

Digitized by Google

& *muliebres pegarios, & ad nervorum passiones prodest.* Pulcini vero scissi & calidi superpositi venenosis puncturis, *attrahunt omne venenum:* Oportet autem crebriùs mutatos superponi usqveqvò ipsi sunt recentes: deinde folia olivæ viridia teramus cum oleo & sale, & sic superponamus vulneri. Stercus autem gallinarum recens inunctũ, *& contritiones ex calceamentis factas sanat, aufert autem & myrmicationes.* Bibitum autem in vino temperato, *iis, qvi fungos comederunt, prodest.* Siccum qvoqve & tritum cum vitro & arido ungvento *alopeciam inspissat* inunctum.

Ὄρτυγος .i. Coturnicis, seu qvalliæ oculi suspensi *ophthalmiam sanant, tertianam & qvartanam:* Jus autem ejus *ventrem mollificat.* Comesta vero *renes purgat.*

Πέλαργος .i. Ciconia, *volucrũ est optima: Mox enim cum venit Ver, insimul velut exercitus pergunt, aliarumq; avium differunt, ut anseres silvestres & anates: Omnesq; species avium ab Ægypto & Lybiâ & Syriâ advolant, & veniunt in Lyciam ad flumen, qvod vocatur* Ξανθὸν .i. *rubeum, & committunt prælium in eodem loco cum corvis & cornicibus, & κολοιοῖς, & vulturibus, & qvibuscunq; qvæ carnem vorant. Nam &*

Digitized by Google

illæ præsciunt tempus, & adveniunt omnes. Pelargorum quidem exercitus in unâ partium latiũ fluminis aciem parant, corvi autem & vultures, omnesq; sarcophagæ aves in altero labio fluminis consistunt. Totum autem sextum mensem in pugnam expectant, sciunt enim dies, in quibus debent congredi. Et tunc auditur clamor usq; ad cœlum, & sanguinis fluxus cernitur in flumine vulneratarum avium, & pennarum multarum depilatio, de quibus Lycii sternunt lectos suos. Post separationem autem belli vident dilaniatas cornices & omnem multitudinem sarcophagarum avium, similiter pelargorum & pelecanũm, nec modicos eorum, qui cum eis sunt. Multæ enim volucres in bello mortuæ cadunt. Signum est hoc ad invicem certamen & utrorumq; victoria omnibus hominibus: nam si pelargorum exercitus victrix, divitiæ & abundantia frumenti erit aliarumq; frugum; Si autem corvi viceriut, multitudo ovium & boum erit & aliorum qvadrupedum. Pelargi autem habent & aliud naturale qvoddam præcipuum: Cùm enim genitores eorum senuerint, & volare non possint, filii eorum undeqve super alas suas portant eosdem de loco ad locum, eosq; sic nutriunt; & si non vident, filii pascunt eos, ea dicitur retributio & digna redditio (ἀντιπελαργία.) Habet autem virtutem hujusmodi. Ova ejus cum vino soluta, dein-

Digitized by Google

tenigrant capillos: Oportet autem cum pasta frontem & oculos cooperire, ne liqvor descendens tingat ea, post tincturam autem capillorum optimè capillos ablue, & myrtino oleo unge, aut omphacino, in qvo solutus sit adeps ursinus, vel aprinus. Si autem pullum parvum pelargi acceperis, & in ollam rudem miseris, clausamq; ad assandum in furno miseris, & cum carbo fuerit, cinerem inde feceris, *habebis aridum collyrium, & ad nebulam oculorum, & lacrymarum, & epiphorarum, & capillationem,* & omnia hujusmodi facies ut artifex. Si autem humidum collyrium volueris inde facere, mitte mel sine fumo, & ungvento utere. Vivente pelargo aufer nervos pedum ejus ac crurum, ac alarum, & adapta *podagricis & chiragricis,* similes similibus annectens, & *sanabis eos.* Esa verò ciconia assa, vel elixa semel in anno, vere incipiente, antequam advolent ad bellum, *innocuum & illæsum servabit propter nervos & articulos comedentem: fugiet enim podagra, chiragra, genuagra, ischiadica, arthritica, opisthotonica, & qvæcunq; nervorum passiones sunt & articulorum.* Stercus autem ejus cataplasmatum jusqviami foliis, & thiridacis .i. lactucæ sylvestris, *podagricis prodest.* Ἔρικον autem .i. ericium, qvod est

Digitized by Google

in ventre ejus, sumptum lava in vino, & sicca in umbra, facq; pulverem de eo. *Si qvis ergò biberit venenum mortiferum*, ex eò rade, & da bibere in vino mixto aqvæ marinæ, & benè erit ei. Intestina verò ejus comesta *colicos & nephriticos sanat*. Fel autem inunctum *visum acuit*. Si qvis verò pelargi victoris belli cor acceperit, illudq; in accipitris aut vulturis pelle ligaverit victi, scripserit q; in corde: Qvoniam vici adversarios! Ligaveritq; in brachio dextro: Qvi portaverit, *erit invictus ab omnibus, & admirabilis in bello, & in certaminibus omnibus, erit q; ei irrefragabilis victoria & magna.*

Περιστερὰ. i. *Columba, avis est nota.* Est & *arbor in India, qvæ dicitur peridexion, cujus fructus dulcis est, & utilis, ut & columbæ delectentur in eâ pariter, & commorentur: hanc autem arborem serpens timet, ut & umbram ejus fugiat. Nam si umbra arboris vadit ad orientem, serpens fugit versus occidentem; & si umbra arboris porrigatur versus occidentem, serpens fugit versus orientem, & prò arboris virtute non potest serpens lædere columbas. Sed si qvaforte oberraverit ab arbore, serpens flatu suo attrahit & devorat eam: verùm cum simul volant, & gradiuntur, nec serpens, nec ocypteros, scilicet Sparverius, potest vel audet eas lædere. Arboris ergò folia vel cortex*

Digitized by Google

suffu-

suffumigatus avertit omne malum (i.bestias venenatas.) Lippitudinem qvis habens: sanguis columbæ calidus infusus *plagas & discerptiones oculorum sanat.* Stercus autem ejus cum hordei & irini farinâ & viſco ac adipe porcino ſuperpoſitum *gangrænas circumsavat & ſcrophulas disrumpit:* Cum aceto autem inunctum *lenticulas ac maculas faciei & puncturas tollit:* Cum cedriâ autem mixtum λέυκας & ἄλφος, & *lichenas ac lepras perfectè curat:* Cum terrâ autem Ægyptiâ & euphorbio & crocomagmate ac aceto ſolutum, frontiqve inunctum *cephalalgian perfectè ſanat:* In ſede verò illitum cum oleo *ventrem obdurat.* Teſticuli autem maſculi *amoris poculum* ſunt mulieri à viro dati, ſed & matrix fœminæ viris data.

PERDIX *eſt avis doloſa: nam contribules & cognatos ſuos ad capturam vocat: hæc alienа ova velut ſua vovet, verûm mox cùm pulli nati fuerint, ad proprios genitores revertuntur, & qvæ eos foverat deſertam relinqvunt.* Felitaq; perdicis cum melle & opobalſamo & ſucco marathri *viſum acuit:* Coctum verò cum malis cydoniis & comeſtum, jusq; bibitum cum vino ſtyptico *cœliacos ac ſtomachicos ſanat.* Ova verò ejus comeſta *Venerem incitant: Sunt autem*

Digitized by Google

amatorius potus. Cum adipe qvidem anserino soluta mammillis nutricum inuncta, *copiam lactis educunt.* Testæ verò eorum tritæ & cum cerâ & cadmiâ unitæ, & valde commixtæ, *lapsas & cadentes mamillas mulierum erigunt.*

Πέλεκος, *avis est secus flumen Nili, qvi dicitur* Pelecanus, *& in paludibus Ægypti moratur: hæc valdè amat prolem suam, cum ergo ortæ fuerint ejus pulli, modicumq; aucti continuò genitores suos percutiunt in faciem; at illi ferre non valentes colaphizant soboles suas, & interficiunt eas, deinde viscera misericordiæ super eos moventes lugent filios, qvos interfecerant, eâdem itaq; die mater propriis filiis missa sua ipsius latera dilanians aperit, & sanguinem super filios suos mortuos effundens vivificat eos, & resurgunt qvodammodo naturali modo.* Horum itaqve fel cum vino mixtum *nigros alphos, & cicatrices nigras ejusdem coloris cum aliâ carne facit; & argentum obscurum splendidum facit, omnemq; nigredinem sanat & abstergit.* Sangvis eorum bibitus *epilepsiam sanat.*

Σαπινος *passer est formosus, omnibusq; notus in agris degens.* Hic comestus speciositatem confert & ab hebetudine conservat.

Σεισοπυγὶς *i. Eropa vel cauda-tremula, vel*

Digitized by Google

caput

caput concutiens passer est, qui juxta rivulos aquarum & torrentes invenitur: hujus cauda semper movetur, unde & caudatremula nominatur. Si qvis ergo eam cum plumis suis viventem in ollâ recluserit, & combustam in pulverem redegerit, mulieriq; in potu dederit, *faciet eam dissolvere præ amore & liqvescere.* Est enim potus iste irrefragabilis, cui similis non est.

Ταὼν .i. Pavo, *avis est sacerrima, coloribus variis perspicua, formosa qvidem, in caudâ habens jucunditatem: hæc qvando calcat, clamat, & postqvam coierit, in posteriora recedit, solummodò autem vere calcat.* Hujusmodi ova *ad aureum colorem faciendum* prosunt, sicut & anserina. *Si autem mortuus fuerit pavo, non marcescit ejus caro, nec fœtidum dat odorem, sed manet tanqvam condita aromatibus.* Cerebrum hujus volucris *amatorium poculum* est: Cor ejus gestatum *benevolentiam & fœlicitatem præstat.* Sangvis ejus bibitus *Dæmonia expellit.* Interiora ejus & stercus suffumigatum *omne pravum elicit.* Ipse autem esus *dysentericos sanat.* Stercus ejus bibitum *epilepsiam curat.*

Τρυγὼν .i. turtur, *avis nota omnibus, uno viro contenta.* Hujus fimus cum melle *albu-*

Digitized by Google

lam curat: cum roſeo verò inunctus *matricem ſanat.*

Ὑπαιετὸς, *Aqvila eſt fœmina:* hujus virtus eſt qvalis & maſculi. Stercus autem ejus cum melle *cynanchicos perfectè ſanat, & qvæcunq; paſſiones ſunt circa collum, & ad tuſſes prodeſt.*

Φήνης *Avis eſt oſſa frangens; nam non ſolùm carnes, ſed & oſſa rodit.* Hujus ſtomachus ſiccus, ſi qvis tritum biberit, vel ſecum portaverit, *digeſtionem perfectam faciet.* Os coxæ avis ad coxam ſuſpenſum, *cirſos* (.i. varices) *curat, qvi ſunt in pedibus:* Fel verò ejus cum melle *albedinem* (.i. Leucen) *ſedat & lepram.*

Φασιανὸς *eſt avis omnibus nota.* Hujus ſtercus inunctum & bibitum *erectionem facit:* adeps autem ejus *tetaniçis prodeſt & matricis paſſioni:* Sangvis verò ejus antidotum eſt *contra venenum.* Fel vero ejus *viſum acuit.*

Φαλαιρὸς, *avis eſt qvæ dicitur alba-frons: nam tota nigra eſt, & ſolummodò frontem albam habet, invenitur autem in fluminibus & ſtagnis.* Hujus cerebrum cum oleo veteri mixtum & inunctum *omnes paſſiones ani curat.* Comeſta verò avis medicina eſt, *contra venenum.*

Χελι-

Digitized by Google

Χελιδὼν. i. hirundo, *quæ in vere omnes excitat canendo.* Habet autem actiones hujusmodi: Si qvis pullos ejus ceperit, eosq; in ollâ miserit, & luto obfirmatâ asservaverit, deinde aperiens ollam si consideret, inveniet duos pullos sese osculantes, & duos se ab invicem avertentes: Si ergo acceperis eos, qvi osculantur se, & cum oleo eos. solveris, fœminamq; unxeris, illicò sequetur te; Si autem de cinere in potu ei dederis, ut insana fiet præ amore: Solves autem hoc, si de cinere sese avertentium dederis in unctione vel potu, & revertetur. Cinis autem eorum & genitorum ipsorum cum melle inunctus *cynanchicos curat, & raucedines sanat,* cum melicrato bibitus. Ipsa autem hirundo freqventer comesta *sacrum & comitialem morbum curat.* Lapilli autem, qvi in ventriculis eorum pullorum reperiuntur, dextro brachio suspensi, *epaticos perfectè sanant: Præcautio qvidem sunt tussi, coryzæ, pituitæ, uvulæ faucium, & etiam omnis ophthalmiæ.* Oculi verò fronti alligati *ophthalmiam sanant, omnemq; rigorem febrium auferunt.* Comestæ autem hirundines *epilepsiam sanant, & partum accelerant.* Cinis autem cum melle inunctus *visum acuit:* inunctus autem similiter *ulcera in gutture vel*

Digitized by Google

lingva, & omnia depascentia, & gangrænas perfectè curat. Terra autem nidi sui cum aqvâ soluta, & inducta, *colli & faucium tumores & cynanchen curat;* Cum aceto autem *cephalalgiam sedat.* Fimus autem ejus bibitus *nascentias sanat:* Cum felle autem capræ mixtus *capillos tingit nigros, & alphos, & leprosos nigros sanat.*

Χαραδρὸς *avis est regia, futuri prascia:* illam si qvis infirmetur, & ingrediatur ante eum avis, avertitq; faciem suam ab infirmante, infirmus morietur; Si autem attendat in faciem infirmi, elevat omnem infirmitatem ab eo, volatq; contra Solem, & projicit infirmitatem, salvaturqve languidus & volucris. Hujus cor & caput gestatum *illæsum & innocuum ab omni infirmitate facit gestantem omni tempore vitæ suæ.*

Χηνὸς ζωῆς *i. Anseris viventis* si qvis abciderit lingvam, posuerit; super pectus viri vel mulieris dormientis, *confitebitur omnia qvæcunq; egit.* Cerebrum autem ejus cum proprio adipe & meliloto vel fœnugræco, & decoctione vel jure superpositum *rhagadas & hæmorrhoidas, omnemq; tumorem ani curat.* Cum rosco verò & adipe, & assis, frixis, vel testis (*fortè tostis*) ovorum solutum

Digitized by Google

tum *ad tumores matricis facit:* Cum medullâ cervinâ *ad fissuras labiorum & chimetla* convenit: Cum liliaceo autem oleo immissum *mortuos fœtus educit; ad aphthas utile* cum succo stigni: Cum melle qvoq; *ea, qvæ sunt circa lingvam sanat:* Cum nardo verò *ad rheumatizantes aures facit & antiqvas:* Cum passulis verò purgatis *carbunculos curat.* Fel autem ejus maximeq; sylvestris cum succo prasii, aut polygoniæ in pessario posita *conceptionem præbet, viriq; intensionem.* Adeps autem ejus utilis est *in pessariis & in acopis unguentis ac malacticis.* Stercus autem cum vino bibitū *tusses mitigat.* SYLVESTRIS qvoqve anseris fimus suffumigatus *dæmonia ejicit, & lethargum sanat suffocationesq; matricis.* Fel autem cum felle bovis & succo daphnæ *surdos sanat.* Jus verò ejus bibitum cum vino *prodest iis, qvi bibunt vinum multum aut aconitum* .i. cicutam, *vel doriginum,* ea est herba Apollinaris. Viscera qvoq; anseris assa & comesta, (*ut*) epar prodest *epaticis,* stomachus *stomachicis,* intestina *cœliacis:* Cor verò & pulmo *phtisicos sanat.*

Ψιττάκη) Psittacus, *avis est tota viridis, pedes habens & rostrum rubeum: invenitur hæc in Thebaide Ægypti, & in Indiâ; forte rostrum habet,*

Digitized by Google

bet, ut ferrum rumpat: imitatur autem vocem hominum, omniumq; animalium. Hujus roſtrum portatum *dæmones abjicit, omnemq; rigorem febrium.* Poteſt autem qvæcunqve & Anſer Eſus verò *adjuvat omnes ictericos, phtiſicos benè ſanat.*

Ψάρ (Mſ. Sarapos) *Avis eſt rubei vel varii coloris, omnibus nota, qvæ comedit cicutam, ſicut coturnices & perdices helleborum.* Hæc comeſta *juvat omnes qvi mortiferum biberunt,* & qvi præguſtaverit, *omninò non lædetur.*

Ωὰ i.ovA: gallinarum recentia ſuper illita *combuſturas ignis ſanant.* Ovum etiam mox partum circumligatum *partum accelerat.* Eſt autem multum utile *oculorum paſſionibus.* Cortex autem ejus aſſatus cum myrto *contritiones pedum ex calceamentis factas ſanat, omnemq; tumorem & rheumatismũ conſtringit.* Utilis eſt autem & *in peſſariis, & in iis, qvæ circa pedum & matricum paſſionem, & dolorem omnem ſedat, maximè verò tumores erysipelatum & naſcentiarum.* Crudum verò ſi forbeatur, *ſiſtit fluxum muliebrem & rejectionem ſanguinis ſuperiorem,* & *arteriam attenuat & ſplendificat. Facit autem ad phlegmonem, ani & rupturas,* & *ad omnem dolorem perfectè.* Cortex autem ovi combuſtus & valdè tri-

Digitized by Google tus

tus insufflatur *ad sanguinis narium fluxum*: Collotus quoq; *dentes mundificat*. Pellicula verò ovi, quæ & vemen dicitur, *ad labia scissa facit, & ad asperam linguam*: facit verò convenienter *ad aurium fracturam*. Similiter autem & anserina & pavonina. Ovum autem Ibidis *fœtus ejicit* assatum. Ova verò cornicis inuncta testiculis *delectationem inducunt, & amorem faciunt bibita*. Sic autem & ea, quæ sunt hirundinis, & *denigrant capillos* & *albugines*. Columbarum autem comesta *intensionem præstant*. Ova perdicis soluta cum melle *visum acuunt, partum quoq; accelerant*. Struthio cumeli ova *podagricis* inuncta *prosunt*. Ova aranei bibita, tria *ad tertianam*, quatuor *ad quartanam, amphimerinum quoq; & omnem typum ejiciunt*. Ova gallinarum imparia in urinâ asini elixata & esa *nephriticos & colicos curant*.

KIRANIS ULTIMA
De
PISCIBUS SEQUENTIBUS,

Veluti sunt.

1. Ἀετὸς. 2. ἀνθίας. 3. ἀμία. 4. ἄχαρνος. 5. ἀσπανὸς. 6. Βάτος. 7. βάγλωσσος. 8. βδέλλα.

Digitized by Google

βδέλλα. 9. βλάνιος. 10. βοώπες ἢ βόακες. 11. Γῆς ἔντερα. 12. γόγγρος. 13. γλανὶς. 14. γλαῦκος. 15. Δελφὶν. 16. δράκων. 17. Ἔγχελυς. 18. ἔλοψ. 19. ἐχῖνος. 20. ἐχενηὶς. 21. Ζμύραινα ἢ σμύραινα. 22. Ἤπατος. 23. Θύννος. 24. θρίσσα ἢ τριχίας. 25. Ἵππουρος. 26. Ἱππόκαμπος. 27. Ἰουλὶς. 28. Κέφαλος. 29. κορακῖνος. 30. κύων θαλάττιος. 31. κυπρῖνος. 32. κῶμος. 33. κίχλη. 34. καρὶς. 35. καρκῖνος. 36. κάμμαρος. 37. κάραβος. 38. κοχλίας θαλάσσιος. 39. κήρυξ. 40. κοχλίας χερσαῖος. 41. Λάβραξ. 42. λαγωὸς. 43. Μαινὶς. 44. μαρίδες ἢ σμαριδες. 45. μελανοῦρος. 46. μύες. 47. μύακες. 48. Νάρκη. 49. Ξουθὸς. 50. Ὄνος. 51. Πελωρίδες. 52. πλεύμων ἅλιος. 53. πηλαμὺς. 54. πέρκη. 55. περαίας. 56. Ῥαφὶς. 57. ῥινὸς. 58. Σάλπη. 59. σαῦρος. 60. σηπία. 61. συναγρὶς. 62. σάργος. 63. Τρίγλη. 64. τρυγὼν. 65. Ὕδρος. 66. Φώκη. 67. Χρύσοφρυς. 68. χελώνη θαλαττία, χερσαία, καὶ ἐλώδης. 69. χειλὼν. 70. χάννος. 71. χελιδὼν. 72. Ψάρος. 73. ψύλλος θαλάττιος. 74. Ὠὰ ἰχθύων.

ΑΚΤΟΣ

Digitized by Google

AETOS *est piscis absq; squamis, similis accipitri pisci, nigrior tamen, similis parvo τρυγόνι propter πένλεγον.* Hujus ergò piscis lapides, qui sunt in capite, suspensi *quartanarios sanant:* Fel autem inunctum *visum acuit.* Spinæ ejus combustæ super sarmenta vitium *dæmones ejiciunt.* Comestus autem piscis *epilepsiam perfectè sanat.* ANTHIAS, *piscis est magnus.* Hujus fel cum melle inunctum *exanthemata curat, & floridum vultum reddit.* Adeps verò ejus cum ceroto *carbunculos steatomata, apostemata, & ubera & scrophulas, ac dothienas sanat.* Lapides capitis ad collum suspensi *cephalalgiam sanant, & omnes capitis ac colli passiones.* AMIA, *piscis est audax, qui & alios pisces persequitur:* Hujus dentes gestati *puerorum dentes oriri faciunt sine dolore,* esus piscis *dysuriam sanat.*

ACHARNI *pisciculi sunt parvi:* horum vis *ventrem mollit, renibusq; prodest.*

ASTACUS *omnibus notus.* Hujus testam incensam solutamq; da in succo oryzæ, *dysentericos ac cœliacos sanat.*

BATOS vel Vatos *piscis absq; squamis, quem Romani culpelnam vocant:* Hujus esus *Venerem frequenter irritat.* BUGLOSSA. i. bovis lingva, *marinus piscis, qui dicitur* Skitopmia. Hic superpositus spleni: & fasciatus *splenem minuit*

Digitized by Google

minuit naturali modo: Oportet autem eum post tres dies ad fumum suspendere.

BDELLARUM i. *sanguisugarum* combustarum cinerem cum aceto solve, & *pilos palpebrarum* evelle & inunge, *non ulterius renascentur.* Ipsæ verò vivæ superpositæ loco, in quo materia superabundat, evacuant eam, sanumq; faciunt hominem. *Conveniunt ergo splenetici, hydropici, oculis rheumatizantibus* fronti superpositæ. Suffumigatæ verò κόρεδας i. *cimices interficiunt;* & cimices suffumigati *educunt bibitas sanguisugas:* nam ad invicem se non compatiuntur.

BLANIUS (fortè leg. βλανεάς) *piscis est fluviatilis.* Hujus caput incensum & cum melle solutum, & superlitum *visus acutissimos præstat,* fel quoque ejus idem facit.

BOBES *alii verò* Bufcos *dicunt pisces, sunt similes parvis cephalis.* Hi est *renibus prosunt:* Fel autem *visum acuit.* Spinæ verò succensæ & Xerion factæ *ulcera sanant.*

GISENTERA i. terræ intestina, seu LUMBRICI superpositi *subversos nervos perfectè sanant: Faciunt autem ad apostemata mammillarum, & gangrænas solvunt,* cum melle triti & superpositi, *morsos à scorpione sanant, & punctiuram murænæ piscis marini.* Cum vino triti

Digitized by Google

triti & bibiti latenter, *lapidem frangunt & dysuriam sanant, lac quoq. multum educunt nutricibus* sic bibiti, ut dictum est: *Doloriq. dentium* superpositi, valdè curant. Cum oleo cocti donec liquescant, oleum inunctum *dolorem aurium sanat.* Combusti autem & cinis eorum cum aceto solutus & inunctus *erysipelata sanat:* In foraminibus molarum missi *educunt eas absq. dolore, ut seqvantur à radicibus molæ manu tractæ.* Cum ceroto autem ovorũ soluti & superpositi *podagricos sanãt.*

GONGRUS, *piscis est marinus, anguillæ similis:* Hic cum oleo coctus usqveqvò solvatur, & colatus, excolato oleo cerâqve superpositâ sic formatum cerotum, *mulieribus prægnantibus non sinit ruinpi ventrem: prodest autem & arthriticis & sciasicis pedum.*

GLANEUS *piscis est fluvialis:* hujus ossa combusta *dæmonia fugant:* fel autem inunctum *albulas curat:* epar autem comestum *epilepsiam sanat. Est autem totus piscis ἐυστόμαχος.* GLAUCUS *piscis marinus maximus.* Hic cum oleribus & marathro coctus ac comestus, jusq; ejus bibitum *lac multum curat:* fel autem ejus γλαυκοφθαλμίαν *puerorum denigrat, & albulas sanat.* Oculi ejus utriq; & orphi similiter & thynniæ, & astri marini, & fel hyænæ contrita & commixta cum

Digitized by Google

cum cujuscũq; modi animalis, aut volucris adipe in lucernâ accensâ conspicientes putabunt se illam feram videre, ut si de flumine, fluvialis, si de pluma plumatilis est. Affera autem totum mitte, & contere. Adeps autem Glauci *ad multa est utilis, maximéq; ad ani & matricis passionem.*

DELPHIN *catulos parit, & marinum animal est. Plurimus autem ebullit circa Euxinum Pontum, unde & δελφινέλαιον & ἰχθυοκόλλα .i. piscium gluten fit.* Hujus autem uter inunctus (al. *inflatus & versus*) itibarctos (L. *ἀπηρκτίαν*) .i. septentrionem positus, boreã flare facit; si verò ad meridiẽ, austrũ, similiter & *in* alios *ventos operatur.* Dentes autem ejus ad collum suspensi, *dentes mittentibus competunt.* Venter autem ejus siccus bibitus tritus *splenecticos sanat.* Ejus jecur assum & esum *tertianam & quartanam summè sanat, nocturnumq;* (forte diurnum *vel amphimerinum*) *& omnem typum.*

DRACO *piscis est venenifer valdè*: hic apertus *propriam plagam curat* impositus. Centrum (.i aculeus, al. *cerebrum*) verò ejus combustum & *denti* ejus superpositum cum succo tithymalli, *eradicat eum.* Lapides verò, qui sunt in capite ejo, bibiti *lapidis micturam curant.*

Digitized by Google

curant. Si vero in cinerem redigatur, & superspergatur, *ex plaga ejus ulcera*, cum sulphure (alius habet *furfure*) solutus, *curat*.

ENCHELYS, *piscis est serpenti similis, absqve squamis i. ANGVILLA* Hujus epar cũ fello si solutum cum vino dederis latẽter alicuĩ bibere cum vino, *nunqvam poterit bibere vinum*. Hæc autem angvilla in vino necata *sine ebrietate est*, si dederis bibere parum de vino, in qvo necata est: assata autem & comesta *stomachicos & dysentericos sanat*.

ELOPS *piscis est magnus, similis Glauco*. Hujus adeps & fel *omnem caliginem oculorum curant*: Jecur autem ejus esum & assum *epaticos curat*: In capite verò lapides ejus suspensi *omnem cephalalgiam & hemicraniam*. Dexter dextero & lævus lævo. Oculi ejus gestati *omnem ophthalmiam curant & hemicraniam*. ECHINI. i *cricii marini* caro comesta *ventrem mollificat, & lapidis micturam summè sanat*, cum condito sumpta. Ipse verò echinus combustus & in minuto cinere redactus ac illitus *lepram sanat, & omne ulcus ad cicatricem & soliditatem reducit, alopeciam qvoq; sanat & densat*, cum adipe ursinò vel delphino (fortè δελφακος vel delphacino) aut porcino illitus. ECHENEIS *piscis est efficacissimus: Hic si adhæreat navi veli-*

Digitized by Google

flanti secundo vento, sistit eam. Accipe ergò Echeneidem viventem, & mitte eam in capnelæū, ut suffocetur, & cum vis coqvere, pensa piscem: nam si habet unam libram, mitte capnelæi sextarium unum per singulas libras piscis, & coqve molli igne, cumq; noveris qvod dissolutus sit piscis, & est siccus, succum cum oleo excola & commisce butyri primi ℥ iij in succo piscis & in Xeste .i. sextario capnelæi: Cumq; fuerit benè coctū, repone in vitreo vase & utere. Ungesq; ex hoc manuum & pedum articulos: *Si enim decem annorum sit passio podagræ, curabit eam totam & chirägram, similiter & genuagram,* utere in lecto, & post balneum. Cum qvo autem coqves vide ne nimium superferveat, & foras ejiciat capnelæum, qvoniam incendium facies: coqve ergo sub divo mensuram prædictam, velut si piscis habet libras IX. & butyri ℥ IV. *Capnelæum* verò est id, qvod vocatur *naphtha.*

℥ MYRÆNA *est fera marina malitiosa, & ingeniosa sine squamis, habens maculas nigras in dorso & in pelle, venenifera est & impetuosa in homines: contraria verò est Zmyræna Octopedi .i Polypo, & interficit eum, & Zmiræna autem interficit Carabus; ut si Zmyræna & carabus ambo coqvantur una, evanescit Smyræna, & non*

Digitized by Google

compu-

comparebit: *Carabum iterum interimit Polypus.* Zmyrænæ ergo dentes suspensi competunt *pueris emittentibus dentes*: insuper autem in jure piperis esa *nephriticos sanat, & leprositatem, ac scabiosas passiones perfectè sanat.*

HEPAR *piscis est mollis & piger, magnum jecur habens.* Hujus fel cum melicrato bibitum *epaticos sanat*: epar autem ejus tritum & emplastratum *omnem tumorem & podagram sanat.* Caput ejus combustum & tritum, cinisq; ejus superspersus *antiqva ulcera & depascentia carnem sanat.*

THYNNI oculos & pulmones marini si qvis triverit & conspersérit in tecto domûs *serò, putabunt qvi in domo erunt se stellas videre*: Si autem virgam inunxeris deambulans serò, cum Luna non lucet, *putabunt lumen de virgâ emicare*: Si verò in muro vel in chartâ depinxeris feram, aut imaginem aliqvam, videntes admirabuntur. Thynniæ autem fel, & epar tritum & mixtum, *prævulsis pilis palpebrarum inuncta non sinunt eos renasci.* THRISSA, *qvidam vocant eam coplam, alii verò dicunt, qvi modò* Trichias *est.* Thrissa ergò passa & comesta *dysuriam sanat.* Combusta qvoq; & irino ungvento inuncta *capillos lanos & multos facit, cadentesq; sistit*: Assa verò & esa *colicis & stomachicis prodest.*

Digitized by Google

HIPPURUS .i. equi cauda, *piscis est, quem quidam* Coryphæum .i. *Principem, vel verticem dicunt*. Hujus fel cum melle sine fumo inunctum *omnem hebetudinem, vel nigredinem, vel obscuritatem sanat*: Omnimodo quoq; eandem habet virtutem, quam fel hyænæ. Est autem valdè aptus & suavis ad comedendum. HIPPOCAMPUS *marinus omnibus notus*: Hic combustus & comminutus in adipe suillo *alopeciam summè curat*, cum sylvestris ficûs nigræ foliis, vel ruseæ cinere, cum aceto soletus *albositatem & lepram curat*: circumligatus autem *ischiadicam quietat & tremuli prodest*.

JULIS *piscis varius omnibus notus*: Hujus dentes gestati *dæmones & fascinationes exagitant*. Frequenter comestus *epilepsiam sanat, & illæsum facit*.

KEPHALI piscis caput combustum & cum melle inunctum *ficus de sede & exochadas curat, & quæ in alio loco sunt*. Caput quoq; pelamydiæ idem facit: oportet ergo ambobus mixtis uti. KORACI fel cum melle coctum *visûs hebetudinem sanat*: Hujus fel & corvi, & perdicis & scari, & scorpionis æqualiter cum melle & opobalsamo lita *summè juvat hebetudinem visûs patientes senes*, & vulturis fel.

Digitized by Google CA-

CANIS marini dentes combusti & cum melle soluti *gingivas purgant*. Corium autem ejus gestatum *canes terrestres in fugam vertit*. KYPRINUS *piscis fluvialis*: hujus adeps, & epar *dæmones fugant* suffumigata: fel autem *omnem obscuritatem sanat* inunctū. Est autem adeps ejus *Veneris sollicitativus*; Si qvis deliqvaverit eum & in balneo sexum se unxerit, *colorem bonum, & post concubitum statim conceptionem præstat*. KOMOS coctus cum aqvâ & salibus donec solvatur, bibitoqve jure maximè cum lacte *solutionem ventris facit*. KICHLÆ jus *ventrem mollit, bonamq; digestionem facit, Venerem q; incitat, & lac educit nutricibus*. KARIS *marina* i. *gammarus* circumligata *scorpione percussos sanat*: Similiter si superscribas percusso loco: KARIS, citiùs *tollit dolorem*: hujuscemodi efficaciam habet. Si qvis verò sculpserit Karidem in lapide Achate, & gesserit in annulo, *non percutietur à scorpione unqvam*.

KARKINI i. Cancri fluviales triti & bibiti cum lacte caprino, *sanant percussos à scorpione, vel morsos ab araneo, serpente desperato, vel cerasto*. Cum vino nigro in potu dati mulieri difficilè parturienti *partum accelerant*. triti verò jaculorum vel subularum perforaturis superligati, *gladium ferreum, & festu-*

festucas lignorum, & spinas de vulturibus extrahunt: Cum cera superpositi *chimetla sanant*.

CANCER verò marinus crudus cũ plumbo combustus, & comminutus *cancrosa loca sanat*, Cinis autem ejus cum oleo omphacino illitus *chimethlo & podagræ prodest* cum cerato impositus. KARABUS assatus & comestus *stomachicis prodest*. Jus autem ejus cum vino bibitum *nephriticos & dysuriam sanat, & ventrem movet*. COCHLEARUM Marinarum jus & acharnûm & fixidum, & aphjos, & pagurum, peloridum, fukium & lopadum *ventrem durum molliscant & solvunt*. KIRYKES marini circumligati nuper enixæ mulieri, *mammarum dolores & tumores sedant*. Cinis autem eorum cum melle consperfus, *lenticulas & tumores in vultu sanat & nascentia curat*. Cocta verò conchylia & Kirykia, & comesa, *prosunt iis, qui cicutam vel aconitum biberunt*: & eorum jus percoctum *valdè prodest his, qui notiva farinata* (fortè L. pharmaca) *biberunt*: Ungulæ verò earum combustæ *nervos tortos curant*. Testæ autem eorum combustæ solutæq; cum melle *tumores genarum & nascentia sanant*. Cum aquâ verò soluta *minutias ossium educunt & carnem recentem nasci faciunt*. Caro verò trita cum albo ovi

Digitized by Google

super-

superpositæ frōti, *rheumata hemicraniæ curat.*

COCHLIAS .i *limax terrestris*, contritus & superemplastratus *frontis dolorem & rheuma oculorum sistit, & scrophulas destruit*, circumlotus *& aurium plagas & rupturas sanat.* Nudus autem limax cum mannâ .i. purograno libani solutus & nari immissus, ex eâ *sanguinis eruptionem sistit, & matricis sinum clausum aperit.* Nudæ verò cochleæ postquam Sol ascendit medio inter cornua abscisō calamo acutissimo exime quod os habet, involutum byssino panno *habe ad omnimodam ophthalmiam:* prægustatio *omnis ophthalmiæ, & faucium gulæ, & tussis & cephalalgiæ, & quotquot circa caput cervicemq; passiones contingant, non sinit fieri: verum etiamsi sunt, curat* circumligatum. Spuma verò cochlearum *revellit pilos palpebrarum.* Ipse verò cum testis comminutus, cum vino & myrrhâ & dactylis potatus *colicos sanat.* Cinis verò ceroto superpositus *sedem prolapsam sanat.*

ABRAX *piscis est optimus & similis Cephalo.* Hujus fel cum melle illitum *visum acutum præstat, & albulas curat:* Venter autem ejus *digestionem facit & fortiter edere*, gestatus autem idem facit. Margaritæ verò oculorum ejus gestatæ *ophthalmiam quietat:*

Digitized by Google

Lapides verò qui sunt in capite ejus *cephalaigiam sanant & hemicraniam*. Dexter dextro, siniſter siniſtro. Dentes autem circumligati *dentes-mittentibus pueris competunt*. In vertice autem ipſius os, ſuperpoſitum capiti, *deglutitas ſpinas educit*. LAGOUS .i. *Lepus marinus*, ſolutus & inunctus *evulſos pilos palpebrarum non ſinit renaſci*: qui autem biberint ** ſangvinem anſeris calidi, ut exit de vulnere, da eis bibere.

MÆNIDIS caput combuſtum & ſuperpoſitum *ficus & leproſos ungues & rhagadas ani, & thymos curat*. Garum autem vel muria paſtarum mænidum, *aptæ pſoris; & marcores faucium ac depaſtiones collutum ſanat mirabiliter*. Ipſe verò piſcis comeſtus aſſus *dyſuriam & renes ſanat, bonum ſtomachum & digeſtionem facit*. MARIDES combuſtæ, tritæ ac ſuſpenſperſæ *myrmecidas, thymos, & acrochordonas eradicant*: cum maratro verò coctæ, & jus bibitum *lac mulieribus confert*. MELANURUS .i. *niger caudâ* aſſus & comeſtus *viſum acuit*: Jus verò ejus *colicos ſanat*. MYON marinorum coccorum cum Smyrninis, & porris & apiis, cum vino potum *iſchiadicos curat*. MYAKON cocca potata *ventrem mollit*: teſtæ vero combuſtæ factæq; Xeron .i. deſiccatorium paſſi-

Digitized by Google

pastinacationes sistunt & cicatrices curant: Cum melle verò illitæ *crassas palpebras tenuant, & leucomata*, & eundem usum Kirykes habent, oportet autem lavare cinerem aquâ.

NARCA *marina* antiquis passionibus apposita sedat & *vehementes dolores capitis mitigat, & exitum ani apposita mirabiliter deprimit.*

XUTHOS *piscis est, quem quidam Smarida dicunt*: hujus caput passum & combustum *supercrescentes carnes, ulcera, & pastiones cohibet, ac clavos & phymos consumit. Ad scorpionis morsum, & canis*, crudus convenit, sicut ad omnia passus.

CONOS .i. *Asinus marinus, quem quidam polypum dicunt, alii octipedem.* Hunc mitte in olla novâ adhuc viventem, & bullire fac, & marcedinem, (*al. nigredinem*) quæ exit de eo, *nephriticis, lapidem mingentibus*, da cum vino veteri in balneo, sanabuntur quidem & lapides mingent.

PELORIDES *sunt marini pisciculi*, horum & pagurûm jus *ventrem mollificat* cũ vino.

PULMONARIUS .i. *cinus marinus* superpositus *pedibus podagricis, & thimethla sanat.* Facit autem crebrò omnia volatilia cœli super se convolare, ut cum comedatur ab iis, eos capiat. Fumigata vero ossa ejus

ave-

avertunt omnia mala, sicut & stella .i. asteri. PELAMYDIS intestina cum capite combusta superspersa *pasturas sanant*. PERCÆ cinis superspersus *ulcerum putredines & oris sanat*. PETREOS jus cum pipere comestum *stomachicis prodest*, & *dysuriam curat*: nam ejus jus optimum valdè est.

RAPHIS .i. sutura, *piscis est, qui vocatur* βελονίς .i. *acus, habens os parvum, longum, similis sphyræne*. Hujus bucca gestata vel fumigata *dæmonia ejicit*. Piscis autem totus tritus cum irino ungvento *alopecian virtuosè inspissat*. RINAS .i. Ranæ pellis combusta & trita cum aqva superposita & illita *nascentias sanat*.

SALPES qvi in capite sunt lapides gestati, dexter qvidem *instantiam facit*, sinister verò *contrarium*: adeps autem ejus inunctus *magnam delectationem portat*.

SAURI piscis fel litum mammis *lac multum confert*. SEPIARUM testæ *palpebras mundant & pilos attenuant corporis*, sicut & pumerum. Accipe ergò qvæ in littore inveniuntur, ebullita verò & comesta *vesicam, renes & dysuriam sanant*. SYNAGRIDOS dentes faciunt *ad ortum dentium, & ad omnem dolorem dentium*: fel qvoq; ejus cum oleo amygdalino *dolorem dentium sedat*.

Digitized by Google SARGI

SARGI dentes gestati *omnem dolorem dentium avertunt.*

TRIGLÆ autem si qvis barbam abscideritea vivente, eamq; in mari viventem remiserit, dederitq; de barba illa mulieri in potu *amorem magnum & delectationem accendet in eâ:* gestata autem barba *fortunam & omnem utilitatem præstat.* Si qvis autem ejus oculos triverit, alicujusq; oculos perunxerit, *hebetudinem visûs mox patietur*: Solutio hujus rei est, fel piscis cum melle inunctum *visum acuit.* Trigla tota combusta & cum melle soluta & superposita *carbones eradicat perfectè & curat.* Jecur autem ejus superpositum *Trigonos marini, & draconis, & muræna plagas curat.* Necata verò in vino, potoq; vino *difficilè parturientes juvat.* Jus autem ejus potum *eos, qvi nocuos potus hauserunt, juvat.* TRIGONIS centrum vel stimulus arbore infixus *desiccat eam;* si autem in domo, qvæ ædificatur, vel in navi confixeris, *infortunata fiet, & non perficietur,* atqve si in domo fuerit, aut in navi, impedimentum patietur: est enim per omnia causa malitiæ & læsionis. Verum etiam si *dentes dolentes* circumpunxeris, *sanabit eos.* (*NB. Hic in Ms. idem qvod p. 144. de Draconis cêtro post Trigonis frustra repetebatur.*)

YEROS

YDROS *est serpens in agris plurimùm degens, & in paludibus frequenter natans super aquas, pectus erigens, ascensum animal.* Hic habet lapidem in capite, si quis eum ceperit, inveniet lapidem, si exorcizatus fuerit, evomet eum. Suspende inquam serpentem vivum, & suffumiga cum lauro conjurans eum sic: *Per eum qui te creavit, quam sæpè dignè erat bifida lingua tua, si dederis mihi lapidem, non tibi nocebo, imò remittam te ad propinquos tuos.* Et postquam evomuerit lapidem, collige eum in pallio serico mundo, & serva. Hujus lapidis virtus ita probatur: imple conchamæneam aquâ, & circumliga lapidem conchæ, sic ergo* inveniesq; quotidie decrescere aquam cotylas duas, id est ξέστης unus. Ego enim quondam mulieri *hydropicæ* circumcinxi lapidem, & liberata est: Junco inquam ventrem illius mensurabã, & cottidie decrescebat ultra IV. digitos, donec ad locum suum venter rediit, & abstuli: nam si lapidem ampliùs dimisissem, etiam naturalem humiditatem deficcassem. Aptus inquam est lapis ad mensuram gestatus: portatus enim *non solùm hydropicis, sed & rheumatipedum & fluxui lacrymarum, & capiti, & ultra omni membro rheumati-*

Digitized by Google

matizanti compatitur, & ratione naturæ curat ea à nimiâ humiditate.

PHOCA *animal est marinum*, de quo sæpè dictum est: Hujus adeps fumigatus *continuè lethargicos juvat, & matricis angustias.* Coaguli vero phocæ qvantum magnitudo orobi potum *qvartanam patientes sanat; & opisthotonon* qvoq; potum similiter *curat.* Item phocæ coagulum si qvis gestaverit, *omnes adversarios suos vincet in placito.* Corrigiam vero ejus si liges circa phialam, desqve bibere his, *qvi à cane rabido morsi sunt, vel lymphatico, mox sanabitur.* Pellis autem ubicunqve posita fuerit in domo, vel in navi, vel si geritur, *non superveniet ullum malum; avertit namq; fulmina, tempestates, pericula, fascinum, dæmones, feras, latrones, & nocturnos incursus.* Oportet autem habere & coralli lapidem marinum cum eo. Calceamenta verò de ejus pelle convenit *podagricis* ferre. Pili autem marium ejus gestati cum corde ejus, *fortuna & gratia magna sunt.*

CHRYSOPHRI. i. Aurati lapides in capite reperti *phthisicos sanant* circumligati. Fel autem ejus inunctum membro cum ungvento *libidinem & delectationem in coitu præstat.* Oculi vero *tertianam & omnem ophthalmiam sanant.*

CHE-

Digitized by Google

CHELONES .i. teſtudinis marinæ ſanguis *omnibus feris eſt pharmacum* .i. remedium, & *omnis feræ morſos ab aſpide magnificè ſanat.* Ova ejus eſa *Lunaticos curant.* Urina quoque ejus ſexus potata *morſos ab aſpide vel echidnâ ſanat.* CHELONES quoque terreſtris ſanguis potus *epilepticos curat, & ab echidnâ vel ſcorpione percuſſos ſummè juvat.* Perunctus vero capiti *alopeciam ſanat, & furfures abluit.* Cum ſpolio ſerpentis & aceto ſolutus, *dolores aurium & uſturas ſanat.* Fel ejus *cicatrices & leucomata* cum melle *ſummè juvat.* Tota vero combuſta & cum melle ſumpta *vetuſtiſſima leucomata mundat continuò, & dolorem, nubeculasq; illita ſanat:* & cum butyro veteri ſolutum *carbunculos curat.*

CHELONES paluſtris, qui dicitur Emylus, (L. ἐμὺς ἔλε©) ſanguis *hemicraniam & omnem capitis dolorem ſanat,* illitus fronti. Cinis vero ejus cum ceroto ro. ſuperillitus *igni combuſta eryſipelata calidasq; podagras ſummè ſanat.* Cinis vero ſuperſperſus *cunctæ ſanguinis eruptionem ſiſtit & narium & plagarum.* Sangvis autem paluſtris teſtudinis ſuperlitus capiti *veteres cephalalgias ſummè ſanat.* Marinæ vero ſangvis *echeâ* (L. echidnî) *percuſſos juvat* & potus, & illitus ulceribus: cum pultibus vero conditus & potus

Digitized by Google Ortho-

orthopnœan sanat & eos, qui nocivum aliqvid sumpserunt. Chelonitides lapides gestati cum radice pæoniæ compotem summe faciunt. Fel autem illitum omnem caliginem abjicit. Ejus bibitum Ictericos sanat. CHILONIS piscis adeps cũ succo fœnigræci solutus & superpositus labris & πτελμασιν .i. plantis, crepaturas summè sanat. CHANNUS assus & esus sæpissimè visum acutum præstat. CHELIDON .i. Hirundo piscis nullus est parvo, ut mox volet super undas in tempestatibus; his multis emergentibus simul, & iterum submergentibus, norunt nautæ, qvod ventum & tempestatem futuram prædicunt. Hanc si qvis ceperit & siccatã portet in navi, erit velociter currens & compos in omn bus rebus.

PSARI .i. pisces optimi, qvi frequenter esi pulcritudinẽ faciunt, & bonũ stomachũ præstat.

PSYLLUS .i. marinus pulex, si elixes eos cum aqvâ marinâ, cum coniza herba, & aspergas in domo habente pulices, ultrà non fient. Si psyllium marinum ferat piscator, multam obtinebit pisctationem.

OVA piscium servata passa, comesta, omnẽ laborẽ & morbũ curat, & omne fastidiũ, maximè cephalorũ & lauracũ & sphyrænarũ & similiũ: recẽtia & passa omne fastidiũ sanat. Et hæc qvidẽ divina natura in utilitatẽ hominũ dedit omnibus aëreis & terrestribus & aqvaticis animalibus: ut nihil absq; doni acceptione relinqvatur vitæ.

Digitized by Google

Ad III. Kirani Kiranida

Hanc habe Rnyakini Koronida

Notarum & variarum Lectionum & Emendationum, Explicationumq;

NB. Quod cum in libro I. ob angustiam chartæ pauca notata fuerint, Volucres ejusdem libri, cum in hoc III. qui avium est proprius, plerœq; recurrant, obiter tangentur, & in coronide lib. IV. Pisces relicti præcipuè captabuntur, atq; sic multa loca hinc illinc illustrabuntur.

P. 112. Aquila Rex est omnium avium.] *Eâdem modo* supra p. 8. *ab eâdem aquilinâ majestate auspicatus est librum I. sicut* & alii Scriptores *Ornithologias suas. Quem titulum apud* Baretem *quoq;* Phrygium l. 6. de bello Troj. & Josephl. 3. de bello Judaic. c. 5 aliosque hæc avis *retulit; sicuti* Homero τελειότατος ὀρνίθων qf. βασιλικώτατος, & Pind. Od. 6. Pyth. ἀρχὸς οἰωνῶν & alibi *Regina volucrum à Deo declarata audit, nonnullis etiam* Tyrannus *dicta; eo quod non verum imperandi modum imitetur, sed potius violento dominio omnes opprimens & devorans, ab omnibus avibus, multis quoque animalibus extimescatur, ut hostis omnium. Mirum ergo, quod* noster *hanc supereminentiam aquilæ mari tantummodò tribuat, nisi quod ei penè alia species aquilæ fœmina,* Hyperionis *nominata, fingatur.*

Digitized by Google

Ibid.

lb. Macto tè ad omnis infirmitatis cur] *Maluissem & hanc Aquilæ conjurationem*, ut & illam Hydri p. 156 *non minùs, quàm Asini* supra p. 90. *asteriscis, vel nigro θ notare & consultò præterire; nisi totus utrobiq; textus penitùs corrumpendus fuisset, nemoq; adeò vecors futurus speraretur, qui avem illam alioqui rariorem atheâ suâ credulitate & crudelitate ad incertissimas curationes sit trucidaturus. Integer sanè vel eò nomine unus & alter locus relinquendus fuit, uti paterent superstitiosæ istæ veterum ineptiæ.* Nam *& sic quoq;* Alexander Magnus, *vel qui edidit*, Alberti M. *de virtutibus* VII. Plantarum, *ex influentiâ* VII Planetarum, *scribit* p. 248. *Quod evellens istas herbas, nominare debeat passionem vel rem, propter quam ipsas colligat.*

P. 113. l. 11. Omnem capitis dispositionem sanat.] Aldrov. l. 1. f. 44. *legit vel vertit:* Omnem capitis affectum. *Quo loco ille omnia Kiranidis loca de cerebro, alis partum accelerantibus, nervis crurum gonagram & podagram sanantibus, ossibus verticis hemicraniam curantibus, pelle denique colicos mirè juvante & qui stomachi vitio laborant, nec non de corde aquilæ melle & aromatibus condito transcripsit.*

Ibid. Tussientem & dissiniam.] L. tussim & dyspnœan. Nam & Galenus in Evpor. l. 3. c. 37. *eadem docuit: Quod aquilæ lingua collo è panno lineo suspensa summopere ad arteriæ*

aspera, columellaeq; vitia, & ad Spiritûs difficultatem & tussim faciat.

P. 115. Tot qvot diximus de Aqvilâ.] *Videtur hoc interruptum, eoq; spectare, qvod paulo post in* Gyps *dicitur:* Quotcunqve facit aqvila, tot & vultur.

Ibid. l. 25 Lapis qvi ad tactum deintus sonat] *Ita* citatâ p. 8. *antea descripsit:* Ætites -i. aqvilinus lapis gravidus est, & resonat. *Ubi fortè legendum:* gravis est, *vel* gravidis aptus est. Lucanus l. 6 de bell. civil. *itidem sic effigiavit ætitem:*

Quæq; sonant fœtâ tepefacta sub alite saxa.

Mira hujus lapidis vis est ad eliciendum fœtum, qvamobrem hodieq; parientibus admovetur ad accelerandum partum. V. Dioscor. l. 5. & Aldrov. f. 21. ubi addit: *qvod lapis hic nobilis, qvi ab aqvilis nomen meruit, magnitudine vix ovum superet, & colore sit puniceus, vel rubeus, vel cinereus,* prout eundem qvoqve noster depinxit.

P. 116. Harpe avis est raptrix, similis Vulturi, minor qvidem & rubicundior.] *Alibi* p. 25. scil. *Zaucon vel Zeucon;* (*Ms.* Zenon) *qvam alii* ἅρπην *dicant, & vulturem* alba *cadavera devorantem nominavit. Ubi* Aldrovandus *supinè* album vulturem *legit, & propterea nostrum contradictionis præter æqvum arguit;*

qvasi

Digitized by Google

qvasi modò vulturis albi, modò rubicundioris speciem harpen tradidisset. Non enim dixit: Est vulturis albus, *sed* alba cadavera (*ubi sc maximè ossa sunt conspicua*) devorans. *Unde &* Ossifragam *alii vocant, ut* Scholiastes Iliad 3. *alii aqvilæ speciem. Ex qvo conciliari posse puto, qvod* Plinius l. 17. c. 9. *Scriptum reliqvit: Magorum vanitas* è Smaragdis *promisit,* si Aqvilæ sculperentur, *grandinem avertere &c. Id* noster *contra omnem turbationem valere statuit* pag. 26. si avis harpe *sculpatur. Sed hoc ipsis linqvamus, qvi* ut ait Plinius, *istud scripserunt non sine irrisu generis humani.*

P. 117. Aëdon canens die & nocte.] *Hesiodus,* citante Æliano, *testatur Lusciniam solam avium somni expertem esse, & assiduam in vigiliis. Hinc ergo est, qvod* noster h. l. & p. 24. *Oculos ejus somnum omnem prohibere statuat, cum qvo facit* Psellus & Plinius l. 32. c. 10. & Ælianus de animal. l. 1. c. 43.

P. 119. Buffus.] *apud* Kiranidem *nocturna avis, ut* Gerardi Cremonensis *translatio habet,* Bubo *est: Conjicio autem* βȣ̃φος *scriptum fuisse. Nam &* apud Simeonem Sethi βȣ̃φοι *noctuæ sunt; & in qvibusdam Italiæ locis* Bubo *vulgari lingvâ* lo Bufo *dicitur.* Aldrov. l. 8. Ornith. fol. 258.

Ib. Gyps .i. vultur: ejus fel cum melle & s.

 pras-

Digitized by Google

prassii &c] *Qvod collyrium ad suffusionem & caligationem oculorum bis h.l. tam ex pullis, qvàm ipso vulture repetiit, id jam tum* p. 42. *ad omnem hebetudinem aliasq. oculorum passiones præscripsit, sicuti & hoc* Q. Serenus *medicamentum parare docuit:*

Si tenebras oculis obducit pigra senectus,
Expressæ marathro guttæ *cum melle liqventi*
Detergere malum poterunt, *vel vulturis atri*
Fella, Chelidoniæ fuerint qveis gramina mista.

De cerebro autem vulturis, capitis dolorem auferente, si tempora ungantur naresve unà cum oleo cedrino tangantur, Galenus *qvoq;* l. 9. Evporist. c. 91. & Plinius, *atq;* Marcellus l. 1. *comprobant. Qvin si* Medicorum *volumina legeris, videbis tot curationes esse in vulture, qvot sint membra*, teste D. qvoqve Hieronymo l. 2. adv. Jovinianum.

P. 121. Δενδροκολάπτης) *al.* Δρυοκολάπτης. *Et sic qvoq; legerem, propter additam interpretationem, nisi prius nomen* l. 1. elem. 4. p. 20. *qvoq; extaret huic avi tributum.*

Ib. Erodius nidificans & habitans.] *L.* habens.

P. 122. Hujus ramfum .i. ungulam.] ramphos i. rostrum *potius legendum censuit* Aldrovandus tom. 3. f. 157. *additq; è* Plinii l. 30. c. 15. *id esse repetitum.*

P. 123.

Digitized by Google

P. 123. Cornicis corgestatum concordiam.] *Eadem* p. 17. *ubi hæc avis dicitur vivere ad annos 500. cui concinit &* Aristophanes: *Nescis, quod πέντε γενεὰς ἀνδρῶν vivat garrula cornix?* Hesiodus *autem* teste Plinio l. 7. c. 48. *novem ætates nostras eam vult æquare.*

P. 124. Kissa. i Gaja vel Galandria.] *Hæc Pica est varia, ad alarum enim latera habet transversales notas cæruleas, quales in nullo fortè volucrum genere conspicies.* J. Jonston in admir. avium c. 28. *Unde* in textu *additur, quod sit* avis vario colore; *à quo varius ille mulierum gravidarum appetitus* Κίσσα *& pica dicitur.* De quâ V. Aldrov. l. 12. Orn. c. 12. f. 392. *Ubi dicit quod hæc Italis* Gaza *&* Gazzola, *sed* Plinio l. 10. c. 42. Glandaria *nominata sit: Unde* idem Aldr. f. 389. *rectè hunc locũ sic emendavit:* Kiranidæ interpres, *inquit,* Cremonensis κίτταν Gajam *vertit, vel* Gazam, & Glandariam: *sed* Gaja & Glandaria *secundæ speciei conveniunt,* Gaza *verò ad utramq; picam nomen commune est.*

Ib. Κόσυφος.) & κόττυφος, *vel* κόσυφος & κόττυξος εἶδος ὀρνέου apud Aristot. l. 9. animal. c. 19. *Merulam vertit* Gaza. *Quâ de V. etiam* Æliamus & Oppianus de aucup. & Epigramm.

P. 125. Merops.] *Al.* Riparia *vel* Apiaria, *unde*

Digitized by Google

unde fortean corruptum Interpretis nomen Parra *descendit, nisi ad* parum *maiorem cum aliis referre malis. Quemadmodum verò* Albertus M. *ita & ante hunc* Kiranus *Meropem cum* pico viridi *confundere videntur.* V. Aldr. l. 12. c. 45. *Indeq; puto tractum, quod quibusdam (*Germanis *puto) iuxta* nostrum Authorem, *hæc avis* omninò viridis *vocata sit* Gangræna. i. gantz grüne.

P. *127. l. 2.* Pulcini] *sic Italis pulli gallinacei dicuntur, vel* pullicini: *quâ voce quoq;* Lampridius in Alex. Severo *usus est, uti pro* pullicenis *legit* Aldrov. l. 14. f. 89. Orn.

Ib. Ortygis oculi.] *p. 50. cum radice* herbæ (Ænotheræ *seu* Altheæ, *ita namq; pro* herbæ *legit* Aldr. l. 13. f. 81.) *sanant quartanam.*

P. *129. l. ult.* Echinum .i. ericium, qvod est in ventre pelargi.] *Id alibi* suffukium *appellat, & sic qvoq; corrige p. 55.* Ul. Aldrov. tom. 3. Ornith. f. 125. *ad hunc locum ait: Ventriculum ciconiæ commendat* Plinius *contra venena omnia, eam vim* Kiranides *Echino .i. interiori ventriculi membranæ adscribit.*

P. *130. l. 15.* Est & arbor in Indiâ, qvæ dicitur peridexion.] Albertus, *qui & hunc locum inter sua transtulit,* hyperdexion *habet,* Ornithologus *fortè* peristereon *putat legendum, sed* Aldrovandi (l. 15. f. 188.) *judicio perperam: cum* peristereon *sit* Plinio *herba,* peri-

Digitized by Google
dexion

dexion *autem, vel* hyperdexion *illis arbos.* περιδέξιον *ergo qs. ambidextram arborem dicere voluisse credo, eò qvod umbrâ suâ nunc in Orientem, nunc in Occidentem protensâ fuget serpentes & munimen sit columbis. Integrum verò locum hunc qvomodo aliter reddiderit reqvire* apud Aldrov. loco dicto.

P. 131. Et crocomaginate.] *ita Msc. sed L.* κροκομάγματι *vel crocomagmate;* qvo de V. Dioscor. l. 1. c. 26. *Est autem* μάγμα *fex & crassum qvod superest ex materiâ aliqvâ expressâ.*

P. 132. Ῥαμφίος) Aldrov. l. 13. f. 40. *legit* Ῥάμφος. Pelecanus *qvidem, inqvit,* Kiranidi *alio nomine etiam* Ramphos *dicitur, à rostro videlicet, qvod insigne & omnium latissimum habet.*

Ib. Σεισοπυγὶς *i.* Eropa] *fortè leg.* Aeropa, *sc. qvidam vocant. Nam* & Hesychio & Varino ἀέροπες *etiam aves sunt. Qvia verò* juxta rivos aqvarum & torrentes invenitur, *inde qvidam ad marginem illius loci in nostro Authore adscripserat nomen Germanicum* Bachsteltze/ *qvod tamen* Aldrov. l. 17. c. 28. *mutavit in* Begestertz/ *utpote qvæ* cauda tremula, & motacilla *propterea dicatur.* Tzetzes *tamen* σεισοπύγιον *& cinclida vocavit avem, qvam* Galenus & Suidas κιναίδιον, *uti* noster *qvoq;* p. 36. *dixerunt; Gazæ* Torqvilla, *Romanis hodie* Verticilla,

Digitized by Google

ticilla, Cœlio *dicitur* collitorqvis, *noſtratibus* Wendhals *& Trehhals*. Aldr. l. 12. f. 421. *Planè autem falleretur, qvi ex* Eropa, *facere vellet* Epopa *vel* upupam; *qvæ Ægyptiis* Cucuphas, & ſic ſupra p 30. *Voce nonnihil accedente ad Hebraicum* Duchifat. V. Orus l. 1. Hierogl. 55. Ul. Aldr. l. 17. f. 314. *qvi* Phylincopterum apud Kiranidem *hanc autem ſcripſit nonnullis indigitari, ubi in Mſ. erat* Phyracopterus; *ego propter adjectam gloſſam* phœnicopterum *malui, ſc: habentem alas puniceas.*

P. 133. Hic alas multo ſtellat9 ſidere PAVO
Pompoſoq; tumens faſtu, greſſumqve ferocem
Librat iens, radioſq; ſonanti ſyrmate pandit.

Bartaſſ. l. 5. 177. *Fimus pavonis potus,* Sexto Empirico, & Kiranide referentibus, *caducos mirabiliter ſanat. Sed qvod* idem Kiranides *fabulas ſæpe veris immiſcere ſolitus eundem finum & interiora dicat omne malum ſuffitu abigere, veritatis cancellos excedere putem.* Aldrov. l. 13. f. 15.

P. 134. Φήνης,) *Hanc vocem ita caſu recto inveniri pernegat* Aldrovandus l. 2. Ornith. c. 11. *Sui credo oblitus, qvi paucis lineis interjectis præmiſerat eodem capite:* Avis hæc Græcis Φήνης, & Ariſtoteli Φηνὴ dicitur. *Rectè igitur* & noſtro h. l. Authori & Hermol. Barbaro

Digitized by Google

baro Corollar. in Plin. ut & Cœl. Rhodigino l. 10. c. 6. lect. ant. *ea avis vocatur* Phinis, *uti Latinis* Ossifragus & Ossifraga. *Idem porrò* Aldr. d. l. fol. 122. *legit* stercus, *pro* stomachus *in* nostro Authore, *ex quo omnes Phenes medicinas transfulit.*

Ibid. Φαλακρὸς) *Mſ* Phalanus. Aldrovandus *verò ad hunc locum, ut puto, respiciens* tomo 3. f. 40. *legit*, Phalaris, *ea, inquit*, Kiranidi *fulica est.*

P. 137. *l. antepen.* Psittacus avis est tota viridis.] *In fervidissimâ Æthiopiâ & ultimâ Indiâ toti albi sunt, in Brasiliâ rubri, in Calecut prasini, scutulati, purpurei.* Scalig. exerc. 59. f. 2. *Apud veteres virore præcipuè insignes erant. Capite & rostro durissimo est. Unde cum loqui docetur, nisi radio ferreo ictus non sentit; ligneis ideo non coercetur clathris, & ferreis etiam ab eo periculum.* Joh. Jonston in admir. av. c. 26.

** ** ** ** ** ** ** *

KORONIS *postrema* KIRANIDOS *ult.*

P. 141. AETOS est piscis absq; squamis.] *Eadem descriptio* supra pag. 8. *Cartilagineum piscem ex genere Planorum esse statuit* Aldrovandus l. 1. Ornith. c. 1. f. 12. *qui si non sit secunda pastinacæ species, (prout quidam volunt,* refragante Rondeletio l. 12. de pisc. c. 2. ex Galeni l. 3. de aliment. facult.) *quæ Romanis & Neapolitanis hodieq;* Aqvila *vocetur, at pastinacæ*

Digitized by Google

nacæ tamen similis existat, & Aqvila ideo vocetur, qvia veluti expansis alis Aqvilam imitetur, Genuensibus pesce Ratto *à cauda tenui, & oblonga & murinæ simili nuncupatus.*

lb. ACHARNI] *L.* horū jus, *non* vis *mollit ventr ẽ; qvod* infra *qvoq;* in Cochleis *repetitum.*

P. *124.* BOBES] *Ita* Interpres *scripsit pro Genio suo Italico, Venetiis namq;* Booba *hic piscis nominatur,* (Rondelet. l. 5. c. 11.) *Qvod nominis tamen Græco* βοῶπι *melius illo respondet.*

P. *143.* GLAUCUS piscis marinus est maximus.] *Qvæ hic ad miraculum ostentandum affert, ea paulò aliter* l. 1. p. 19. *inculcavit, fides ut aliorum, sit penes experientiam. Nam qvod lactis copiam facere dicitur, fortassis est à nomine vicino* γάλαξ. *Felle autem (qvod* Kiranus *suprà commendavit,) destitui* autor est Rondelet. l. 8. c. 16. *Et* Naso in Halievt. *(qvod poëma* Actius Sannazarius *Mſ. ex Gallia in Italiam primus attulit) tradit,* Qvod nunqvam æstivo conspectus fidere Glaucus.

P. *144.* DRACO piscis est veneniser valdè.] *Qvo cum facit* Galenus l. 11. de sim. med. fac. Dioscorides l. 2. c. 15. *Ubi ait, qvod Draco marinus spinâ venenatâ pungat, cui ictui Draco ipse dissectus atq; impositus medeatur.* Plinius qvoq; l. 32. c. 5. *Eandem vim carnibus & cerebro ipsius asseruit. Qvod verò* post Autorem nostrum p. 20. Albertus etiam Magnus

hunc

Digitized by Google

hunc piscem ita excrescere, beluamq; marinam violentissimam fieri credant; illi non intellecto nominis etymo, (quod ei teste Ælian. l. 11. c. 42. à capite, oculisq; magnis & infestis aculeis contigit, quibus aliquo modo terrestrem Draconem exprimat,) cum Draconem marinum audiunt, simile quid animo fingunt iis Draconibus, quos pictores pro arbitrio pingunt. V. Rondel. l. 10 c. 11.

P. 145. ECHENEIS] *navium retentrix & qs. ancorâ in medio cursu, qui* supra p. 46 Naucrates *dictus, & ad podagram pariter, ut hîc laudatus est.* Gul. Sal. Barras. *Vel potius* Gabriel Lermæus versiculis xxi. l. 5. hebd. 1. *hunc piscem egregiè descripsit.* Ovidius *quoque* in Halieut.

Parva Echeneis adest, mirum mora puppibus ingens.

Rectè dixit puppibus, *non enim proræ, nec lateribus, sed gubernaculo adhæret Echeneis, & ore quidem clavo (à quo tota impellitur navis) affixo, caudâ verò vel toto corpore modò in sinistrum latus, modò in dextrum moto, ipsam quoq; navem ambiguè fluctuare nec rectum cursum tenere facit. Sicuti* Rondeletius l. 16. c. 18. ex Aristotelis Mechan. *ivit demonstratum. Ubi & variantes apud* Oppianum, Plinium & Arist. *descriptiones hujus piscis exhibuit. Ridiculus verò fuit* Keckermannus in disp. Phys. *qui* citante etiam Jonstono in adm. pisc. c. 17. *humori frigido*

Digitized by Google

frigido à Remorâ fuso illud adscribere videtur, qvi aqvam circa gubernaculum conglaciet. Id in causa si fuisset, nec navis etiam Echeneide ablatâ promoveri statim potuisset, secus atq; accidit. V. modò Plinius l. 32. c. 1. *& illa* Oppiani l. 12. c. 45. *emphatica similitudo, qvod extremam puppim mordicus premens Echeneis, tanqvam indomitum eqvum freno robusto inhibeat. &c.*

Ib. Capnelæum] *Ms. habebat* Capueleum; *sed qvia mox* per Naphtham *explicatur, Medis ita dictam, qvæ Græcis* Μηδείας ἔλαιον, Nicolao Alexandrino πετρέλαιον, *& hinc officinis* petroleum *appellatur; itaq;* καπνέλαιον *legere haud dubitavi, prout in Ciliciâ audit, qvod Lacedæmone* πρωτόῤῥυτον .i. *sponte fluens resina.* V. Galenus l. 2. κατὰ τόπους & l. 3. κατὰ γένη.

P. 146. Ζμύραινα] *sic* p. 26. *Qvæ de mutuo Polypi & murænæ odio, nec non & Carabi vel locustæ* noster h. l. *adfert, eam pugnam* Oppian. 2. ἁλιευτικῶν *luculenter expressit. Qvàm audax verò, &* ut noster habet, *impetuosa in homines sit muræna,* à Nicandro *proditum est.*

P. 152. Λαγωὸς θαλάσσιος] *asterisco locum notavimus indistinctum:* Qvi autem biberint, (*sc. leporem marinum, nam & in potu non minus atq; in cibo venenum ejus propinari solitum* teste Plinio l. 31. c. 1.) *illis* sangvinem anseris calidum &c. da bibere. *Idem antipharmacum commendavit* Diosc. l. 6. c. 30.

Digitized by Google

Ibid.

Ibid. MARIDES.] *Qvemadmodum alibi* noſter Author ζ. *vel* σ. Muræna *præpoſuit: Ita* h.l. *illud omiſit*, Smarides *enim dicere voluit, ſpeciem ſc. mænæ,* λευκομελάνιδα *dictam, unde etiam veluti* Paulus Ægineta *mænis Smarides ſtatim ſubjunxit. Cum eodem ſucco & carne ſit Smaris, qvâ Mæna, etiq;* Plinius l. 32 c. 10. *tribuat, qvæ* Dioſcorides l. 2. c. 30. *Mænæ: cum primis autem ad thymia ſedis uteriq; utrumq; piſcem valere ſcripſit. Ex qvibus locis* Authorem noſtrum in Xutho *piſce, qvem* Smirida *vocari & phimos confuſe dicit, emendare licuit:* Smarida *namq; & thymos legendum eſſe manifeſtè colligitur.* V. Rondeletius l. 5. de piſc. c. 14. *Vel potius, qvem eo loco citavit,* Gulielmus Pelicerius. *Unde pleraq; omnia* juxta Thuanum *tranſcripſiſſe fertur* Rondeletius, *ubi & de* Garo *nonnulla habet, qvæ* muria *dicitur, & ex his piſcibus conficitur.*

P. 153. PULMONARIUS.] *Ita Mſ. ſed L.* πλεύμων ἁλιος *i. pulmo marinus, fruticis magis, qvàm piſcis naturam referens;* de qvo Athenæus l. 8. & Dioſc. l. 2. c. 38.

P. 154. RAPHIS *i.* futura.] *L.* Sutura, *aut* ſubula. Ariſtoteles *& alii Græci* βελόνην *ſemper, ſed qvi nunc Græciam incolunt,* βελονίδα *vocant.* Rond l. 8. c. 3. *Et ſic etiam poſteriori nomine noſter gaviſus eſt,* qvem V. etiam p. 53.

Ibid.

Digitized by Google

Ibid. RINAS .i. Ranæ pellis.] *Ambigo utrũ ῥινὸς, an ῥίνης scribendum: illud enim pellem qvamcunq́, hoc Rhinæ piscis qvippiam denotare posset. Itaq́ prius illud ad totum illud,* (Ranæ pellis) *posterius ad subjectum modo seu Rhinam spectaret.*

Ibid. SEPIARUM testæ palpebras mundant.] *Eadem* Rondel. l. 17. c 2. f. 504. *additur collyriis ad palpebrarũ scabritiã, expurgat vitiligines, furfures, dentes, & vitia cutis in facie, & ungves oculorũ.* V. Gal. l. 11. de fac. sim. med.

Ibid. Συναγρίδος] *qvem & συνόδοντα vocant,* Gazæ dentex, *Italis* dentale, *Gallis* dentè *dicitur, & hinc ad dentium dolorem prodesse.*

P. 155. TRIGLA.] *Maßiliensibus summoto* L. Tr ga, *Nicensibus* Stritha, *à* barbâ *verò, qvam habent, &* Kiranus *deprædicat, Venetis* Barboni, *Burdeg.* Barbeau *nominatur.* Rond. l. 10. c. 3.

Ibid. Τρυγόνος κέντρον] .i. *Pastinacæ, sic enim* Plinius, Corn. Celsus, & Gaza *reddunt, Siculis qvoq́* bastonago, *aliis* pastenago, *Provincialibus* bastango *dicitur. Pastinacæ enim radio arbores necantur* juxta Plinium l. 32. c. 2. & Ælianum l. 13. c. 5. & 6. Vid. Gul. Rondel. l. 11. de pisc. c. 1. & Aldrov. l. 15. Orn. c. 10. f. 236.

P. 157. CHRYSOPHI] *Ita Msc.* & p. 63. *sed* χρύσοφρυς *vocatur.* V. Rondel. l. 5. c. 2. *ubi & de lapillis in capite ejꝰ aliqvid, Phtisicos sanãtib.* sup.

P. ult. Ωὰ] ταρίχα, *Ova piscium salita vulgò* Botargues, *appetentiam excitant,* V. Rondel.

Digitized by Google

INDEX PHYSICUS PARTIS PRIORIS.

In Libri primi Alphabeto hæc percensentur:

XXIV. LAPIDES, HERBÆ, VOLUCRES, PISCES:

Αἰτίτης. Ἄμπελος. Ἀε - τός.
Βήριλλος. Βράθυ. Βοροσίτης. Βίσσας.
Γνάνθιος. Γλυκυσίδη. Γλαὺξ. Γλαῦκος.
Δενδρίτης. Δρακόντιον. Δρυοκολάπτης Δράκων
Ἔνανθος. Ἔυζωμον. Ἐυλαλίη. Ἐχῖνος.
Ζμάραγδος. Ζμίλαξ. Ζαῦκος. Ζμύραινα.
Ἡφαιστόπονος. Ἠρίγγιον. Ἡλιακὴ. Ἡδονή.
Θυρσίτης. Θύρσος. Θῦρ. Θύννος.
Ἰασπὶς. Ἰτέα. Ἰκτὶν. Ἰουλίς.
Κυ - ναί - δι - ος.
Λυγγούριος. Λίβανος. Λύγξ. Λάβραξ.
Μηδικὸς. Μορέα. Μύγριος. Μορμύρος.
Νεμεσίτης. Νεκυΐα. Νῆσσα. Ναυκράτης.
Εἴφιος. Ξίφιον. Ξίφιος. Ξιφίας.
Ὀνυχίτης. Ὀνομαλάχη. Ὄρτυξ. Ὀρφός.
Πορφύρεος. Πολύγονον. Πορφυρὶς. Πορφύρα.
Ῥινόκερως. Ῥάμνος. Ῥαφὶς. Ῥομφαῖα.
Σάπφειρος. Σατύριον. Στρουθοκάμηλ. Σάλπη.
Ταΐτης. Τρίφυλλον. Ταὼς. Τρυγών.
Ὕενος. Ὑπέρικον. Ὑπεριονὶς. Ὕκκος.
Φρῦνος. Φρύνιον. Φρύνη. Φώκη.
Χρυσίτης. Χρυσάνθεμον. Χρυσέπτερις. Χρύσοφρ.
Ψωρίτης. Ψύλλιον. Ψάρος. Ψύλλος.
Ὠκυτόκιος. Ὤκυμον. Ὠκύπτερος. Ὦμις.

Digitized by Google

ALPHABETUM LIBRI II.

Qvi ab aliis, ut Aldrov. l 12 Orn f. 424. *citatur & appellatur liber de* XL. ANIMALIBUS.

Αἴξ. ἄρκτος. ἀλώπηξ. ἀσπάλαξ. ἄιλουρος. Βοῦς. βάτραχος. Γαλὴ. Δορκὰς. Ἔχιδνα. ἐχῖνος. ἔλαφος. Ζαῦρὰ. Ἡμίονος. Θύραπος. Ἵππος. Κάμηλος. κύων χερσαῖος καὶ ποτάμιος. κροκόδειλος. Λύκος. λαγωὸς. Μῦς. μήρμηξ. Νύκτερίς. Ξιλονάτης. Ὄνισκος καὶ Ὄνος. Πρόβατον καὶ κριὸς. Ῥινόκερως. Σύαγρος. Σκίγγος. Σαλαμάνδρα. Ταῦρος. Τράγος. Ὕαινα. Φώκη. Φρῦνος. Χαμαιλέων. Ψαμμοδύτης. ψύλλος. Ὠά.

Qvod partis posterioris singulis libris Catalogus, ut Avium p. 111. & Piscium p. 139 & 140. præmissus est.

In Textu ipso Latina vocabula versa invenies.

INDEX

Digitized by Google

INDEX MEDICUS PASSIONUM, qvibus Remedia allegatis pag. applicatur, & interdum unâ pagellâ duo vel plura uni morbo adhibenda.

Ad Abortum 13. Contra iis.
Ad Albulam 42. 81. 84. 131. 133. 139. 143. 151.
Alopeciæ 73. 76. 77. 81. 86. 93. 94. 97. 101. 103. 126. 127. 145. 148. 154.
ad Amorem 17. 18. 55. 56. 57. 64. 74. 80. 88. 89. 90. 102. 114. 120. 123. 125. 131. 132. 133. 139. 155. 158.
Ani Passionibus 9. 43. 44. 45. 82. 134. 136. 138. 144. 151. 153. Apoplexiæ 13. 76.
ad Apostemata 58. 74. 104. 141. 142.
Arthriticis 60. 74. 86. 96. 97. 98. 102. 113. 119. 124. 129. 143. Asthmaticis 17. 103.
Aurium dolori 80. 87. 89. 99. 101. 126. 137. 139. 143. 151. 158. Ad Auditum 21.
Bubonibus 74. 104.
Ad Calculum Vide: ad Lapidem.
Cancrosis Ulceribus 10. 150.
Capillorum { denudationi 11. 81. 93. 94. 147. / denigrationi 93. 123. 129. 136. 139.
Carbunculis 126. 137. 141. 155. 158.
Cardiacis 97. 125.
ad Castrationem 24. 37. 39. 48. 120.
ad Clavos carnis 12. 72. Cephalææ 21. 38. 100. 158.
Cephalalgiæ 21. 23. 38. 64. 76. 94. 113. 103. 119. 131. 136. 141. 145. 151. 152. 158.
ad Chimetla 101. 116. 137. 150. 153.
Chiragricis 86. 97. 101. 114. 129. 146.
ad Cicatrices 86. 92. 132. 153. 158. Cœlia-

Cœliacis 122. 131. 137.
Colicis 26. 27. 77. 83. 87. 96. 115. 122. 130. 139. 147. 151. 152. Collyria 42. 52. 129.
Combusturis 73. 138. 158.
ad Conceptionem 18. 25. 54. 74. 75. 77. 85. 88. 103. 137. 149. Contractis mulieribus 124.
Cynanchicis 121. 134. 135. 136.
Dæmonibus expellendis 19. 23. 25. 33. 47. 53. 67. 89. 92. 96. 97. 98. 101. 113. 120. 133. 137. 138. 141. 143. 149. 154. 157. Dæmoniacis 89. 118.
Dentibus { nascentibus 63. 65. 75. 86. 101. 103. 126. 141. 144. 147. 152.
dolentibus 43. 75. 80. 89. 101. 121. 143. 154. 155.
immarcidis servandis 11. 43. 139.
ad Depastiones 10. 11. 147. 152. 154.
ad Digestionem bonam 52. 55. 56. 115. 116. 119. 122. 125. 126. 134. 151. 152. 159.
Dysenteriæ 8. 9. 27. 60. 71. 72. 82. 85. 94. 133. 141. 145. Dyspnoicis 17. 103. 113. 124.
Dysuriæ 12. 13. 71. 116. 119. 124. 141. 143. 147. 150. 152. 154. ad Dothienas 116. 141.
Ebrietatem { contra 8. 15. 34. 91. 137. 145.
ad 15. 84.
Elephantiæ 21. 75. 76. 99. 119.
Epaticis 38. 98. 101. 135. 137. 145. 147.
Epilepsiæ 8. 13. 14. 17. 24. 66. 71. 72. 74. 75. 76. 81. 84. 91. 98. 99. 100. 114. 132. 133. 135. 141. 143. 148. 158.
ad Erectionem vel (Barbarè ut in Mss. semper) Arrectionem

Digitized by Google

ctionem & tenſionem: 24.48.55.56.78.84.88.
91.94.102.126.134.137.139.
ad Eryſipelata 91.116.138.143.158.
ad Evacuationem 43.
Faſcinationem contra 28.33.121.148.157.
Febricitantibus 60. 63. 64.77. 84.87.89.92.100.101.
135 138. 139.
Fluxui ſanguinis ſiſtendo 47.72.
ad Formicationes 10.88.92.127.152.
Fœtibus mortuis ejiciendis 81.86.93.114.137.139.
ad Furfures 11.13.92 158.
ad Futura præſcienda 29.30.31.47. 61. 62. 92.103.
104.115.
Gangrænis 136. 142.
Gingivarum putredini 10.11.149.
Gennagricis 97.114.129.146.
Hæmoptoicis 8.44.45. 60.
ad Hæmorrhoidas 44.45.82.136.
ad Hebetudinem 88.96.114.132.148. *V. Oculorum Infirmitates.*
Hemicraniæ 21. 52. 53. 90. (*ubi pro* Alius *legendum* Aries.) 103.113.145.152.158.
Hordeolis 87. *Hydrophobicis* 70.96.
Hydropicis 25.71.72.76.81.82.124.142.156.
Ictericis 60. 82. 96. 125. 138.159.
Impetigini, V. Lichenes.
Inconcepti va 19.74 79.83.92.120.125.
Iſchiadicis 86.98.102.124.129.148.152.
Ad Lactis copiam 132.143.152.154.

Digitized by Google

Ad Lapidem vel calculum 27. 28. 64. 67. 116. 143. 144. 145. 155. *Lentiginibus* 92.
Lepræ 13. 21. 26. 75. 87. 92. 122. 131. 134. 136. 145. 147. 148.
Lethargicis 72. 86. 121. 137. 157.
Leucophlegmatiæ 21.
Libidini concitandæ 37. 55. 88. 89. 91. 116. 154. 157. *V. Venerem, & Amorem!*
ad Lichenas 87. 103. 131.
Lienericis 9. *Lumbricis* 93.
Lumborum doloribus 59. 71. 76. 97. 116.
Lunaticis 26. 66. 67. 84. 105. 158.
Mammillis 132. 142. 150.
Matricis passionibus 43. 44. 50. 57. 64. 72. 83. 134. 136. 138. 144. 151. 157.
Menstruis educendis 14. 60. 83. 93.
ad Mingentes in Lecto 97.
Nephriticis 17. 27. 60. 76. 85. 86. 117. 130. 139. 147. 150. 153.
Nervorum passionibus 74. 83. 127. 129. 142. 150.
Oblivionem contra 74.
Oculorum infirmitates recensentur. p. 51. *&* 52. 42
Ad easdem remedia 17. 23. 42. 52. 71. 75. 85. 114. 119. 121. 123. 125 128. 131. 138. 145.
ad Ophthalmiam in specie 78. 79. 80. 85. 97. 98. 100. 104. 127. 135. 145. 151. 157.
Opisthotonicis 85. 99 124. 129. 157.
Palpebrarum pilis 59. 78. 119. 142. 147. 151. 152. 153. 154. *Paralyticis* 75. 120.
ad Parotidas 101. 103 104.

Digitized by Google

Partui festinando 19. 25. 65. (*ubi* L. Okytokios *i. celeriter pariens. Ut ap.* Dioſc. l. 5. c. 16.)
66. 73. 81. 97. 98. 100. 114. 115. 123. 125. 126. 135.
138. 139. 149. 150.
ad Phantasmata mala 19. 27. 28. 29. 47. 84. 89.
96. 116. 117. 157. *ad Phlegmonas* 74. 138.
Phrenetisi 70. 84. 121.
Phtisicis 63. 64. 137. 138. 157.
Podagricis 46. 60. 64. 72. 73. 79. 83. 85. 86. 97. 99.
101. 102. 114. 119. 123. 126. 129. 139. 146. 147. 150.
153. 157. 158.
ad Polypum 11. *ad Pulices fug.* 65. 100. 101. 125. 159.
Quartanariis 16. 26. 38. 50. 60. 64. 67. 83. 85. 89.
92. 97. 100. 127. 139. 141. 144. 157.
Quotidianæ febri 50. 60. 67. 80. 99.
Rabidorum animalium morsui 69. 97. 116. 153. 157.
Renum dolori 60. 76. 98. 102. 119. 127. 141. 152. 154.
ad Rhagadas 136. 152. *V. Ani paßiones.*
ad Rheumatismum 74. 80. 97. 138. 142. 151. 156.
Sacro & Comitiali morbo 98. 123. 135. *V. Epilepſ.*
ad Sanguinis fluxum 43. 44. 45. 57. 60. 73. 80. 86.
89. 93. 120. 138. 139. 151. 158. *Scabiei* 21. 147.
a Scorpione percuſſis 90. 126. 142. 149. 151.
Scotomaticis 13. 14. 76. 98. 103. 113. 119.
ad Scrophulas 12. 50. 58. 74. 80. 104. 131. 141. 151.
Secundinæ educendis 13. 73. 114.
ad Serpentium morsus 13. 71. 72. 82. 102. 119. 142.
144. *Sqvinanticis* 82. *V. Cynanch.*
Stomachicis 35. 64. 93. 115. 119. 120. 131. 135. 137. 145.
147. 150. 154. 159.

ad

ad Stranguriam 27. *V. & Dysuriam.*
Suffocationi matricis 81. 90. 101. 103. 117. 121. 137.
V. Matricis passiones. *Surditati* 35. 137.
Teranicis 134. *Tertianariis* 38. 60. 63. 64. 65. 66. 67. 80. 92. 100. 123. 127. 144. 157.
ad Tumorem 12. 50. 71. 87. 98. 136. 138. 147. 150.
Contra Tussim 113. 134. 135. 137. 151.
Ad Varices 1. 4.
ad Ulcera 71. 74. 87. 141.
ad Venena 72. 134. 137. 138. 152.
Venenosis { *punctura* 28. 60. 68. 119. 127. 142. 144. 155. *V. Serpentum morsus.* *potionibus* 71. 91. 116. 126. 130. 137. 138. 150.
Venerem 48. 54. 89. 91. 102. 116. 126. 131. 141. 149. 157. *V. Amorem.*
ad Ventrem { *obthurandum* 131. *movendum* 12. 13. 116. 127. 141. 145. 149. 150. 152. 155.
ad Vigiliam 24. 53. 81. 117. 118.
Visui acuendo 53. 81. 97. 101. 116. 117. 121. 130. 131. 134. 135. 139. 141. 142. 151. 152. 155. 159.
ad Ulcera 11. 50. 82. 86. 116. 121. 135. 142. 145. 147. 153.
Unguis scabiosis 10. 94. 152.

NB. p. 20. lege lin. 24. *Ut non lædatur aliqua lingua ejus bifurcata est.*

P. 82. lin. 10. Omissa hæc erant: *Tritus etiam simus & cum aceto inunctus hydrocilos i. tumidos ventre & phlegmones membrorum sanat.*

FINIS.

BIBLIOTECA
Digitized by Google